

TISZÁNINNENI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET



A KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA



KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA

MISKOLC
2025. szeptember 1.

Készítette a Komlóstetői Református Általános Iskola nevelőtestülete.

Tartalomjegyzék

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
PEDAGÓGIAI PROGRAMUNAKT MEGHATÁROZÓ DOKUMENTUMOK, TÖRVÉNYEK	6
Alapító okiratunk kivonata	6
KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	7
KÉPZÉSI SAJÁTOSSÁGOK, AZ ISKOLÁNK ARCULATA.....	9
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	11
ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM.....	13
JÖVŐKÉPÜNK.....	13
ALAPELVEK, ÉRTÉKEK - PEDAGÓGIAI ALPELVEINK MEGFOGALMAZÁSA	13
Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása – kiemelt céljaink	13
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ELJÁRÁSAI, ESZKÖZEI ÉS MÓDSZEREI.....	22
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	24
A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	27
Feladataink a tanulók egészségfejlesztéséért.....	27
A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás feladatrendszere	29
Fejlesztési területek, feladatok, tevékenységi formák.....	32
AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV.....	35
KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	37
Általános alapelvek:.....	38
A közösségfejlesztést segítő egyéb lehetőségek és területek az iskolában.	42
HAGYOMÁNYAINK	42
Szimbólumaink	44
PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	45
Osztályfőnök:.....	47
Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:.....	47
Az osztályfőnöki/közösségi nevelés órák témái.....	49
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	51
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	51
Sajátos nevelési igényű tanulók.....	53
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	53

A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	53
A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek...	54
A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, A JOGOK GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	55
A Diákönkormányzat jogai	55
A Diákönkormányzat működési feltételei	57
AZ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	58
A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása.....	58
A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása, a szülők szerepvállalása az iskola életében.....	59
A szülők szerepvállalása az iskola életében	61
Szülői Szervezet (osztályok szülői munkaközösségei)	62
Belső kommunikációs hagyományok.....	64
Külső kapcsolatok formája és rendje	66
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	67
AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	69
Az iskola képzési rendje	69
Beiratkozás az iskola első évfolyamába	70
Belépés felsőbb évfolyamokra.....	71
Külföldről érkező tanuló felvétele.....	71
A felvételi eljárás egyéb szabályai	72
Tovább haladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei	72
Az egyéni munkarend	73
AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	76
A kompetencia alapú oktatás, fejlesztés intézményi megvalósítása	76
Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.....	76
Az új tanulásszervezési eljárások intézményi célkitűzései.....	77
Kooperatív tanulásszervezés.....	77
Az informális és nem formális tanulási lehetőségek előtérbe helyezése az ismeretszerzés folyamatában	77
Az IKT alkalmazása a tanítási órákon	78
Intézményünk fejlesztési céljai a digitális pedagógia területén	78
A projektoktatás, iskolai projekt.....	79
Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások	81
Témahetek, témanapok.....	82
A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	83

Az osztályfőnökök, pedagógusok gyermekvédelmi feladatai	83
Az osztályfőnök mint gyermekvédelmi felelős feladatai	84
A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	85
HELYI TANTERV	86
A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE.....	86
Kerettantervek.....	86
Helyi tantervek	86
ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK (NAT 2020)	86
Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyamán	86
Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8.....	87
Kompetencia alapú oktatás	88
A KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁMOK, TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK RENDJE	98
Tantárgyi rendszer és óraterv	98
Műveltségterületek szerinti tantárgyak és ajánlott óraszámok a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján	100
Óraháló 2025/2026-tól.....	101
A kerettanterv alkalmazásának helyi sajátosságai (NAT 2020)	103
Óraszámok a kötelező órák alapján (NAT 2020)	105
Óraszámok a szabadon tervezhető órákkal együtt (NAT 2020)	106
Óraszámok a szabadon tervezhető órák és az emelt szintű órák felhasználásával (NAT 2020)...	107
Óraszámok a szabadon tervezhető órák, az emelt szintű órák és az egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgyak felhasználásával összesen (NAT 2020).....	108
A TANTÁRGYI RENDSZER ÉS AZ ÓRATERV TARTALMI SAJÁTOSSÁGAI ISKOLÁNK HELYI TANTERVÉBEN	109
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	109
A választható órák választásának szabályai	110
Egyéb foglalkozásokon való részvétel szabályai.....	110
A pedagógusválasztás szabályai.....	111
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	111
AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	112
A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	114
Fejlesztési területek – nevelési célok (NAT) helyi megvalósulása	115
A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE.....	122
A tanulók ellenőrzésének, mérésének, értékelésének egységes alapelvei	122

Az értékelés típusai.....	123
A tanulmányi eredmények értékelése érdemjeggyel:.....	125
A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	126
Belső mérési rendszerünk	129
Az ismeretek számonkérésének rendje	129
A számonkérés formái	130
A számonkérés módjai.....	130
Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	130
MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	132
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	133
EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	135
Környezeti nevelési programunk	136
Helyi irányelvek a környezeti nevelési programhoz.....	136
A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	139
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	139
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNY TÍPUSAI SZERINTI ISKOLAI FEJLESZTÉS	141
A beszéd fogyatékos gyermek	141
A pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók.....	141
Diszlexia, diszgráfia	142
Diszkalkulia	144
Hiperkinetikus- és figyelemzavarok	144
Magatartási zavarok	145
Záró rendelkezések.....	146
A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok	146
Mellékletek.....	147
1. számú melléklet: A KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓINAK INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉGBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ISKOLAI PEDAGÓGIAI RENDSZERE: INTEGRÁCIÓS PEDAGÓGIAI RENDSZER	147
2. számú melléklet: INTÉZMÉNYI TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM.....	147
3. számú melléklet: HELYI TANTERVEK	147

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Iskolánk, a Komlóstetői Református Általános Iskola, a Tiszáninneni Református Egyházkerület intézménye. E helyen 1987 óta folyik a gyerekek nevelése, oktatása. Intézményünk Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának iskolájaként működött, majd 2013. január 01-jétől állami iskola lett.

Miskolc város több évszázados története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

A 2020-2021-es tanévtől iskolánk fenntartója a Tiszáninneni Református Egyházkerület.

A fenntartónk által kiadott alapító okirat szerint feladatunk az általános iskolai nevelés – oktatás. A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot igénylő gyermekek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók iskolai nevelése, oktatása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünk nyolc évfolyamos általános iskolaként működik.

Intézményünkben a nevelés és az oktatás - figyelemmel az állam által fenntartott és működtetett iskolák követelményeire, továbbá a magyar református iskolák autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra - Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el. A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református közoktatási intézmények célja és feladata, hogy

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni;
- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóit vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk iskoláinak évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó, keresztyén értékrend szerint élő embereket szeretnénk nevelni.

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNKT MEGHATÁROZÓ DOKUMENTUMOK, TÖRVÉNYEK

- 1995. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE (az
 - 1998. évi I. törvény, a 2005. évi II. törvény és a végrehajtási utasítással, a 2013. évi V. törvény, a
 - 2019. évi IV. törvény és a 2019. évi VIII. törvény módosításaival egységes szerkezetben)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi szolgálatról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályaon kívül helyezéséről
- ETIKAI KÓDEX a Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára, Országos Református Tanáregyesület, Budapest, 1998.

Alapító okiratunk kivonata

Az intézmény hivatalos neve: **KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA**

Az intézmény OM azonosítója: 028988

Az alapító neve: Tiszáninneri Református Egyházkerület

Az alapító székhelye: 3525 Miskolc, Kossuth L. u. 17.

A fenntartó neve: Tiszáninneri Református Egyházkerület

Az intézmény jelen alapító okiratnak megfelelően a jogszabályi előírások alapján irányadó időponttól működik, tevékenysége jogfolytonosan kapcsolódik az érintett dokumentum értelmében az Emberi Erőforrások Minisztériuma által alapított Komlóstetői Általános Iskola (székhely: Miskolc, Olvasztár u. 1.) tevékenységéhez, amely intézmény fenntartói jogát a Miskolci Tankerületi Központ a 2020. évben a Tiszáninneri Református Egyházkerületnek adta át.

A fenntartó székhelye: 3525 Miskolc, Kossuth L. u. 17.

Az intézmény típusa: Általános iskola.

Az intézmény feladatellátási helye

Az intézmény székhelye: 3533 Miskolc, Olvasztár u. 1.

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan...” (Mt 11,28)

A Komlóstetői Általános Iskola a 2020-2021-es tanévtől mint református iskola folytatja oktató-nevelő munkáját, fenntartója a Tiszáninneni Református Egyházkerület lesz.

Iskolánk nemcsak alapműveltséget, de keresztyén értékrendet, szemléletet is szeretne közvetíteni, ezt tekintjük iskolánk működésének alapjaként. Nevelőmunkánk a gyermekeknek mint Isten teremtményének tiszteletéből és szeretetéből indul ki.

Célunk: a Magyarországi Református Egyház és a Református Pedagógiai Intézet irányelveit, küldetését követve, az iskola sajátos hagyományait folytatva, a ránk bízott gyermekeket korszerű, minőségi oktatással, de az evangéliumi hit és erkölcs szellemében neveljük. Tudjuk, hogy a gyermek és adottságai Isten ajándéka.

Nevelési és oktatási feladatainkat életkori sajátosságokhoz és egyéni adottságokhoz illesztett korszerű ismeretanyag közlésével, magyar és református kultúrkincsünk örök értékeinek tanításával szándékozunk megvalósítani. Ezt egyrészt alkalmazható és fejleszthető tudás nyújtásával, illetve a hátránnyal és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásával, és a tehetséggondozással szeretnénk elérni. Azoknak a képességeknek a kibontakoztatására törekszünk, melyeket egyedül ő maga kapott meg a Teremtőtől. Fontos számunkra, hogy tanítványaink –adottságaiknak és képességüknek megfelelően– a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak.

Sajátos helyzetünkből adódóan nagy figyelmet fordítunk a különleges, egyéni bánásmódot igénylő, lassabban haladó tanulóink fejlesztésére. Ennek érdekében saját gyógypedagógussal rendelkezünk, együttműködünk a szakemberekkel, a gyermekek családjával.

Felkészítjük őket a továbbtanulásra tehetségüknek és képességüknek megfelelően.

Fontosnak tartjuk, hogy a direkt tanári irányítás mellett előtérbe helyezzük a tevékenységközpontú tanulásszervezést, ösztönözzük az önálló gondolkodás kialakulását, a kezdeményezőkézséget, de tudatosítani kívánjuk diákjainkban az elkötelezettséget is.

Szeretnénk a Diósgyőr-Vasgyári Református Gyülekezettel és Lelkipásztorával élő lelki kapcsolatot kialakítani, természetesen figyelembe véve a más felekezetűek vallási hovatartozását is. A nem református gyermekeknek lehetővé tesszük saját felekezetük-vallásuk hitvallásának megismerését, ugyanakkor elvárjuk tőlük a református értékek tiszteletét. A gyermekeknek, ahogy Kálvin mondja: „Meg kell tanulniuk, hogy mit jelent keresztyénnek lenni.” Szeretnénk ráébreszteni őket arra, hogy egész életükkel, minden helyzetben Isten dicsőségét szolgálják.

Tanulóink és dolgozóink is intézményünkben egészséges, tiszta és rendezett körülmények között tölthetik mindennapjaikat. Itt végzett munkájukat küldetésnek és szolgálatnak tekintik.

Arra törekszünk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.

Azon igyekszünk, hogy ápoljuk, tovább vigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

KÉPZÉSI SAJÁTOSSÁGOK, AZ ISKOLÁNK ARCULATA

Az iskolánk küldetése a református keresztyén értékek közvetítése mind a tanulók, mind a családok felé.

A **hitre nevelés** mellett a mindennapos tevékenységünk középpontjában a **minőségi nevelés és oktatás** áll. A korszerű ismeretanyag és általános műveltség közvetítése, a továbbtanulásra, az alkotó, szolgáló életre való felkészítés, lehetőleg minden gyermek számára képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelően történik

- A **hit- és erkölcsstan oktatása** első évfolyamtól kezdődően órarendbe építve, kötelező jelleggel heti 2 órában történik. Református, római katolikus és görögkatolikus hitoktatást szervezünk intézményünkben.
- A 4. és 6. évfolyamon heti 1 órában **egyházi éneket** tanulnak tanítványaink.
- Kiemelten fontosnak tartjuk a **magyar nyelv és a matematika oktatását**, ezért ahol lehetőség van rá a kötelező óraszámot megemelve tanítjuk ezeket a tantárgyakat.
- **Idegen nyelv oktatása:** Iskolánkban a szülők részéről igény van rá, továbbá az 1-3. évfolyam idegennyelv-oktatásában képzett pedagógus alkalmazása megoldható, és az iskola pedagógiai programja erre lehetőséget ad, így az első idegen nyelv oktatását már 1. osztálytól kezdjük. Iskolánkban az első idegen nyelv az angol. Az első idegen nyelv megválasztásakor természetesen biztosítjuk, hogy azt a tanulók a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. Intézményünkben a felső tagozaton 5-8. évfolyamokon emelt szintű idegen nyelv oktatása valósul meg angol nyelvből. Az emelt szintű oktatásban kiemelt hangsúlyt helyezünk az idegen nyelv fejlesztésére. 5. évfolyamtól a Nemzeti Alaptantervben meghatározott (maximális) órakeret legfeljebb heti két órával megnövelhető, vagyis $3+2=5$ tanórai foglalkozást biztosítunk. Célunk, hogy minden tanuló a tanult első idegen nyelvből a 6. évfolyam végére érje el a KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet. Lehetőséget biztosítunk második nyelvként német nyelvből tanulóink számára a nyelvtanulásra szakköri keretek között.

Az emelt szintű képzési forma

Az emelt szintű (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában, illetve a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámban valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelt hangsúlyt kell helyezni a természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek fejlesztésére. Iskolánkban angol nyelv esetében valósul meg az emelt óraszámú oktatási forma. Alapja a kerettanterv, melyhez a korábbi tantervünk magasabb szintű követelményeit is figyelembe vesszük. Az óraszámok kialakításában a választható órákat használtuk fel.

- **Digitális kultúra oktatása:** Az információs társadalom, a digitális kor olyan lehetőségekkel és kihívásokkal jár együtt, melyek alapjaiban változtatják meg a tanulási környezetet, a tudásépítés színtereit, lehetőségeit és módszereit, valamint a tanító szerepét is más megvilágításba helyezik. A tanulás-tanítás egyik célja, hogy a korábban megszerzett alapkészségek mellett a digitális kompetenciák is beépüljenek a tanulók tudásrendszerébe. Ezért intézményünkben, első osztálytól kezdve lehetőséget nyújtunk a tantárgy tanulására: első és második évfolyamon szakköri keretben, felsőbb évfolyamokon pedig a kötelező óraszámok mellett szintén lehetőség van a tantárgyi ismeretek szakköri keretek közötti mélyítésére. Az alsó tagozaton a tanulók megalapozzák azokat a tudáselemeket, attitűdöket, melyekre egyrészt a tárgy későbbi

tanulása során lesz szükségük, illetve lehetővé teszi a digitális kompetencia más tudásterületeken történő alkalmazását.

- **Tehetséggondozó programunk** célja, hogy felismerje és támogassa a kiemelkedő képességű tanulókat, lehetőséget biztosítva számukra a tehetségük kibontakoztatására. A programok során személyre szabott fejlesztési lehetőségeket kínálnak, mint például különböző versenyek, szakkörök vagy mentorálás formájában. Fontos, hogy a pedagógusok folyamatosan figyelemmel kísérik a diákok fejlődését, és támogatják őket a saját érdeklődési területükön való elmélyülésben, ezáltal hozzájárulva a magabiztosságuk és kreativitásuk növeléséhez. Az együttműködés és a közösségi élmények szintén kulcsszerepet játszanak a tehetséges tanulók fejlődésében. A 2024/2025-ös tanévtől iskolánk saját tehetségprogramot indított el felmenő rendszerben. *(Intézményi tehetséggondozó program – 2. számú mellékletben.)*
- **Az egységes alapokra épülő differenciálás** célja, hogy teret engedjen a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszt a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:
 - Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
 - A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
 - Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
 - Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
 - Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
 - A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
 - A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók és a tanulási nehézséggel küzdő tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A pedagógiai program érvényességi ideje

A pedagógiai program visszavonásig/módosításig érvényes.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanítási év végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet
 - o az intézményvezető
 - o a nevelőtestület bármely tagja
 - o a nevelők szakmai munkaközösségei
 - o a szülői szervezet
 - o az intézmény fenntartója.

A pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának indokai

- Kötelező:
 - o jogszabályváltozás
 - o a fenntartó által meghatározott feladatváltozás
- Lehetséges:
 - o sikeres innováció eredményeinek beépítése,
 - o minőségfejlesztési munka eredményeinek beépítése,
 - o illetve kevésbé eredményes elképzelések elhagyása

A pedagógiai program módosításának módja, lehetséges indokai:

- A dokumentum nem kötelező felülvizsgálatát és módosítását a felmerülő igények és lehetőségek alapján írásbeli előterjesztés után az intézményvezetés kezdeményezheti, a nevelőtestület 50+1%-os támogatás jóváhagyása mellett.

- A pedagógiai program a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

- A pedagógiai program a jóváhagyását követően – szeptember első napjától kerül bevezetésre.

- A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, az elérhetőségéről való tájékoztatás – az év eleji szülői értekezleten történik.

- A szülők számára az intézmény a nyitvatartási időszakban biztosítja a korlátozás nélküli hozzáférést a pedagógiai programhoz.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az intézmény vezetői munkaidőben – előzetes időpont egyeztetés után – tájékoztatással szolgálnak a pedagógiai programmal kapcsolatban.

- A pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható nyomtatott formában:

- o Az intézmény fenntartójánál

- o Az intézményvezetőnél (irodájában)

- Az intézmény pedagógiai programja olvasható elektronikusan:

- o Az intézmény honlapján

- o Az Oktatási Hivatal oldalán

- o Az intézmény tankönyvtárában

- o Az intézmény nevelői szobájában

ÁLTALÁNOS ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

JÖVŐKÉPÜNK

„Jézus mondja: én vagyok az út, az igazság és az élet.” (János 14,6)

A ránk bízott gyermekeket az élet és az emberi méltóság tiszteletére neveljük, szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánunk nevelni belőlük. Közvetítjük számukra a nemzeti műveltséget, hagyományokat, valamint az európai kulturális és keresztyén értékeket. Célunk, hogy a családdal együttműködve az igazságosság, a jó és szép iránt elkötelezett, a közjóért cselekedni akaró, jövőjükért felelősen érző-gondolkodó emberekké neveljük tanulóinkat.

Nevelő-oktató munkánkban fontosnak tartjuk a taníthatóságot, a nevelhetőséget, az életközelséget, a gyermekközpontúságot, a tanulók cselekedtetésének érvényesítését, a hagyományos és keresztyén erkölcsi normák közvetítését.

Feladatunk a tanulók szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeinek kibontakoztatása, a 21. századi személyes kompetenciák fejlesztése, a tovább építhető tudás megalapozása.

ALAPELVEK, ÉRTÉKEK- PEDAGÓGIAI ALPELVEINK MEGFOGALMAZÁSA

Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása – kiemelt céljaink

A Komlóstetői Református Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai

feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alpműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széles körű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót,
- megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság kapcsolat révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel, - nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.
- az intézmény közösségfejlesztési szempontokat és újszerű, innovatív módszereket alkalmazva olyan partneri együttműködések épít ki a szülőkkel és a bevonható civil szervezetekkel, amelyek alkalmasak prevencióként hatást gyakorolni a társadalmi problémák kezelésére iskolai környezetben.

4. Intézményünk nagy hangsúlyt fektet az egyéni képességek minél alaposabb megismerésére és azok kibontakoztatására. Ennek érdekében:

- biztosítjuk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képességkibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek,

- tehetséges tanulóink számára értéktermő, gazdagító foglalkozásokat szervezünk, amely megalapozza tanulóink minél tudatosabb pályaaorientációját.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja: nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket; a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait; az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat, - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit, - viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját, - megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,

- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.

Összegezve:

Alapelvek	Értékek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Keresztyén nevelés	szeretet, hit öröm, békesség, türelem, szíveség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás	A Református Köznevelési tv. értelmében: a magyarországi református köznevelési intézmények célja és feladata, hogy tanulóit művelt keresztyén emberekké, az egyetemes értékek tisztelőjévé, a magyar haza és a nemzet hűséges, áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni. Tanulóinkat egyházunk hitvalló tagjaivá, nem református tanulóinkat vallásuk szabad gyakorlása biztosítása mellett, saját felekezeti és a református értékek megbecsülésére neveljük.	Keresztyén világnézet kialakítása. A keresztyén emberre jellemző erkölcsi tulajdonságok, a keresztyén közösségi magatartás kifejlesztése. Közvetítjük a vallási, erkölcsi, etikai értékeket. Alapvető tudományos igényességű ismereteket, normákat adunk át, mely tanítványaink életét befolyásolja és alapot ad az iskola befejezése utáni életszakaszukra is. Kialakítjuk a keresztyéni magatartási és viselkedési szokásokat, melynek célja, hogy hitüket a mindennapjaikban éljék meg. Fejlesztjük tanítványaink pozitív érzelmeit, mely bennük belső harmóniát, békességet teremtet.	Hitoktatás. Egyházi ünnepek, csendesnapok, hétkezdő istentiszteletek, napi áhítatok. Bibliai integráció valamennyi közismereti tantárgyban. Részvétel egyházi rendezvényeken. Református gyermek- és világirodalom felhasználása a nevelő-oktató munkában. Kapcsolat ápolása a fenntartó gyülekezettel és más gyülekezetekkel. Pedagógusok személyes példamutatása a nevelő-oktató munkában és a magánéletben. „Vigyázz, hogy feddhetetlen légy, ügyelj, hogy becsületes maradj, mert a jövő a béke emberéé.” (Zsolt.37,37.)
Partnerközpontú működés	együttműködési képesség, közösségért érzett felelősség, önzetlenség, türelem, szíveség,	Az iskola nevelő-oktató munkájában együttműködik a gyermek, a szülő és a pedagógus, és minden olyan partner, aki elfogadja, segíteni akarja és tudja a pedagógiai program megvalósítását. (református	Folyamatos kapcsolattartás partnereinkkel. Terv szerint meghatározott időben igény-és elégedettségmérések lebonyolítása. Az eredmények, javaslatok, észrevételek	Partneri igény és elégedettségmérés eszközeinek (kérdőívek, interjútervek) készítése és folyamatos karbantartása. Kapcsolattartási formák kialakítása és működtetése

		intézmények, RPI, könyvtárak, gyülekezetek)	beépítése az intézmény működésébe. A partnerek számára a rendszeres visszacsatolás megvalósítása.	(nyílt napok, szülői fórumok, értekezletek).
Gyermek-központúság	maga a gyermek, felelősség, gyengébbek megsegítése, a család	Célunk, hogy munkánkat, mindennapi tevékenységünket a gyermekek okos szeretete hassa át. Derűs iskolai légkörben és környezetben biztosítjuk gyermekeink testi-lelki fejlődését.	Rendszeresen megkérdezzük a gyermekeket, kikérjük véleményüket, várjuk javaslataikat iskolai életünk, programjaink alakításával kapcsolatban. Erősítjük a pozitív szokásokat és magatartásmintákat. Tudatosítjuk gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetükben megismerhető keresztyén erkölcsi értékeket.	Kérdőíves felmérések, klímatesztek, fókuszcsoportos beszélgetések szervezése. A diákönkormányzat adta lehetőségek kihasználása (diákfórum, iskolanapok). A tanítási órákon a tananyag adta lehetőségek felhasználása. Egyházi és állami ünnepek, csendesnapok. Hagyományok ápolása.
Teokrácia - demokrácia	JÉZUS KRISZTUS alázatosság, irgalmasság, igazlelkűség, szelídség, példamutatás	Isten van a középpontban, Ő gyakorolja a hatalmat, utasításokat ad a kiválasztott és szuverén módon elhívott vezetők által. Személyes példamutatással neveljük tanulóinkat az emberi jogok tiszteletben tartására.	Tudatosítjuk a gyermekekben a közösség demokratikus működésének szabályait. A közéletben való szerepeket, az egyén érdekérvényesítésének demokratikus formáit elsajátíttatjuk.	Személyes példamutatás Feladatvállalás az osztályközösségben Az osztályban felmerülő problémák megoldásának módjai. Bibliai történetek.
Nemzeti értékeink, a magyar kultúra tisztelete	Hazaszeretet, hagyományok, jelképeink, nemzeti ünnepeink. magyarságtudat népszerűtet, emberszeretet.	Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása. Fogékonyság az élő és élettelen természet szépségei iránt.	Lakóhelyünk, szűkebb és tágabb környezetünk, Magyarország, múltunk megismerése. Református városaink: Debrecen, Sárospatak, Vizsoly megismerése, jelképeink tisztelete. Lokálpatriotizmus kialakítása.	Projekt módszer. Séták, kirándulások, erdei iskolák, tananyag adta lehetőségek felhasználása, múzeumok, templomok látogatása. Ünnepeink méltó megtartása. Hagyományápolás.

	Szabadság, autonómia, demokratizmus,		Magyarságtudat erősítése.	
Az európai és egyetemes kultúra értékeinek megismerése.	Nemzetiségeink, más népek kultúrája, történelme	Keltsük fel minden tanulóban az igényt az idegen nyelvek, az ének-zene, egyházi ének, a rajz és művészetek, a világirodalom, egyetemes történelem, és médiaismeret tanulására, más népek kultúrájának a megismerésére.	Anyanyelvén túl minden gyermek ismerje meg legalább egy idegen nyelv alapjait. Az Európai Unió országainak megismerése. Egyetemes kulturális értékek megismerése.	Idegen nyelv tanítása csoportbontásban. Angol nyelvterületek megismerését célzó versenyek. Osztálykirándulások szervezése határon túlra (Határtalanul!) Kárpát-medencei testvériskolai kapcsolatok ápolása.
A személyiség teljes körű fejlesztése	kötelesség, felelősség, szorgalom, szerénység, tisztelet, önzetlenség, bátorság, becsület, érzelmi gazdagság, a lélek gyümölcsei	Az iskola valamennyi tevékenysége közvetve, vagy közvetlenül a gyermeki személyiség fejlesztését szolgálja. Segítjük tanulóinkat, hogy művelt, alkotásra képes, boldog, elégedett emberré válhassanak.	Láttassuk meg, és fejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit: az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata; az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az Egyházban és a hazában; az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása. A tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzze meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyekkel tudását hasznosítani tudja.	Helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása. Hétkezdi istentiszteletek, napi áhítatok, csendesnapok. A tanulók személyre szóló, folyamatos értékelése.

Korszerű ismereteket nyújtó szilárd alapozás, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak fejlesztése	Tanulás, tudás. fogékonyság az újra, kötelesség, felelősség, szorgalom, önművelés, igényesség,	Az iskola készítsen fel az eredményes továbbtanulásra, a gyakorlati életre. Rendelkezzenek a tanulók a mindennapi életben hasznosítható tudással, ismeretekkel. Sikeresen alkalmazkodjanak a munkaerő piaci elvárásokhoz. A kompetencia alapú oktatás segítse a HH és HHH tanulók esélyegyenlőségének biztosítását. Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével erősödjön a tanulók motiváltsága. Terjedjen el az oktatás valamennyi területén a digitális írásbeliség. Váljon belső igénnyé az intézményi innováció.	A tantestület folyamatos továbbképzésének, önképzésének ösztönzése. A képességfejlesztés széles skálájának kialakítása. Az alapkészségek fejlesztésének középpontba állítása, valamint a megszerzett ismeretek alkalmazása, a legkülönbözőbb környezetekben. A kooperatív munka módszereinek tudatos alkalmazása, az ehhez szükséges ismeretek és attitűdök kifejlesztése. Kompetenciaalapú oktatás kiterjesztése. Életközeli tanulási környezet kialakítása. A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvés, a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.	Tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megtervezése. Differenciált oktatás megvalósítása. Kooperatív módszerek elsajátítása és alkalmazása. A képességfejlesztés modern taneszközeinek (IKT eszközök) alkalmazása. Továbbképzések. A célok megvalósulását szolgáló módszerek, oktatásszervezési módok, tanulásszervezési eljárások: tantárgytömbösítés, tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés, projektoktatás, témahetek. Az SNI-s tanulók esetében az integrált nevelést segítő sérülés specifikus fejlesztés, egyéni továbbhaladás, értékelés biztosítása.
---	---	--	--	--

Kiemelkedő fontosságú a tanítás minősége	műveltség, képzettség, kötelesség, tanulmányi eredmény, versenyeredmények	A tanulmányi eredményekben, versenyeken, a továbbtanuláskor tükröződjön az iskolában folyó minőségi munka.	Hatékony, minőségi oktatás. A befolyásoló tényezők megállapítása. Korszerű tanulási módszerek, technikák alkalmazása. Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.	Tanórai és órán kívüli differenciálás. Versenyeztetés (házi és külső versenyek szervezése, országos református versenyek), mérések. Munkaközösségek műhelymunkája (bemutatók). Szakmai napok. „Jó gyakorlatok átvétele”: intézmények közötti szakmai együttműködések kialakítása.
Az önművelés és az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása	tudás, kitartás, felelősség, szorgalom, műveltség, képzettség	Az iskola készítsen fel az önművelésre, az új ismeretek megszerzésének önálló technikáira.	Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk a folyamatos önművelés igényét. Szakmai együttműködések kialakítása, helyi társadalom szereplőivel közös programok szervezése, környezetvédelem, üzemlátogatás, erdei iskola, stb.	Minden gyermek számára képességeinek, érdeklődésének és céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítunk. Megtanítjuk a gyermekeket a korszerű ismeretszerzési módok az IKT használatára. (számítógép, Internet, interaktív tábla stb.).
Esélyegyenlőség biztosítása	személyiség, segítségadás - elfogadás, tolerancia, különbözőségek elfogadása	Az iskolában minden tanulónak esélyt adunk szociokulturális hátrányainak leküzdésére. A hátrányos megkülönböztetés minden formájának elítélése és kiküszöbölése. „... ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjete.” (Fil. 1, 23.)	A tanulási és beilleszkedési hátrányokkal küzdő tanulók azonosítása. Az egymás iránti felelősség, az elfogadás, segítőkészség kialakítása tanulóinkban. A hátránykompenzáció megfelelő formájának kiválasztása.	Differenciált foglalkozások a tanítási órákon. Felzárkóztató foglalkozások és egyéni korrepetálások, fejlesztő foglalkozások. Lelkigondozás (lelkész és hitoktatók). Szükség esetén a szakszolgálatok segítségének

			Folyamatos segítő munka és értékelés. Az önkormányzati iskolákból érkezett tanulók bibliai ismeretének bővítése, felzárkóztatása hittanból.	igénybe vétele. (Nevelési Tanácsadó)
--	--	--	---	---

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ELJÁRÁSAI, ESZKÖZEI ÉS MÓDSZEREI

Pedagógiai feladataink a NAT-ra épülő kerettantervben rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás. Azt a célt szolgálja, hogy tanulóink: a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

Módszer:	Közvetlen	Közvetett
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	számonkérés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés	a tanulói közösség tevékenységének megszervezése, közös célok kitűzése, elfogadtatása, hagyományok kialakítása, számonkérés, ellenőrzés, ösztönzés
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	elbeszélés, tények és jelenségek bemutatása, műalkotások bemutatása, a nevelő személyes példamutatása	a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében, a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
Tudatosítás, meggyőződés kialakítása	magyarázat, beszélgetés a tanulók önálló elemző munkája	felvilágosítás a betartandó magatartási normákról, vita

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL PEDAGÓGIAI FELADATOK

KAPCSOLATOS

„...amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük.” (Lk. 6,31)

Minden ember önálló személyiség. A gyermeki személyiség kiteljesítése csak türelmes, összehangolt és az alapvető feltételeket magában foglaló nevelőmunka eredménye lehet.

A személyiségfejlesztés alapvető célkitűzése, hogy reális önismeret által minden tanulónak áttekintése legyen saját személyisége összetevőiről, tehetsége, képessége határaitól, lehetőségeiről.

Minden tanulói tevékenység során a készségek, képességek fejlesztése kerüljön előtérbe. A fejlesztés a tanulók fejlettségi szintjének, aktuális állapotának ismeretében az egyéni képességekhez, az egyén haladási üteméhez igazodjon.

Alapelvek	Célok	Feladatok	Eszközök, eljárások
Teljes körű személyiségfejlesztés	A tanulók testi - lelki – szellemi - érzelmi - hitbéli fejlődésének megalapozása. „Szívünkbe áradt az Isten szeretete.” (Róma 5,5)	A tanulói személyiség mind teljesebb körű tanári megismerése (osztályfőnöki és szaktanári feladat). Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet és gondolkodás funkcióinak tudatos fejlesztése. Segítjük a növendékek korának megfelelően a hit kibontakozását, az istentiszteleti és más hitéleti alkalmak megszerettetését, és ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását.	A gyermeket tanító pedagógusok folyamatos információcseréje az osztályfőnök vezetésével. Fejlesztő beszélgetések, egyéni felzárkóztatás és tehetséggondozás, speciális szakkörök A tapasztalatok megosztása a szülőkkel. Szakszolgálat segítségül hívása. (Nevelési Tanácsadó, Ref. EGYMI) Tanórán kívüli foglalkozások. Zenei és művészeti képzések. Hétkezdő istentiszteletek, reggeli áhítatok.

Önismeret fejlesztése	A tanulók reális önismeretének kialakítása, önfejlődés elősegítése. A helyes motivációs bázis megteremtése. A Biblia a LÉLEK gyümölcseiről beszél: a szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. (Gal. 5,22-23).	Akarati tulajdonságok fejlesztése: céltudatosság, állhatatosság kitartás, önfegyelem, elkötelezettség, engedelmesség, keresztyéni alázat. A gyermeki jogok és kötelezettségek megismerése. A jogok érvényesítésének gyakoroltatása. A kötelességtudat fejlesztése.	Rendszeres Bibliaolvasás. Irodalmi élmények, tanmesék megbeszélése. A tanulók énképének és környezete megítélésének szembesítése. Szituációs játékok. Egyházi versenyek, alkalmak.
Értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése	Istenbe vetett hit, bizalom elterjesztése a tanulók körében. A klasszikus és modern emberi értékek képviselése és közvetítése. Az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása. „... a jövő nemzedéknek is elbeszéljük az Úr dicséretét, hatalmát és csodáit, amelyeket cselekedett.” (Zsolt. 78,4)	Az önbizalom, alkotókedv megőrzése, fejlesztése, pozitív visszajelzésekkel történő megerősítése. A hívó emberi érzelmek kifejezési képességének erősítése. Szövegértés fejlesztése.	Egyéni, testre szabott fejlesztés. Személyes példaadás. Biztatás, helyeslés, dicséret, jutalmazás formáinak alkalmazása. Önálló tanulás és ismeretszerzés képességének kialakítása, gyakoroltatása.
Konfliktusmegoldási stratégiák kialakítása	Konfliktuskezelő és stresszcsökkentő technikák megismertetése és gyakoroltatása. A gyermeki személyiségfejlődés, kapcsolatrendszer és kommunikáció zavarainak felismerése, az okok felkutatása és személyre szóló fejlesztőprogram	Kétirányú gyermek-felnőtt kommunikációs bázis kialakítása. Egymás iránti tisztelet, tolerancia kialakítása és gyakoroltatása. A kulturált beszéd és viselkedési formák	A család szerepének és funkcióinak erősítése. A stressz nélküli nyugodt légkör biztosítása. Problémamegoldások modellezése. Szituációs játékok, esetmegbeszélések, bibliai történetek segítségével. Egyházi műsorok digitális

	kialakítása. „Az Úr félelme az élet forrása (Zsolt. 14,27); és a bölcsesség kezdete.” (Péld. 1,7)	elsajátíttatása. Agresszív megoldások elutasítása.	eszközök segítségével
Pályaorientáció kialakítása	Az egyén személyes tulajdonságainak és a pályakövetelményeknek az összehangolása. Alakuljon ki a reális énkép és pályaismeret tanulóinkban. Életpálya építés kompetencia megismerésével és kialakításával váljon képessé a tanuló a számára legmegfelelőbb szakma, hivatás kiválasztására.	Helyes pályaválasztás reális önismeret alapján. A tudás becsülete, kitartás, igényesség a munkában. Együttműködési képességek fejlesztése. A szociális és életpálya építés kompetencia fejlesztése, felkészítés a felnőtt élet szerepeire: munkavállalás, együttműködési készség fejlesztése, felelősség, egymás elfogadására nevelés	Nyílt napokon való részvétel, pályaválasztási kiállítás meglátogatása. Pályaválasztási tanácsadás igénybe vétele. Tantárgy előkészítők, szakkörök, művészeti tevékenységek során az egyes foglalkozások megismerése. Pályaorientációs foglalkozások. Projektmunka. Tájékoztató videók, bemutatók szakmákról.

Nevelő oktató munkánk eredményességének kritériumai, sikerességi mutatóink a személyiségfejlesztés területén:

A fentiekből következően iskolánk tanulója egyéniségében és a környezetéhez való viszonyában:

- legyen Istenhívő: „Jézus az út, az igazság és az élet.” (Jn. 14,6);
- korának megfelelő önismerettel és önbizalommal rendelkezzen;
- segítsük hozzá tanulóinkat a koruknak megfelelő önismeret kialakuláshoz, hogy a tanulmányaiban legyen képes a számára legmegfelelőbb tovább haladási út megtalálására; (továbbtanulás, szakma);
- pozitív életszemlélet jellemezze: „Áldjad lelkem az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled.” (Zsolt. 103,2);
- vigyázzon egészségére és környezetére;
- tudjon a helyzeteknek megfelelően viselkedni;

- igyekezzon a konfliktusokat rugalmasan kezelni;
- ismerje el a másik személyiségét, tartsa értéknek, hogy különbözőek vagyunk: „... alázattal különbnek tartásatok egymást magatoknál.” (Fil. 2,3);
- tudjon az iskolai és gyülekezeti közösség elvárásaihoz alkalmazkodni: „Örülök, ha ezt mondják nekem: Az Úr házába megyünk.” (Zsolt. 122,1).

Az ismeretelsajátítás folyamatában:

- ismerje meg a tanulási technikákat;
- keresse a számára a legeredményesebbet;
- tanuljon képességének megfelelően, legjobb tudása szerint;
- fejlessze önmagát: értelmi és egyéb képességeit;
- legyen akaraterője a tanuláshoz, de tudja elviselni a kudarcokat is;
- ismereteit adja át a nála gyengébbeknek, segítse azokat.

A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

„Mert áron vétettetek meg; dicsőítsétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, a melyek az Istenéi.” (1Kor. 6,20)

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén vagy csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és/vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” Ottawai Charta

Iskolánkra nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az iskolánk segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, a diákok egészségi állapotát javítják. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésnek módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel.

Feladataink a tanulók egészségfejlesztéséért

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az iskolánk által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen pedagógusaink a nevelési-oktatási intézményünkben végzett tevékenységeiket, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestületünk az alábbi részletezéssel készítette el:

Az egészséges táplálkozás

- Az osztályfőnöki és a táplálkozással kapcsolatos szaktárgyi tanítási órákon (biológia, kémia, természettudomány, környezetismeret) és más foglalkozásokon a pedagógusok kötelesek a téma egészségvédelmi aspektusait is bemutatni, feldolgozni.
- Iskolánk minden évben törekszik arra, hogy az állam által biztosított iskolagyümölcs- és zöldség programban részt vegyen, ezzel hozzájárulva a gyermekek egészségesebb táplálkozásához.

A mindennapos testnevelés, testmozgás

- megvalósítása az Nkt. és a hatályos EMMI rendeletben foglaltak érvényesítésével tanítási órákon (a Testnevelés kerettanterv megvalósításával), tanórán kívüli rendezvényeken, versenyeken való részvétellel és napközis időben történik.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának és tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése

- A nevelési-oktatási intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.
- Az iskola kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére.
- A fenti nevelési elemek konkrét megjelenítése osztályfőnöki órákon, közösségi és más rendezvények előkészítése során a pedagógusok kötelező feladatát képezik.

- Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek.
- Amennyiben az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az intézmény vezetője a Református EGYMI-től iskolapszichológus szakértőt kér.

A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás feladatrendszere

- a szaktárgyi (elméleti és gyakorlati) tanítási órákon az adott kerettantervben foglaltak érvényesítésével és tanórán kívüli foglalkozásokon, megfelelően dokumentált módon, illetve

A személyi higiéné biztosítása, megőrzése és fejlesztése terén adódó feladatok az alábbi szervezeti keretekben és tartalommal tervezhetők:

- osztályfőnöki nevelési terv, tanmenet szerint a nemenkénti differenciálást is megvalósítva,
- szaktárgyi (biológia, kémia, természettudomány, stb.) tanítási órák tananyag-kiegészítése,
- illetve kapcsolódó rendezvényeken (pl.: kiállítás, bemutató, népszerűsítő előadás, stb.) való részvétel az aktuális témával összefüggésben,
- külső szakemberek eseti meghívása egy-egy téma igényesebb feldolgozása érdekében,
- osztály- és iskolai szintű projektek, vetélkedők lebonyolítása.

Az egészségfejlesztési terv további előírásai:

- Az iskola saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján kívül csak olyan, az intézménnyel jogviszonyban nem álló szakember vagy szervezet programjait, alkalmazásában álló munkatársát vonhatja be tanórai vagy a tanulók részére szervezett egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik minőségbiztosított egészségfejlesztési, prevenciós programmal és az egészségpolitikáért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.
- Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

- Az intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a helyi családsegítő szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- Az intézményben, valamint az intézményen kívül a tanulók részére szervezett rendezvényeken a 2018. évi XLI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról IV. fejezete (egyes ágazati adótörvények módosítása) 17. pontjának (A népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény módosítása) hatálya alá tartozó termék, továbbá alkohol- és dohánytermék nem forgalmazható és nem fogyasztható.
- Az iskola SZMSZ-ében határozzuk meg azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a tanulóknak az iskolában való tartózkodás során meg kell tartaniuk.

Az intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciók programok kiválasztásánál kikéri az intézményben működő munkaközösségek véleményét.

A segítő kapcsolatok színterei, kapcsolódási pontok

- szülők (család),
- szülői szervezet,
- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- pszichológus (külső szakember)
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők,
- az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei
- rendvédelmi szervek.

Az egészségfejlesztés célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

Az egészségfejlesztés hatásköre a teljes intézmény: szülők, diákok, alkalmazottak, pedagógusok.

	Cél	Érték	Feladat
Oktató jellegű, nevelési megközelítés	az egyének tudásának megfelelő információátadás, ezt követően a megalapozott döntéshozás lehetővé tétele	az egyén jogainak tiszteletben tartása, döntéshozás elősegítése	értékek és beállítódások feltárása, készségfejlesztés
Magatartásváltoztatást célzó megközelítés	egészségtelen szokások helyettesítése egészségesekkel	szakember hitelessége, általa meghatározott életmód	személyes beállítódás és viselkedés megváltoztatása az egészséges életmód kialakítása érdekében
Résztvevő központú megközelítés	az emberek hozzásegítése saját helyzetük, lehetőségeik megismeréséhez; az ennek megfelelő döntés meghozatalához; változtatásra való képessé tevés	egyének jogainak teljes tiszteletben tartása	módszertani változatosság; önismeret fejlesztése; tudás, tapasztalatok feltárása és felhasználása; kritikai gondolkodás kialakítása; aktivizálás
Társadalmi változást célzó megközelítés	olyan fizikai, szociális és gazdasági környezet megteremtése, amely lehetővé teszi az egészséges életmód választását	egészséges környezethez való jog és szükséglet	az egészséges élethez fűződő lehetőségek hozzáférhetővé tétele; a fizikai, szociális és társadalmi környezet megváltoztatására irányuló tevékenységek

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek, melyek beépülnek iskolánk pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe:

- önmagunk, és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegség kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete

- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony
- az egészséges környezet jelentősége

Fejlesztési területek, feladatok, tevékenységi formák

Fejlesztési terület	Feladatok	Tevékenységi formák
Testmozgás	• a mindennapos sportolás iránti igény felkeltése • egészséges testtartás kialakítása • sikerélmény biztosítása a mozgásban minden tanuló számára • megfelelő körülmények biztosítása a testnevelési órákon • lehetőségek és rendszeres testmozgás biztosítása a tanórán kívüli sportban • a fizikai testedzés a keresztyén életvitel részévé kell, hogy váljon	• mindennapos testmozgási lehetőségek • sportnapok szervezése évente • természetközeli sporttáborok • tömegsport foglalkozások • túrázás • minden testnevelés órán tartásjavító gyakorlatok • a testnevelés órák színvonalának emelése. • délutáni sportolási lehetőségek. • udvari sportpálya korszerűsítése.
Táplálkozás	• az egészséges táplálkozás megtanítása étkezési, ebédelési körülmények javítása • iskolai étkezés figyelemmel kísérése: étkezési kultúra, mennyiség és minőség, étlap • az iskolai étkezésben részt vevő gyermekek számának növelése	• dietetikus, belgyógyász szakemberek tanácsai szülőknek, gyerekeknek, tanároknak. • egészségnap szervezése tanévenként (táplálkozás, testápolás, ételbemutató és kóstoló, vércukormérés, testsúlymérés, prevenciós előadások).
Testi egészség	• személyi higiénia, testápolás helyes szokásrendszerének kialakítása • egészséges öltözködés/megfelelő öltözködés • betegségek megelőzése • egészséges életmód kialakítása • elsősegélynyújtási alapismeretek	• higiénés szokások kialakítása, folyamatos ellenőrzése, igények kialakítása • praktikus ismeretek nyújtása, prevenciós előadások. • vásárlási szokások, öltözködési tanácsok • vetélkedők, gyermeknap programok • gyógyszerek hatása, alkalmazásuk

Lelki egészség	• egészség, az élet tisztelete • országos és helyi statisztikák megismerése • önismeret, egészséges személyiségfejlődés elősegítése • káros anyagok, szenvedélyek elutasítása (drog, dohányzás, alkohol) • veszélyek felismerése • stresszmentes körülmények biztosítása az iskolában (elegendő szünetek, iskolai hangulat, tantermek) • egymás tisztelete (gyerek-gyerek, gyerekfelnőtt, felnőtt-felnőtt) • szűrővizsgálatok • személyi higiénia (testápolás, öltözködés, pihenés, alvás) • serdülőkori problémák kezelése: barátság, párkapcsolatok, szexualitás	• pszichológus, Nevelési Tanácsadó segítségül hívása • mentálhigiénés szakemberek meghívása • „Drogstratégia” • oktatófilmek • vetélkedők • szűrővizsgálatok • előadások szülőknek, gyerekeknek, (kétgenerációs egészségnevelés) • iskolaorvos, védőnők, fogorvos, nőgyógyász előadása, beszélgetések • teljes nemdohányzó intézmény
Környezetegészség	környezeti ártalmak megismerése környezetvédelmi akciók szervezése az egészséges környezet megóvása veszélyhelyzetek felismerése önálló közlekedés (ismeretek, gyakorlás) balesetvédelem (ismeretek)	szellőztetés, világítás, asztalok, székek, padok biztosítása (megfelelő méretek) ülésrend munkavédelmi szabályok megismerése és betartása balesetvédelmi ismeretek alkalmazása

Az egészséges életmódra nevelés keretei

Tanórai keretek között alsó tagozatban:

- Testnevelés órák (heti 5 óra)
- Magyar nyelv és irodalom
- Környezetismeret
- Technika és tervezés
- Vizuális kultúra
- Digitális kultúra
- Napközis foglalkozások

felső tagozatban:

- Közösségi nevelés órák
- Vizuális kultúra
- Természettudomány
- Biológia

- Technika és tervezés
- Digitális kultúra
- Kémia
- Testnevelés (heti 5 óra)

Nem hagyományos tanórai keretek között

(igény-és lehetőség szerint, az osztály döntése alapján és alapítványi támogatás igénybevételével)

- erdei iskola
- múzeumi óra
- kiállítások
- könyvtári óra
- egészségnap
- egészségprogramok

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkörök
- tömegsport, mindennapos testedzés programja
- sportszervezeti tagság, iskolai sportkör
- osztálykirándulások
- pályázatokon való részvétel
- helyi, körzeti, megyei szintű vetélkedők
- előadások: iskolaorvos, védőnők, fogorvos, ÁNTSZ, rendőrség, szakorvos, ökumenikus segítségnyújtó szervezetek, missziók
- a Diákönkormányzat programjai
- egyházi rendezvények, országos akciók, világnapok megtartása
- vizsgálatok, mérések
- növények, fák, virágok ültetése és gondozásuk.

AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
 - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
3. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
 - a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeres vérzés komplex újraélesztés
kémia	mérgezések vegyszer okozta sérülések savmarás égési sérülések forrázás szén-monoxid-mérgezés
fizika	égési sérülések forrázás

testnevelés

zúzóadás, rándulás, horzsolás

36

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a közösségi nevelés tantárgy (osztályfőnöki) tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

3. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- védőnői előadások
- évente egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap /téma nap szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

„Ti magatok is, mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá.” (1Péter 2,5)

A köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

A köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, törvényes képviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a hit, a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.

A közösségre vonatkozó fogalmak, ismérvek:

A közösség: az együttműködés legmagasabb rendű formája, nagyfokú öntevékenységet és innovációt feltételez.

Tanulók közössége: Az intézménnyel jogviszonyban álló gyermekek.

Pedagógusok közössége: Nevelő-oktató munka keretében gyermekekkel, tanulókkal foglalkozó pedagógusmunkakörben alkalmazottak közössége.

Az intézmény dolgozóinak közössége: a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők köre.

Szülők közössége: Az intézménnyel jogviszonyban álló gyermekek szülei (gondviselői).

A közösség általános ismérvei:

- közös bibliai értékrend
- közös érdek
- közös célok és döntések
- közös erőfeszítések
- jellemző a „mi-tudat”

Közösségfejlesztés: értékteremtő közösségek létrehozására és fejlesztésére irányuló tudatos tevékenység.

Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség. Az SNI, BTMN, HH és HHH tanulók beilleszkedésének segítése, és a különbözőségek elfogadása a tanulói közösségben.

A közösségi nevelés lényege: a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos, szakszerű kiaknázása, keresztyén értékek erősítése az egyéni fejlődés érdekében.

A közösségi nevelés változatai:

- csoportokban nevelés
- társas kapcsolatok alakítása
- közösségi érzés fejlesztése
- közösségi tevékenységekben való részvétel
- gyülekezeti életbe való bekapcsolódás
- Iskolai közösségfejlesztési programunk kialakítása a fent felsorolt ismérvek figyelembe vételével történt.

„Az Úrnak félelme feje a bölcsességnek.” (Péld. 1,7)

Általános alapelvek:

Az iskola a szocializációs folyamat egyik legfontosabb színtere. Tanulóink beilleszkedési, normakövetési tapasztalatai meghatározóak lesznek későbbi életükben. Munkájuk, családi életük, baráti tapasztalataik során szembesülniük kell mások eltérő véleményével és döntéseivel. Alkalmanként el kell fogadniuk a rájuk nézve kedvezőtlen közösségi döntéseket is. Ezért a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatoknak az egész iskolai életet át kell hatniuk.

Milyen közösségeket akarunk fejleszteni?

Mindazon iskolai közösségeket (gyermek és felnőtt közösségeket egyaránt), amelyek tevékenységük, munkájuk során hatással vannak egymásra és a tanulók közösségére.

- osztályközösségeket
- tanulói közösségeket
- az egy osztályban tanító nevelők közösségét
- szakmai munkaközösségeket
- a diákönkormányzat szervezeti formáját
- az iskolában dolgozó munkatársak közösségét (nem pedagógusok)
- indirekt módon a családok, mint közösségek fejlesztését (mint a szocializáció elsődleges szintjét)
- szülői közösségeket az osztályokon belül

Fejlesztendő közösségek	Módszerek, eszközök, eljárások	Célérték: mikor tekintjük fejlettnak a közösségeket?
Osztályközösségek	• szociometrikus felmérés készítése a csoportstruktúra megismeréséhez • a közösségi értékrend kialakítása az iskolai értékrend figyelembe vételével, ami a bibliai értékeket is magában foglalja • a meggyőzés módszerének alkalmazása a normakövetés számonkérésekor • a kooperatív tanulásszervezés módszerének alkalmazása az oktatás során • csoportösszetartást, csoporttudatot segítő tevékenységek alkalmazása: projekt, témahét • kompetenciafejlesztő táborok (erdei iskolák) • az önkormányzás, a felelősi rendszer kialakítása és működtetése • tanórán kívüli értékteremtő tevékenységek szervezése (klubdelután, osztálykirándulás, kulturális programok, hulladékgyűjtés, hagyományápolás, műsorok) • egyéni elbeszélgetés a tanulókkal • megerősítés (dicséret, jutalmazás) • napkezdő áhítat • a pedagógus példamutató életmód gyakorlásával mintát jelent a gyermek számára	• ha a közösség érzékenyen reagál a többiek problémáira • ha a közösen elfogadott normákat betartják és másokkal is betartatják • ha a benne lévő egyének érdeklődnek a többiek iránt • ha jó a kommunikáció az egyének között • ha tagjainak biztosítja az esélyegyenlőséget • ha elfogadja a különbözőségeket (fizikai, szellemi, szociális, vallási, etnikai, egészségügyi tekintetben) • ha elutasítja az agressziót • ha működik az építő egymásrautaltság, az egyéni felelősség, az egyenlő részvétel a közös munka során
Tanulói közösségek	• közös feladatok elvégzése (projekt tevékenységek, témahetek, egészségnapok) • közös rendezvényeken való részvétel • közös szereplések (műsorok, vetélkedők, sport) • közös kirándulások • közösen kialakított hagyományok: ballagás, gyermeknap programok	• A fentieket kiegészítve: • ha kialakul az összetartozás érzése • ha megvalósul az együttműködés az iskola osztályai között • ha a közösen szervezett programokon egymás segítése és elfogadása a jellemző

Az egy osztályban tanító pedagógusok közössége	információcsere az osztályban tanító pedagógusok nevelési tevékenységének osztályfőnöki koordinálása azonos és következetes bánásmód az osztályon belül osztályszintű problémák megoldásának közös kidolgozása az osztályfőnök vezetésével, a megoldásban való következetes és egységes eljárások betartása. (magatartás, tanuláshoz való hozzáállás) a tanulók tanórán kívüli tevékenységeinek, közösségi programjainak szervezése hospitálás egymás óráin önképzés tudásmegosztás továbbképzések szervezése	ha a közösen elfogadott szabályokat minden nevelő következetesen betartatja, és számon kéri azok elmaradását ha az osztályban tanító kollégák rendszeres segítséget, támogatást kapnak az osztályfőnököktől a felmerülő problémák megoldásában ha a konfliktuskezelés jól megoldott ha megvalósul a tapasztalatcsere az osztályfőnökök és a szaktanárok között (esetmegbeszélések) ha mindenki őszintén beszél a felmerült problémáiról ha megvalósul az információátadás az alsó és felső tagozat osztályfőnökei és a szaktanárok között
Szakmai munkaközösségek	tanórai és tanórán kívüli oktatási-nevelési feladatok meghatározása, rögzítése az éves munkatervekben (szakkörök, képességfejlesztők szervezése, felkészítés tanulmányi versenyekre, kiállítás, múzeumlátogatás) közreműködés a feladatok megvalósításában a munkaközösségi ülésekre való felkészülés: a problémák jelzése, megoldási javaslatok készítése személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások tartása tanulóknak belső továbbképzések, szakmai napok – egymástól való tanulás, tudásmegosztás módszertani kosár bővítése, tudatos kapcsolatépítés a szervezeten belül és kívül, aktív közreműködés a pedagógiai és szervezeti tevékenységekben.	ha minden szaktanár felelősséget vállal a közösségfejlesztésben: a maga szakterületén hozzájárul az osztályfőnöki munka kiteljesítéséhez ha a munkaközösségek tagjai egyéni, a nevelő-oktató munkához kapcsolódó innovációikat egymás rendelkezésére bocsátják (módszertani kosárba helyezik) ha a szakmai munkaközösségek tagjai saját munkájuk végzése közben egymás munkáját is segítik
Diákönkormányzat (DÖK)	a DÖK feladatának megfelelően szervezi a tanulók tanítási órán kívüli közösségi életét, programjait tanulói érdekképviselőt	ha a DÖK-ön keresztül a gyerekek önmaguk is tevékenyen részt vesznek saját közösségeik alakításában ha a DÖK a törvény adta lehetőségei figyelembe vételével képviseli a tanulók érdekeit -

Az iskolában dolgozó (nem pedagógus) munkatársak közössége	a közösségi nevelés különböző szinterein segítik a pedagógusok munkáját: takarítók, karbantartók: környezetünk rendje, tisztasága, megóvása portás: szülők, gyermekek vendégek fogadása, útbaigazítása pedagógiai asszisztens: oktató-nevelő munka segítése gazdasági dolgozók: - o gazdasági ügyek intézése - o befizetések, bejelentések, iskolatitkár - o iskolai adminisztráció - o osztályban felmerülő ügyek továbbítása rendszergazdai feladatokkal megbízott: biztosítja az intézmény infokommunikációs eszközeinek folyamatos, rendeltetésszerű működését	ha a tanulók ugyanúgy elfogadják őket és teljesítik kéréseiket ha tudatosan mindenben, hogy az iskolában minden felnőtt nevelő szerepet is teljesít egyben. (kommunikáció, beszédstílus, példamutatás, segítségnyújtás, egymás iránti tisztelet)
A családok közössége	a családi háttér meghatározó a gyermek számára nemcsak a tanulmányi munkában, de a közösségi szerepek kialakításában is a családi kapcsolatok mintául szolgálnak: kommunikáció, egymás segítése, együttműködés, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás, érdekérvényesítés módjai fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt órák, közös programok, amelyekre meghívjuk a szülőket, családokat, pszichológiai és nevelési jellegű előadások, keresztyéni együttlétek, „Hallgasd, fiam, a te atyádnak erkölcsi tanítását, és a te anyádnak oktatását el ne hagyd.” (Péld. 1,8) a fenti programokon a következő nevelési elveket tanácsoljuk: krisztusi értékek elfogadása és gyakorlása, együttműködés, egymás segítése a családon belül, elfogadás, tolerancia, őszinte véleménynyilvánítás	ha sikerül példaadással, szakmai és lelki segítséggel a családok életét is jótékonyan befolyásolni ha erősödik a szülő-gyermek, szülő-pedagógus kapcsolat ha kimutathatóan több család vesz részt az iskolai rendezvényeken, gyülekezeti alkalmakon

A közösségfejlesztést segítő egyéb lehetőségek és területek az iskolában.

„Minden te útaidban megismered őt, akkor ő igazgatja a te útaidat.” (Péld. 3,6)

Tanórán kívüli lehetőségek

Rendszeres	Esetenkénti
• napközis foglalkozások • tanulószoba • korrepetálás a napköziben és a tanulószobán • szakkörök • sportkörök • képességfejlesztő foglalkozások (tantárgyi és egyéb) • tehetséggondozó program • felzárkóztató foglalkozások • egyéni korrepetálás • művészeti jellegű foglalkozások (képzőművészet, zene)	• házi versenyek • sport bajnokságok • tanulmányi kirándulások • erdei iskolák • táborok • séták a városban • túrázás • kulturális intézmények látogatása • rendezvények, megemlékezések □ nyílt napok • fakultatív tantárgyi kirándulások • vetélkedők • iskolai szintű projekt megvalósítása • témahetek • egészségnapok

HAGYOMÁNYAINK

Az iskolai hagyományok rendszere

A közösség által megfogalmazott értékek és eszmék megbecsülését a hagyományok közvetítik. Ápolásuk állandóságot és folytonosságot teremt az iskola életében. Iskolánk a 2020/2021-es tanévben kezdte meg működését református általános iskolaként. Így intézményünknek a Biblia értékrendjére épülő, valamint nemzeti történelmünk eseményeihez igazodó, azokat tükröző hagyományai, szokásai vannak. Ezeket őrizzük, ápoljuk, beépítjük a jövőbe, olykor hagyományt teremtünk, vagy a körülmények változása miatt a jól bevált tevékenységünket nem tudjuk folytatni. Mindeközben törekszünk arra, hogy egyéni arculatot adjunk ezzel a mindennapok tevékenységeinek.

Ide soroljuk:

- egyházi és állami ünnepeinket

- szimbólumainkat
- rendezvényeinket
- áhítatainkat és csendesnapjainkat
- kötelező istentiszteleti alkalmainkat
- hagyományosan kialakult kapcsolattartási formáinkat
- belső kommunikációs formáinkat

Az iskola hagyományainak ápolása, az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége.

A hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat az ünnepélyekre, megemlékezésekre, egyházi ünnepeinkre, rendezvényekre vonatkozó célkitűzéseket, feladatokat, időpontokat és felelősöket az iskolai éves munkaterv tartalmazza.

Egyházi ünnepeink:

- reformáció –fogadalomtétel (elsősök, újonnan jött pedagógusok és tanulók)
- advent
- karácsony
- böjt
- virágvasárnap
- nagyhét – nagycsütörtök, nagypéntek
- húsvét
- áldozócsütörtök
- pünkösd

Nemzeti ünnepeink:

- október 6.
- október 23.
- március 15.
- június 4.
- augusztus 20.

Szimbólumaink

Iskolai emblémánk:



Iskolai nyakkendőnket és zászlónkat is ez díszíti.

Az iskola ünnepi viselete:

- lányoknak: fehér blúz, sötét szoknya (térd felett legfeljebb egy tenyérrel), sötét cipő, iskolai nyakkendő
- fiúknak: fehér ing, sötét nadrág, sötét cipő, iskolai nyakkendő

Kimagasló tanulmányi eredményükért és példamutató közösségi munkájukért a tanulók a tantestület javaslata alapján a ballagáson **Komlós-díjat** kapnak.

PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. (SZMSZ melléklete)

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben feladata, kötelessége különösen, hogy

- a gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak,
- a gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza,
- a gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze,
- törekedjen a szaktudományi, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának minél hatékonyabb integrálására, a képességek és a tudás fejlesztésének egységben való kezelésére,
- a pedagógiai folyamatokat körültekintően tervezze meg, aktívan vegyen részt az intézmény tantervfejlesztési folyamatában, terveit reflektív módon elemezze, értékelje,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen,
- legyen nyitott az új tanuláselméletek, tanulási-tanítási módszerek, az IKT új pedagógiai alkalmazásának megismerésére és saját tanulási-tanítási folyamatába való beépítésére,
- megalapozott, hiteles és személyes értékrendet alakítson ki,
- törekedjen az életkori, az egyéni és a csoportsajátosságoknak megfelelő, aktivitást, differenciálást elősegítő tanulási-tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására,
- nevelő és oktató munkája során gondoskodjék a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható,

figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együtt működjön a gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, kövesse figyelemmel a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktató munkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát, tudását, ismereteit ossza meg munkatársaival,
- tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- tudatosan alkalmazza az ellenőrzés és értékelés különböző funkcióit a pedagógiai folyamat szabályozására, tanulói személyiségnek fejlesztésére, önértékelési képességük kialakítására,

- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- törekedjen az Istennel való kapcsolatának folyamatos építésére, elmélyítésére,
- törekedjen önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére,
- a gyermek, tanuló érdekében együtt működjön munkatársaival és más intézményekkel,
- a tanulás támogatásával kapcsolatos ötleteit, fejlesztéseit iskolai, helyi, regionális szinten terjessze.

Osztályfőnök:

Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg a vezetői testület véleményét is kikérve.

Az osztályfőnök olyan pedagógiai szakember, aki erkölcsi és jogi felelősséget vállal valamennyi rábízott tanulóért. Fejlesztő munkájában előtérbe kerül a tanuló egyéni fejlődése, tanulási képessége, tanulási üteme. Tiszteletben tartja a tanulók emberi méltóságát, gyermeki jogait; törekszik önismeretük fejlesztésére.

Alsó tagozatban minden osztályt két osztálytanító kísér, akik a tantárgyakat és a napközis foglalkozásokat egyenlően osztják fel egymás között.

Felső tagozatban az osztályfőnök munkáját osztályfőnök helyettes segíti, akit szintén az igazgató bíz meg – a választott osztályfőnök véleményét kikérve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Aktív gyülekezeti tagsággal és szilárd hitbeli meggyőződéssel mutasson példát a rábízott tanulóknak.
- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint kell nevelnie osztálya tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.
- A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztyén értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.
- Alakítson ki szereteten, egymás megbecsülésén, kölcsönös segítségen alapuló, jól működő osztályközösséget.
- Működjön együtt az osztály diákönkormányzati vezetőségével (felső tagozatban).
- Koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogassa óráikat.
- Tartson fenn jó kapcsolatot az osztály szülői szervezetével.
- Kísérje figyelemmel a tanulók előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Fordítson különös gondot a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősítse a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatait terjessze a nevelőtestület elé.
- Tartson szülői értekezletet, fogadóórát, szükség esetén látogassa meg a családokat, az elektronikus napló útján rendszeresen tájékoztassa a szülőket a tanulók magatartásáról, szorgalmáról.
- Lássa el az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat (az osztálynapló pontos vezetését, adatszolgáltatást, a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt, munkaterv, beszámoló készítése).
- Saját hatáskörében – indokolt esetben – fél évente 5 nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának; igazolja a gyermek hiányzását.
- Gondoskodjon osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról, felügyelje a tanulókat.
- Szervezze és bonyolítsa le az osztálykirándulásokat.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztassa a pedagógiai feladatokról, azok megoldására mozgósítson, működjön közre a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben tegyen javaslatot a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Vegyen részt a megfelelő szakmai munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével segítse elő a közösség tevékenységének eredményességét.
- Nevelő-oktató munkájához készítsen tanmenetet, amelyben megtervezi az osztály szabadidős programját is.
- Vegye ki részét az osztály projektmunkáiban, felelősséggel irányítsa osztályát.

Az ideális tanár-diák viszony kialakítása minden pedagógus feladata, hiszen ez elengedhetetlen feltétele a színvonalas, keresztyén hiten, kölcsönös tiszteleten alapuló oktató-nevelő munkának.

Titoktartási kötelezettség:

A pedagógust és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat titoktartási kötelezettség terheli a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha a tanuló illetve a tanuló szülője erre írásban felmentést adott. A tanuló írásbeli hozzájárulása nélkül sem minősül a titoktartási kötelezettség megszegésének a cselekvőképtelen kiskorú szülőjének tájékoztatása, ha az a konkrét tény, adat, információ átadása nélkül, és azt követően történik, hogy a pedagógus, illetve a nevelő-oktató munkát segítő alkalmazott meggyőződött arról, hogy a tanulót nem hozza hátrányos helyzetbe. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki a nevelőtestületi értekezletekre, a nevelőtestület tagjainak egymás közti, a tanuló érdekében végzett megbeszélésre, illetve azokra az adatokra, amelyek e törvény alapján kezelhetők és továbbíthatók.

Az osztályfőnöki/közösségi nevelés órák témái

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Fél évente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Fél évente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.

- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés a Reformáció napjáról október 31-én
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

„Mint a nyilak a hősnek kezében, olyanok a serdülő fiak.
Boldog ember, aki ilyenekkel tölti meg tegzét...” (Zsolt. 127,4-5)

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4§-ának 13. bekezdése alapján „az a gyermek vagy tanuló, aki

- a) különleges bánásmódot igényel:
 - a.a) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - a.b) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - a.c) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.”

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Nevelésünk fontos feladata a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

Tanulóink képességeik, szorgalmuk, eredményességük alapján sokban különböznek. Előfordul, hogy olyan gyerekekkel találkozunk, akik az átlaghoz szabott követelményeknek nem, vagy csak igen nehezen tudnak megfelelni. Mások éppen sokkal többre lennének képesek, mint amit elvárnak, megkövetelnek tőlük. Az iskola alapelveiben meghatározott képességfejlesztést az ilyen tanulók számára is biztosítani kell, csak éppen az átlagtól való eltérésüknek megfelelően.

Egyre több gyermek érkezik hozzánk az óvodából valamilyen beszédhibával, magatartási vagy tanulási zavarral, emiatt az eddigieknél is nagyobb hangsúlyt fektetünk felzárkóztatásukra, a tanulási és magatartási problémák kezelésére, a szociális hátrányok enyhítésére.

Feladataink a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása érdekében:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- az egyéni bánásmód alkalmazása
- a nevelők és a tanulók közötti személyes kapcsolat erősítése
- kapcsolattartás a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Miskolci Tagintézményének munkatársaival, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén

Vármegyei Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével és a Vármegyei Szakértői Bizottsággal.

- beiskolázáskor, lehetőség szerint, kapcsolatfelvétel a tanuló óvodájával
- rendszeres konzultáció a szülőkkel
- tájékoztatásuk szóban és írásban
- pedagógiai, pasztorál pszichológiai előadások szervezése a szülők részére.

A tantervi előírásoknak megfelelő sikeres tovább haladás biztosítása a következőképpen:

- a tanítási-tanulási folyamat megfelelő pedagógiai módszerrel és eszközzel történő irányítása
- a tanulás iránti motiváció erősítése
- a kommunikáció fejlesztése
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat segítő program:

- differenciált óraszervezés az egyéni képességek figyelembevételével
- tanulás módszertani segítségnyújtás
- tanulószoba
- felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások
- fejlesztőpedagógiai vagy gyógypedagógiai ellátás
- logopédiai ellátás
- városi könyvtár egyéni vagy csoportos látogatása
- a szülők bevonása a hatékony otthoni tanulás érdekében
- a továbbtanulás segítése
- pályaorientáció
- tehetséggondozó program működtetése
- Integrációs Pedagógiai Rendszer program működtetése

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztő vagy rehabilitációs foglalkozásait a Református EGYMI Miskolci Tagintézményének gyógypedagógusai/intézményi saját gyógypedagógus tartják iskolánkban.

Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, illetve a Református EGYMI szolgáltatásait.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).
- *Iskolánk tehetséggondozó programját a pedagógiai program 2. számú melléklete tartalmazza.*

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés, mely *a pedagógiai program mellékletét (1. számú) képező „Intézményi integrációs program”* alapján folyik;
- az intézményi integrációs pedagógiai program megvalósításának alapja, hogy a kötelező tanórai foglalkozások 20%-a az egyéni képességeket figyelembe vevő differenciált tanulásszervezéssel valósuljon meg;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók három havonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI, A JOGOK GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Diákönkormányzat – az iskolai diákönkormányzati munka színtere

„Viseljetek gondot azért magatokra és az egész nyájra, melyben a Szent Lélek titeket vigyázókká tett.” (ApCsel. 20,28)

A köznevelési törvény biztosítja az iskola tanulóközösségének, hogy közös tevékenységeik szervezésére, irányítására diákönkormányzatot hozzanak létre. A Diákönkormányzat (DÖK) tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, a munkáját pedagógus segíti, jogköreit az SZMSZ tartalmazza. (Köznev.tv. 48.§)

A diákönkormányzati tevékenységet tanulóink a Diákönkormányzatba delegált képviselőkön keresztül gyakorolhatják. Tevékenységük kiterjed a tanulói érdekek képviseletére, tanulmányi, kulturális és szabadidős programok szervezésére. Minden tanuló tagja az iskolai diákönkormányzatnak.

A Diákönkormányzat jogai

Döntési jog

A DÖK a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 36. pontja alapján a nevelőtestület véleményének kikérésével szabadon dönthet az alábbi kérdésekben:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról,
- tisztségviselőinek megválasztásáról,

Egyetértési jog

A DÖK egyetértése nélkül az alábbi kérdésekben nem hozható döntés:

- az iskolai SZMSZ-ben a tanulókra vonatkozó valamennyi kérdésben,
- az iskolai házirend valamennyi pontjában,

Véleményezési jog

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét - az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör – a munkaterv részét képező – szakmai programjának megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
- a házirend elfogadása előtt,
- az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről,
- a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendjének és formáinak meghatározásakor,
- a tanulók jutalmazásának elveinek és formáinak meghatározásakor,
- fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elveinek meghatározásakor,
- tanulói jogviszonnyal összefüggő bármely egyéb kérdés szabályozásakor az iskola házirendjében szabályozott módon ki kell kérni.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

Tanácskozási jog

A DÖK képviselője részt vehet tanácskozásokon, és beleszólhat a vitába (pl. nevelőtestületi ülésen).

Javaslattevési jog

A DÖK javaslatot tehet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Használati jog:

Feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, technikai berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

Egyéb jogok:

- képviselői útján részt vesz az iskola életének alakításában, a tanulókat érintő döntések meghozatalában.
- panasszal élhet, érvényesítheti a jogszabályban számára meghatározott lehetőségeket, szankciókat, eljárásokat

A Diákönkormányzat működési feltételei

Az intézmény térítésmentesen biztosítja a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit. Az intézményi költségvetés biztosítja a diákönkormányzat működéséhez azokat a forrásokat, amelyek a költségvetési törvény alapján megilletik.

A diákönkormányzat feladatköre

- képviselni osztályuk érdekeit
- összegyűjteni az osztályukban felvetődő igényeket, problémákat és ötleteket, és azt továbbítani a DÖK felé
- folyamatosan tájékoztatni osztályukat a DÖK döntéseiről, híreiről
- rendszeresen részt venni a DÖK ülésein; a maximum megengedett hiányzások száma egy tanévre 2 alkalom.
- feladatokat vállalni a programok szervezésében (mindenki a maga részterületének megfelelően)

A diákönkormányzat tájékoztatásának formái

- faliújság
- diákfórum

AZ INTÉZMÉNY SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az oktatási-nevelési folyamat középpontja a GYERMEK. Nevelésének három fő színtere a család, a gyülekezet és az iskola. Ez a kapcsolat azoknak a felnőtteknek egyenrangú szövetsége, akik egymást kiegészítve felelősen fáradoznak a gyermekek, a felnövekvő nemzedék lelki, szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködésük fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik a kölcsönös tájékoztatást és a felmerülő problémák együttes megoldását szolgálják. Céljuk a család és az iskola értékrendjének összehangolása, keresztény alapokra helyezése.

Szervezett találkozások formái: fogadóóra, szülői értekezlet, szülői fórum, nyílt nap. Az előzetes egyeztetésen alapuló megbeszéléseket a titkárságon keresztül, vagy a munkahelyi levelező rendszeren előre egyeztetve szervezik a résztvevők.

Célunk:

- a szülő törvény által biztosított jogának tiszteletben tartása,
- korrekt, kölcsönös bizalomra épülő pedagógus-szülő kapcsolatra való törekvés,
- a fellépő ellentétek megbeszéléssel, kompromisszummal való feloldása,
- nevelési célzattal keresztényi értékrenden alapuló kapcsolat kiépítése a tanítványok szüleivel,
- a családok bevonása a gyülekezet életébe.

A pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása

A tanulókat az intézmény életéről, az intézményi munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- az igazgató keddi áhítatot követően – szóbeli hirdetések,
- az intézmény honlapján.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztályfőnökök és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

Az iskolában folyó oktató-nevelő munka feltétele a tanulók tevékeny együttműködése, aktív részvétele. A pedagógus az eredményes fejlesztés érdekében figyelembe veszi a tanulók egyéni adottságait, jogos igényeiket, törekszik arra, hogy mindenki a saját érdeklődésének, munkatempójának megfelelően haladhasson az ismeretek megszerzésében, és a különböző ütemben haladók megfelelő figyelemben és segítségben részesüljenek.

A szaktanárok folyamatosan, szóban és írásban tájékoztatják a tanulókat egyéni haladásukról.

A tanuló és az iskola kapcsolattartása elsősorban személyes kapcsolat. A tanuló óráközi szünetekben vagy tanítási órák után megkeresheti szaktanárát, osztályfőnökét vagy az iskola igazgatóját problémájával. Bizalmas egészségügyi vagy lelki problémákkal az iskolaorvoshoz, védőnőhöz, hitoktatójához vagy a fenntartó gyülekezet lelkészéhez is fordulhat.

A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása, a szülők szerepvállalása az iskola életében

A pedagógusok és a szülők kapcsolattartása

A nevelő magabiztos szakmai felkészültsége, figyelmes, jóindulatú és körültekintő fellépése elősegíti a megfelelő kapcsolat megteremtését, a problémák konstruktív kezelését és hozzájárul, hogy az esetleges félreértések, súrlódások elkerülhetők, megelőzhetők legyenek. Szükséges, hogy a tanár képes legyen felelősségteljesen összeegyeztetni a gyermek érdekeit, valamint megőrizze erkölcsi feddhetetlenségét.

A szülő kérésére tegye lehetővé a személyes találkozást és fogadóóráján, esetleg más, előre egyeztetett időpontban fogadja őt.

Adjon a tanuló iskolai munkájáról, emberi magatartásáról érdemi tájékoztatást, pontos, objektív, problémafeltáró elemzést, a gondok jelzésekor tapintatosan járjon el, szükség esetén tanácsaival is segítse a szülőt.

Hallgassa meg figyelmesen a szülő véleményét, kívánságait, esetleges panaszait, és az érintettek bevonásával lehetőségei szerint segítsen a problémák megoldásában.

Az iskola belső életével kapcsolatos bizalmas információkat köteles titokként kezelni, igyekezzen erősíteni a szülők bizalmát az intézmény iránt, ne cselekedjék, és ne nyilatkozzék oly módon, amivel esetleg csorbíthatja az iskolavezetés tekintélyét, kollégái presztízsét.

Az eredményes együttműködés feltételei:

- szülő és pedagógus között a kapcsolat szeretetre, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épül
- a kommunikáció közöttük legyen elfogadó, nyílt, őszinte és jóindulatú
- felmerülő problémák esetében legyenek nyitottak egymás érveire, álljanak készen arra, hogy közösen keressék a legjobb megoldást a gyermek érdekeit szem előtt tartva

A szülőket az intézmény egészének életéről, az intézményi munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az intézmény igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén vagy az intézményi szintű szülői értekezleten, szülői fórumon,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein,
- az iskola által küldött hírlevelekben,

- az intézmény honlapján és facebook oldalán.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

Családlátogatás

- Célja a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- Az első osztályba lépő gyermekek osztálytanítója és napközis nevelője lehetőség szerint meglátogatják a családokat, hogy jobban megismerjék a gyermekeket, szüleiket, körülményeiket.
- Az ötödik osztályban a gyermek hátterének, körülményeinek megismeréséhez szükség esetén az osztályfőnök ellátogathat az osztályába járó tanulók családjába.
- Problémás gyermek esetében az osztályfőnök, esetenként a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat bevonásával látogatást tehet a gyermek családjánál a közös problémamegoldás érdekében.

Szülői értekezlet

A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés biztosítása érdekében a tanév során félévenként egy, illetve szükség esetén több alkalommal szülői értekezletet szervezünk.

A szülői értekezlet feladatai:

- A szülők tájékoztatása:
 - az iskola célkitűzéseiről, aktuális feladatairól, helyzetéről;
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
 - a tanulóközösségek tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről;
 - az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményéről, neveltségi szintjéről;
 - a szülők közreműködésének lehetőségeiről, szükségességéről.
- A szülők kérdéseinek, véleményének javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

Fogadóórák

Céljuk a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

Valamennyi osztálytanító, napközis nevelő, szaktanár és az iskola vezetői egy tanévben kétszer fogadóórát tartanak, melynek célja a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, és ez által egyegy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. Fontosnak tartjuk, hogy minden szülő évente legalább egy alkalommal felkeresse gyermeke osztályfőnökét, ill. szaktanárait.

A szülők számára a fenti alkalmakon való részvétel előzetes időpont foglalás alapján lehetséges. Bejelentkezni a Kréta e-naplón keresztül lehet.

Fogadóórára indokolt esetben az intézményvezető, az osztályfőnök és a szaktanár is behívhatja a szülőt.

Nyílt tanítási nap

Célja, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Továbbá, a nyílt tanítási napok során a leendő első osztályos gyermekek szüleinek kívánunk segíteni az iskolaválasztással kapcsolatos döntésben.

Novemberben az iskolánkba járó tanulók szüleit, a márciusi iskolanyitogató alkalmainkon az iskolába készülő gyermekek szüleit várjuk nyílt tanítási napjainkra.

Digitális napló

Az iskola digitális naplót használ, melyhez hozzáférést biztosít minden diák és szülő számára. Ez lehetővé teszi, hogy a szülők és a diákok internetkapcsolattal rendelkező digitális eszköz segítségével bárhol, bármikor tájékozódhassanak az érdemjegyekről, hiányzásokról, dicséretekről, megrovásokról, házi feladatokról, a bejelentett számonkérésekről is. A felületen üzenetek küldhetők és fogadhatók.

Ha a tanár-diák-szülő kapcsolatban bármilyen konfliktus keletkezik, a tanár vagy az igazgató gondoskodik arról, hogy minden érintett fél jelenlétében együtt keressék a megoldást.

A szülők szerepvállalása az iskola életében

Iskolánk lehetőséget teremt a szülők számára, hogy törvény adta jogait gyakorolhassák, ill. segítséget nyújt kötelességeik teljesítéséhez.

Az iskolai programok, szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában a szülők aktívan részt vehetnek.

Az iskola nyitott minden olyan szülői kezdeményezésre, amely gazdagítja, színesíti az intézmény pedagógiai programját.

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- a napközis, tanulószobai ellátást,
- tanórán kívüli egyéb foglalkozásokon való részvétel lehetőségét,
- a jogszabályban előírt kedvezmények érvényesítését.

A szülő, mint a tanulási folyamat segítője az alábbi területeken tevékenykedhet:

- Támogathatja az iskolát adományával (pénzbeli támogatás).
- Gazdagíthatja az iskola eszköztárát (tárgyi támogatás).
- Segítheti az iskola esztétikai arculatának kialakítását (szellemi, önkéntes munka).
- Iskolai projektek, témahetek alatt a tanulók kíséretében, anyaggyűjtésben, a produktumok elkészítésében segédkezhethet.

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat szereplője erősítheti, színesítheti az oktatási-nevelési munkánkat:

- osztályfőnöki órán, esetleg más tanórákon (pl. egészségnevelés, pályaeorientáció témában),
- szülői értekezleteken,
- iskolai projektek, témahetek alatt,
- szabadidős tevékenységekben,
- kulturális területen.

Szülői Szervezet (osztályok szülői munkaközösségei)

Célja: Az iskolába járó tanulók szüleinek képvisellete a szülői kötelességek teljesítése és jogok gyakorlása érdekében.

Alapvető feladatai:

- az iskola és az otthon közötti aktív együttműködés elősegítése,
- a szülők tájékoztatása, véleményük kikérése gyermekük oktatásával kapcsolatos kérdésekben,
- hatékony közreműködés mindazon kérdések eldöntésében, amelyekben jogszabály a szülői szervezetet véleményezési, részvételi, kezdeményezési joggal ruházta fel.

A kapcsolattartás rendje:

A szülői szervezet intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezet elnöke vagy helyettese juttatja el az intézmény vezetőségéhez, melyre a vezetőségnek 30 napon belül válaszadással és intézkedéssel reagálnia kell.

A szervezetet annak elnöke, egyeztetve az intézmény vezetőjével tanévenként legalább két alkalommal hívja össze.

Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a gyermekközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. E kapcsolattartás biztosítja, hogy a szülők folyamatosan tájékozódjanak az osztály életéről. A szülői értekezleteken közösen alakítják ki elképzeléseiket

az osztály életéről (szokásrend, osztályhagyományok, programok), megteszik felajánlásait a programok szervezéséhez (anyagi támogatás, önkéntes munka).

Az iskolánkban folyó oktató-nevelő munkáról a szülők hivatalosan a szülői szervezeten keresztül nyilváníthatnak véleményt. A szülői szervezet fórumaira minden osztály maximálisan 3 főt delegálhat.

Az SZMK-s tagok évente kétszer kapnak tájékoztatást az intézmény vezetőjétől az iskolában folyó nevelőoktató munkáról. Rendkívüli SZMK értekezlet összehívását bármelyik SZMK-tag vagy az iskola igazgatója indítványozhatja.

A szülők tájékoztatásának formái

Az intézmény a köznevelési törvénynek megfelelően a tanulókról, az iskola életéről, működéséről a tanév során rendszeresen tájékoztatást ad.

Szóbeli tájékoztatás	Írásbeli tájékoztatás
Szülői értekezletek: - Tanévenként 2 rendes szülői értekezlet (munkaterv szerint) - Rendkívüli szülői értekezlet (szükség szerint a felmerülő problémák megbeszélésére) - Bemutakozó szülői értekezlet (az 1. és 5. évfolyam osztályaiban. Új pedagógusok, új követelmények megismertetése) - Réteg szülői értekezletek: A tanulók egy bizonyos csoportjának szülei részére (tanulási nehézségek, beilleszkedési és egyéb problémák) - Beiskolázáshoz és továbbtanuláshoz kapcsolódó tájékoztató szülői értekezlet	Kommunikációs csatornáink: - Elektronikus napló - Honlapunk - Facebook oldalunk Ezekén keresztül adunk tájékoztatást az iskolai élet kiemelkedő eseményeiről. Szöveges értékelés az 1. évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor.
Fogadóórák: - Rendes fogadóóra tanévenként két alkalommal, munkatervben rögzített időpontban. - Behívásos fogadóóra: a tanulmányaikban jelentős visszaesést mutató tanulók szülei részére.	Írásos szülői tájékoztató A tanév első szülői értekezletén minden szülő írásbeli tájékoztatót kap a tanév legfontosabb, tervezett eseményeiről: a tanév rendjéről, tanítás nélküli munkanapokról, támogatásokról, programokról, amelyekre a szülőket is várjuk.

Nyílt tanítási órák: • Minden évfolyamon évente egy alkalommal az éves munkatervben meghatározott időpontban. • A leendő első évfolyam érdeklődő szülei részére az alsó tagozatban.	Hirdetőtábla • aktuális hirdetések • tájékoztatás programokról, eseményekről. • tanulmányi versenyek összesített eredményei (tanév végén)
• Új tanulásszervezési módszerek, technikák bemutatása. • Pályázati innovációk bemutatása.	
Családlátogatások: • Az első osztályba lépő gyermekek családi körülményeinek megismerése (tanítók döntése alapján) • Az ötödik osztályban a gyermek háttérének megismeréséhez (osztályfőnök döntése szükség esetén) • Problémás gyermek esetében az osztályfőnök, és / esetenként a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat bevonásával.	Meghívók • iskolai rendezvényekre • szülői szervezeti ülésekre

Belső kommunikációs hagyományok

A belső kommunikációs és információs rendszer kialakításában célunk és követelményünk, hogy:

- legyen átfogó,
- korrekt, valósághű,
- rendszeres,
- érjen el minden érintettet.

A belső kommunikáció formái:

Írott	Szóbeli
- tájékoztatók a vezetői testület üléséről minden pedagógus és dolgozó részére - feljegyzések - ajánlások - hirdetőtábla a tanárban - üzenőtáblák és információs faliújságok a tanulók részére az aulában, és a szülői váróban - minőségirányítási kérdőívek és interjúk - írásbeli tájékoztató (hírlevél) a szülők részére éves programjainkról, valamint a fontosabb események előtt - Elektronikus napló - Email-kapcsolat: elektronikus levelezés, üzenetek szülő-szülő, szülő-pedagógus, pedagógus-pedagógus, pedagógus-tanuló, tanuló-tanuló között. - Webes felület/iskolai honlap - Facebook oldal	- megbeszélések (munkaközösségi, team) - kötetlen beszélgetések - fogadóórák - nyílt napok - összejövetelek - értekezletek: alakuló, tanévnyitó, félévi és év végi osztályozó - szakmai, pedagógiai napok (ősz, tavaszi) - munkaértekezlet (szükség szerint) - rendkívüli értekezlet (ha azt a nevelőtestület 1/3-a, valamint az intézmény vezetése szükségesnek tartja) - szülői értekezlet (évente 2 alkalommal) - rendkívüli szülői értekezlet (az osztályban tanító pedagógusok és/vagy a gyerekek jelenlétével) - A résztvevők köre: tantestület, alkalmazotti közösség, szülők, tanulók

A belső kommunikáció rendszeressége:

- napi: elektronikus napló, információs és üzenőtáblák
- heti: üzenőtáblán
- havi: összegző értékelés az elmúlt hónap eseményeiről, előzetes tervezés a hónap programjáról nevelőtestületi értekezleten
- ellenőrzési feljegyzések
- az egy osztályban tanító pedagógusok tapasztalatcseréje az osztály óralátogatásának lezárásakor

A kommunikációt kezdeményezheti:

- igazgató és iskolavezetés
- tanító, tanár
- az iskolai élet bármely területén dolgozó személy
- Diákönkormányzat
- tanuló
- Szülői Szervezet
- szülő
- egyházi személy

Külső kapcsolatok formája és rendje

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával, Tiszáninneri Református Egyházkerülettel
- A református felekezeti általános iskolákkal
- Református Pedagógiai Intézettel
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatallal
- Oktatási Hivatal,
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsággal
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézményével
- Református EGYMI
- az óvodákkal és a középiskolákkal.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskola pályaválasztási felelőse kapcsolatot tart a középiskolákkal és a városban működő cégekkel, vállalatokkal
- Az iskola diákjait támogató Garfield Alapítvánnyal,
- Lévy József Református Gimnázium és Diákotthon
- MIREHUKÖZ Nonprofit Kft.,
- A Vasgyári rendőrőrsrel,
- a miskolci közművelődési intézményekkel,
- Factory Arénával,
- az egyházak helyi gyülekezeteivel
- Miskolci Egyetem
- Szakértők Regionális Egyesülete Miskolc

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterv rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolaorvossal és a védőnővel, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola rendszeres kapcsolatot tart fenn a Családsegítő és a gyermekjóléti szolgálattal és a gyámhivatallal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

20/2012. EMMI Rendelet 64. § (1): „A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.”

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozóvizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.
- különbözeti vizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

Különbözeti vizsga: iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény. Iskolánk bármely évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázót a pedagógiai szakvélemény által előírt módon kell vizsgáztatni.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hit- és erkölcsan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Hit- és erkölcsan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Vizuális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Digitális kultúra		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI

Testnevelés			GYAKORLATI
-------------	--	--	------------

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával a beiratkozása napjától tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony első évfolyamra **felvétel** vagy felsőbb évfolyamra **átvétel** útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tanköteleessé.

A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a köznevelési feladatot ellátó hatóság a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

20/2012. EMMI Rend 21. § (1) A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.

Az iskola képzési rendje

- Iskolánk 8 évfolyamos református általános iskola.
- A hit- és erkölcstan oktatása első évfolyamtól kezdődően órarendbe építve, kötelező jelleggel heti 2 órában történik, református felekezet szerint.
- Az 4. és 6. évfolyamon heti 1 órában egyházi éneket tanulnak tanítványaink.
- Alsó tagozatban nagy felmenős, iskola-napközis rendszerben tanítunk, ami azt jelenti, hogy minden osztályt legalább 2 tanító tanít, akik közül egyik ellátja az osztályfőnöki feladatokat.
- A tanítási órák reggel kezdődnek és órarend szerint kora délutánig tartanak. Alsó tagozatban előfordulhat, hogy egy-egy készségtárgy órája az ebéd utánra tevődik.
- A tanítási órák után napközi és tanulószobai foglalkozások segítik a tanulók felkészülését, szabadidejük hasznos eltöltését és a mindennapos testnevelés megvalósulását.
- A tanórán kívüli egyéb foglalkozások (szakkörök, tehetséggondozó, felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások) további lehetőséget biztosítanak tanítványaink fejlődéséhez.

Beiratkozás az iskola első évfolyamába

A törvény és a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek beiskolázható, akinek a szülei az iskolát választották és elfogadják keresztyén nevelésünket, azonosulnak az iskola küldetésével, missziójával.

A beiskolázási terv szerint elsősorban a református vallású gyermekeket várjuk iskolánkba, de szívesen fogadunk más vallású tanulókat is.

Az 1995. évi Magyarországi Református Egyház köznevelési I. törvény 34.§ (1) bekezdésében meghatározottak szerint: Az óvoda és az általános iskola előkészítő foglalkozások, szülői találkozók alkalmával tájékozódik az intézmény iránt érdeklődő tanulók és családjuk felekezeti hovatartozásáról, egyházi kötődésének mértékéről, hitbeli elkötelezettségéről, érdeklődési köréről, és ezt figyelembe véve dönt a felvételtől.

A beiskolázás során alkalmazott eljárás: elbeszélgetés a gyermek szüleivel az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről.

Felvételnél előnyt jelent a református keresztség és református gyülekezethez való tartozás.

Iskolánkban nincs felvételi vizsga.

Felvételi eljárás a mindenkor 1. évfolyamra jelentkezés esetén:

- Novembertől márciusig kerül sor iskolanyitogató alkalmainkra, melynek keretein belül a nagycsoportos óvodások szülei nyílt (bemutató) órákon nézhetik meg a leendő osztály tanítóit, a gyermekek pedig délutáni játékos foglalkozások keretein belül ismerhetik őket meg.
- A szülők az első iskolanyitogató alkalommal párhuzamosan tájékoztató szülői értekezleten vehetnek részt, melyen megismerhetik az iskolánk szokásait, rendjét és a felvételi eljárás menetét. A második iskolanyitogató alkalommal párhuzamosan pedig az iskola vezetőségének és tantestületének képviselőivel folytatott kötetlen beszélgetés során nyerhetnek bepillantást iskolánk életébe, mindennapjaiba.
- Beiratkozási szándék esetén a szülő kitölti és leadja a titkárságon az előjelentkezési regisztrációs lapot.
- Az iskolánkba jelentkező gyermekek szüleivel március és április folyamán az iskola vezetőségének, pedagógusainak képviselői és az iskolalelkész beszélgetéseket folytatnak. E beszélgetések során igyekszünk minél jobban megismerni a hozzánk jelentkező gyermekeket, családjaikat, a családok értékrendjét, lelki életét, szokásait.

- A felvételtől a döntést egy ún. felvételi bizottság hozza meg, melynek tagjai: igazgató, igazgatóhelyettes, alsós munkaközösség vezető, osztálytanítók, lelkipásztor, továbbá a beszélgetéseken részt vevő hitoktatók.

A felvételi döntésről, mely a következő lehet:

- a gyermek felvételt nyer az iskolába,
- várólistára kerül,
- vagy a felvételi kérelem elutasításra kerül,

Elutasítás esetén a fellebbezési idő egy hét.

A beiratkozással a szülők a Házirendet magukra és gyermekükre nézve kötelezőnek fogadják el.

Belépés felsőbb évfolyamokra

Felvételt nyerhet az a tanuló, aki bármilyen ok miatt iskolát változtat, ha azt az évfolyam létszáma lehetővé teszi.

Folyamatos belépés magasabb évfolyamokon megfelelő tanulmányi eredmény, adott tárgyból szintfelmérés, szülői kérelem és az iskola vezetésével, pedagógusaival, illetve az iskola lelkipásztorával történő ismerkedő beszélgetés alapján lehetséges.

A magasabb évfolyamra belépni szándékozó tanulónak minimum 5 próbanapot el kell töltenie az adott osztályban. A felvételtől az igazgató a próbanapok után dönt az adott osztályban tanító pedagógusok véleményének figyelembe vételével.

Ha van olyan tantárgy, ahol hiányosságok várhatók, az ismereteket pótolni kell, különös tekintettel a hit- és erkölcstan tantárgy ismeretanyagára vonatkozóan.

- A hit- és erkölcstan tantárgy esetében szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával segítjük a felzárkózást.
- Egyéb tantárgyak pl. idegen nyelv (angol), magyar nyelv, matematika, stb. ismeretanyagára vonatkozóan szükség esetén különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával segítjük a tanuló belépését iskolánkba.

A második–nyolcadik évfolyamba történő felvételnél a tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt a köznevelési törvényben meghatározott létszámhatár, illetve az osztálytermekben elhelyezhető létszámok alapján. Második-nyolcadik évfolyamokra való belépésnél a szülő és a tanuló vállalja a református keresztyén hit- és erkölcstan oktatását.

Külföldről érkező tanuló felvétele

Külföldi bizonyítvány elismeréséről, a szükséges különbözeti vizsgákról az illetékes szakhatóság véleménye, illetve hiteles fordítás alapján az igazgató dönt.

A felvételi eljárás egyéb szabályai

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni a következő dokumentumokat:

- a szülők személyi igazolványa, lakcímigazoló kártyája,
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcímigazoló kártyája, mely igazolja, hogy a gyermek a szülővel/gondviselővel egy lakcímen él,
- a gyermek TAJ kártyája,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás, a gyermek felvételét javasló óvodai szakvélemény (oktatási azonosítóval ellátva),
- a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleménye (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
- szükség esetén a szakértői bizottság véleménye,
- Jelentkezési lap,
- Adatlap,
- Felvételi kérelem,
- NEK regisztrációs adatlap,
- Nyilatkozat a szülők közös felügyeleti joggyakorlásáról,
- Nyilatkozat étkezésről,
- Nyilatkozat egészségügyi korlátozottságról, nagycsaládos státuszról, tartós betegségről, gyermekvédelmi kedvezményről,
- MÁK igazolás másolata a kedvezmények igénybevételéhez (3 és több gyermekes, tartós beteg),
- Gyermek tartós betegsége esetén szakorvosi igazolás (cukorbetegség, glutén intolerancia, stb.) másolata (étkezéshez és a védőnőnek),
- Önkormányzattól kapott támogatási határozat másolata (GYVK, HH, HHH),
- Adatkezelési nyilatkozat.

A második –nyolcadik évfolyamba történő átvételnél be kell mutatni:

A fenti dokumentumokon túl

- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott iskolaváltoztatási igazolást (ha van),
- iskolaválasztással kapcsolatos szülők közötti vita esetén, annak eldöntésére irányuló bírósági határozatot,

Tovább haladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt követelményeket sikeresen teljesítette. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen szóvesegen vagy érdemjeggyel értékeli, félévkor és év végén osztályzattal vagy szóveges minősítés formájában minősíti.

- Az egyes tanulók év végi osztályzatát, szöveges minősítését a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítést kapnak a tanulók.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló. Nkt.57.§ (1)

A tanulmányi követelmények nem teljesítése

- Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem osztályozható, sikeres osztályozó vizsga letétele után léphet magasabb évfolyamba.
- A tanuló a szülő kérelmére – részben vagy egészben – felmenthető az iskolai kötelező tanórai foglalkoztatás alól, ha szakvéleménnyel igazolt egyéni adottságai, fogyatékossága, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.

A különleges gondozáshoz való jog

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Az iskola tanítói, tanárai jelzése alapján az iskola összegyűjti a tanulási nehézséggel küzdő tanulók neveit. Szülői hozzájárulással a szakszolgálat a megfelelő vizsgálat után javaslatot tesz a megfelelő terápiára, foglalkozás módjára. A tanulók szüleinek a logopédus és a fejlesztő pedagógus jelzi a foglalkozások idejét.

Az egyéni munkarend

A Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendeletben az Oktatási Hivatalt jelölte ki a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint eljáró szervnek. Az intézkedés célja, hogy a korábbi, rendkívül eltérő intézményi gyakorlatok helyett országosan egységes eljárásrend szerint, indokolt esetben kerüljön megállapításra az egyéni munkarend.

A 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépett törvényi rendelkezések alapján, az eddig magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye: Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi

tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos kérelmek elbírálása 2019. szeptember 1. napjától az Oktatási Hivatal joga és kötelessége.

Az egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelmet az Oktatási Hivatal közigazgatási hatósági eljárás keretében bírálja el.

Az egyéni munkarenddel kapcsolatos kérelem:

A kérelmeket az Oktatási Hivatalhoz lehet benyújtani az alábbiak szerint:

- a következő tanévek vonatkozásában: mindig az adott tanévet megelőző június 15-ig, (a következő tanévre vonatkozó kérelmek benyújtását lehetőség szerint áprilistól június 15-ig kérjük);

- a következő tanévek vonatkozásában: június 15-ét követően csak kivételes esetben, ha a tanuló helyzetében olyan körülmény merül fel, amely a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését teljes mértékben megakadályozza.
- Az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos eljárás kérelemre indul. A kérelmet a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló nyújthatja be.
- A kérelem pontos tartalmáról és a benyújtás módjáról az Oktatási Hivatal honlapján (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kozerdekuadatok/!Kozerdeku_adatok/oh.php?id=egyeni_mu_nkarend) lehet tájékozódni, továbbá az alábbi email címen lehet tájékoztatást kérni: egyenimunkarend@oh.gov.hu

A kérelmet az Oktatási Hivatal az Ákr. vonatkozó szabályai alapján bírálja el. Amennyiben a kérelem elbírálásához a kérelemben foglaltak és a csatolt dokumentumok alapján minden szükséges adat rendelkezésre áll a döntés meghozatalához, az Oktatási Hivatal 8 napon belül dönt.

Amennyiben 8 napon belül nem hozható döntés a kérelem tárgyában – vagy azért, mert hiányos a kérelem, vagy mert további adatok beszerzése szükséges a tényállás tisztázásához és a megalapozott döntés meghozatalához – az Oktatási Hivatal 8 napon belül függő hatályú döntést hoz. Ebben tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy az Oktatási Hivatal a 60 napos ügyintézési határidőn belül hoz majd döntést az ügyben.

Sajátos nevelési igényű tanuló

- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarendben folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
 - a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek,
 - sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat keretében kell gondoskodni.
- Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.

Tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanuló jogviszonya:

- ha a tanulót a másik iskola átvette, az átvétel napján,
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján,
- ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált.

AZ ISKOLÁBAN ALKALMAZOTT SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

A kompetencia alapú oktatás, fejlesztés intézményi megvalósítása

Iskolánk feladata, hogy a tanulókat a XXI. századra felkészítse, azaz számukra hasznosítható tudást adjon, és olyan készségek, és képességek birtokába juttassa őket, hogy a változó munkaerő-piaci igényekhez alkalmazkodni tudjanak. Ezzel egyéni boldogulásukon túl, az ország gazdaságának fejlődését is elősegítsék.

Tanulóinknak rendelkezni kell azokkal az alap és kulcskompetenciákkal, amelyek szükségesek ahhoz, hogy életpályájukat módosítani tudják. Ehhez egyenlő esélyt kell biztosítani minden tanuló számára. A fejlesztések során nagy hangsúlyt kell kapnia a tanulás tanításának, és a készségek és képességek fejlesztésének.

A kompetencia alapú oktatás célja tehát, hogy a tanulók a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek.

Előnye, hogy új módszerek, technikák alkalmazásával (kooperatív, projekt stb.) segíti a különböző fejlettségi szinten lévő tanulók közötti különbségek csökkentését, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását.

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képesség-kibontakoztató felkészítésben.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése az oktatásért felelős miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

Az új tanulásszervezési eljárások intézményi célkitűzései.

A NAT kompetenciaterületek fejlesztését az újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása tovább erősíti, illeszkedik az oktatási programok implementációját támogató IKT taneszközök bevezetéséhez.

Kooperatív tanulásszervezés

Tanulás kooperatív csoportokban

Kooperatív tanulásról akkor beszélhetünk, ha a csoportmunka során négy alapelv érvényesül: az építő egymásrautaltság, az egyéni felelősség, az egyenlő részvétel és a párhuzamos interakciók elve.

A 2-4-6 fős csoportok a diákok képességei tekintetében vegyes (heterogén) csoportok. Ez esélyt ad a gyengébb képességűeknek arra, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűeknek pedig – akik „tanítva” is tanulnak – arra, hogy az adott tárgykörben tudásuk mélyebbé és tartósabbá váljon. Az egymástól szerzett és egymásnak átadott tudás ugyanis mélyebben és tartósabban marad meg az emlékezetben, mintha frontális szervezeti keretek között jött volna létre. Mi ennek az oka? A kooperatív tanulás szituációiban a diákok erősebben motiváltak, és mivel tanuláshoz, tevékenységhez kötődik, többet is tanulnak, mint a versenyhelyzetben tanuló legtöbb diák. Ez a tanulási mód jobban fejleszti a problémamegfogalmazás, a problémamegoldás, az elemzés, a kutatás képességeit. Ezek a képességek alkotó folyamatokat indítanak el és fejlesztenek, szemben a memorizálás és visszamondás reprodukáló jellegével.

Mivel a kooperatív munka során a diákoknak az anyagot újra fel kell építeniük, nézeteiket össze kell hasonlítaniuk, sokkal mélyebben megértik a tanultakat.

Az informális és nem formális tanulási lehetőségek előtérbe helyezése az ismeretszerzés folyamatában

A nem formális és informális tanulás segítségével, az élményalapú, játékos tevékenységek során tanulóink kulcskompetenciái fejlődik, erősödik a kommunikációs és vállalkozói készségük, a problémamegoldó gondolkodásuk és kreatív készségeik.

A hatékony nevelési és tanítási folyamat érdekében tanulóinkkal megismertetjük az önálló tanulás és az önképzés hatékony módszereit, törekszünk a diákok kreatív, az igazságok felfedezésére irányuló képességeinek kibontakoztatására.

Tanítási módszereinkkel hozzásegítjük tanulóinkat az életkori sajátosságaiknak megfelelő önálló gondolkodáshoz, tanuláshoz és kritikai képességeik kifejlesztéséhez, melyek segítségével – figyelemmel az egyes tanulók képességeire – az általunk közvetített tananyagot a diákok el tudják sajátítani az alkalmazási készség szintjén.

Az IKT alkalmazása a tanítási órákon

Napjaink pedagógiájának fontos, új, gyakran emlegetett kifejezése: az információs és kommunikációs technológia (IKT, angolul ICT – Information and Communication Technology).

Az IKT-eszközök alkalmazása nagy kihívás a pedagógus számára, mind a tartalmak, mind a tanulásszervezés szempontjából. Az IKT segít a diákoknak abban, hogy egyéni tempójukban haladhassanak, saját stílusuknak megfelelő tanulási stratégiákat találjanak, és felelősségérzetük növekedjen önképzésük során. Megszünteti a tantárgyak közti éles határokat, mert a szoftverek nagy része komplex oktatási anyagot tartalmaz.

A tanulás hatékonyságát nem csökkenti a gátlás, amely a rossz válaszadásból alakulhat ki. Növeli a kreativitást, a tanulók sokirányú tevékenységét teszi lehetővé, ami kitágítja a tanulási stratégiák és a tanulás során szerezhető tapasztalatok lehetőségét.

A számítógép és a vele végzett tevékenység (játék, tanulás, munka) a tanulók számára az első megismerkedés során nagy valószínűséggel felhívó jelleggel rendelkezik. Ez megfelelő szervezés és módszerek esetén (érdekesség, munkát megkönnyítő eszköz) hosszabb távon is megmaradhat, s így fokozhatja a tanulók vonzódását minden korszerű, új ismeret vagy tevékenység iránt.

Intézményünk fejlesztési céljai a digitális pedagógia területén

Célunk, hogy a pedagógusok és tanulók motiváltabbá váljanak a digitális eszközök használatára, digitális írásbeliségük kiemelkedővé váljon. Felelősen, tudatosan használják az IKT eszközöket nemcsak a tanulásban, hanem a mindennapi életben is, ezáltal felkészültté válnak a munkaerő piaci elvárásoknak.

Módszertani lehetőségek

Számítógépes eszközökkel illusztrált előadás, magyarázat a tanítási órákon belül, és kívüli foglalkozásokon

- A tanulók többsége döntő mértékben vizuális élményeken nő fel, melyhez napjainkban főként okos eszközök használata során jutnak, így számukra a multimédiás eszközökkel tarkított előadás sokkal érdekesebb, maradandóbb élményt nyújt, mint a hagyományos, passzív tanóra.

Egyéni problémamegoldás számítógéppel

- A tanulók differenciált foglalkoztatása: előre elkészített feladatokat adunk kiválasztott diákoknak, akik ezt elvégzik, és az eredményről beszámolnak a többieknek, és a tanárnak. Ezek a feladatok lehetnek számítógép által generáltak, esetleg kész interaktív feladatok, melyeket differenciáltan kaphatnak meg tanulóink, ki-ki saját szintjéhez mérten, melyet egyénileg és csoportban is megoldhatnak. Így motiváltabbak, nagyobb kedvvel végzik a feladatot.

Csoportos projekt munka

- A tanulók a feladat kijelölése után csoportokban, de azon belül egyénileg dolgoznak, tanári segítséggel, szintén tanórán belül és kívül is.
- Iskolánkban hasonló képen történik egy témahét, és egy projektfeladat kidolgozása. Egy ilyen volumenű munkának csaknem minden mozzanatához elengedhetetlen a számítógép, az okos eszközök, a digitális fényképezőgép és kamera használata.

Tanulói prezentációk készítése és bemutatása

- A PowerPoint prezentációkészítő program segítségével egyének vagy diákcsoportok maguk is elkészíthetik a saját anyagaikat, amelyeket bemutathatnak tanórán, szakkörön. Másik ilyen lehetőség a tanulmányi kirándulásokon, erdei iskolákon tapasztaltak bemutatása, prezentálása diáktársaik felé. A saját készítésű kisfilmekkel, digitális fotókkal színesített előadások a későbbiekben (pl. ballagáskor) szép emlékek felidézésére is szolgálhatnak.

Szemléltetés, virtuális kísérletek

- A tanárok törekednek a szemléltetőeszközök használatára a tanítási órán. Az IKT-eszközök segítségével integrált szemléltetést lehet megvalósítani. Ebben a keretben használt eszközök, reakciók, vegyszerek „működtetése” nem veszélyes (mint pl. egy vegyi üzemé, vagy egy atomreaktoré), és használata tiszta, környezetkímélő.

Feleltetés, teszt, számonkérés

- Számos olyan tesztkönyv, internetes feladat hozzáférhető, amellyel színesíthetjük a számonkérést. A vetélkedőket gyakran néző tanulók számára érdekesebb a hagyományos, írott formánál. A használatot viszont be kell gyakorolni.

A számítógép, mint a gyakorlás eszköze is lehet. A program fáradtság nélkül teszi fel az újabb és újabb kérdéseket, így a gyakoroltatás szünetmentes, és nemcsak kérdez, de a program képes felismerni a választ és elemzi is azt. A kérdésekre adott válaszok kiértékelhetők, a válaszok és a személyre szóló eredmények kinyomtathatók, és így a későbbi tanulás során újra felidézhetők. Az digitális technika után érdeklődő, innovatív pedagógus egy-egy téma zárására, évközi-, vagy év végi felmérésekhez is készíthet a különféle alkalmazások segítségével feladatlapokat.

A projektoktatás, iskolai projekt

A projektoktatás tanítási-tanulási folyamat megszervezésének az a formája, amelyben a művelődési folyamatok részeként olyan konkrét, a résztvevők általi közös tevékenység keretében meghatározott, főbb lépéseiben megtervezett és elfogadott feladatok kerülnek megvalósításra, amelyek lehetővé teszik a problémamegoldó gondolkodás, a tervszerű cselekvés, az önállóság, a kooperációs- és kommunikációs képesség (tovább)fejlesztését.

A projektoktatás középpontjában a tervszerűen kialakított, problémaközpontú cselekvés gondolata áll.

Közösségi helyzetből fakadó, szívből jövő tervszerű cselekvés, amely az iskolai tevékenység jellegzetes egységét jelenti, adja a veleszületett gyermeki képességek hasznosításának legfőbb garanciáját. A megfelelő vezetés mellett megvalósuló tervek nem csupán a rövidebb távú

tevékenységeink céljainak teljesülése által biztosítják azok sikerét, hanem sokkal inkább ezekben, a tevékenységekben rejlő lehetőségekből nyert tanulási tapasztalat által.

A koncepció, tanulással kapcsolatos fogalmi (pl. az aktivitás, a céltudatos tervezés hangsúlyozása, valamilyen tárgyi vagy szellemi produktum létrehozására irányuló törekvés).

A projektoktatással iskolánkban leginkább a "projekthetek" formájában találkozhatunk, teljes iskolai lefedettségben.

Ennek előkészítésére tanárokból, tanulókból, esetleg szülőkből vagy külső szakértőkből álló munkacsoport dolgozza ki azokat a javaslatokat, amelyekből a tanulók kiválasztják az érdeklődésüknek leginkább megfelelő projekttemákat. Ezt követően több napon át folyik az "alkotás" elkészítése. A projekt időtartama alatt a diákok csoportokban dolgoznak, előzetes feladatokat kapnak, az iskola falait elhagyva, a természetben ismerkednek meg az adott témával. Digitális anyagokat, fotókat, tablókat készítenek, bemutatják, publikálják ezt.

Ezek aztán az utolsó napon az iskolaközösség és a téma iránt érdeklődő külső résztvevők jelenlétében kerülnek bemutatásra. Ebbe a körbe minden, olyan jellegű tevékenység bevonható, amely pedagógiai szempontból felhasználhatónak tűnik, illetve viszonylag könnyen megvalósítható.

Projektoktatás –pedagógiai jellemzők

Feladatok (témák) megkeresése:

Társadalmi szempontból is jelentős tapasztalatok megszerzésére alkalmas problémászerű helyzetek keresése, amelyek kapcsolatban állhatnak valamilyen konkrét helyzettel, a mindennapi élettel, a résztvevők érdeklődésével.

Tervezés:

A problémamegoldás illetve a közös tevékenység céljára alapozódó folyamat kialakítása az egymásra épülő lépések egymásutjánának részletes megtervezésével.

Kivitelezés:

Cselekvő együttműködés – a probléma jellegének megfelelő taneszközök, különböző munkatechnikák, valamint közösségi-, kommunikációs és tevékenységi formák kialakítása a különböző tantárgyi ismeretek integrációja az összefüggések felismerésére irányuló gondolkodás fejlesztése – érdekében.

Lehetőség szerint „minden érzékszerv” bekapcsolása a tevékenységbe.

A folyamat során jelentkező különböző problémák (konfliktusok, a feladatok megoldásának tárgyi nehézségei) az egész illetve az egyes részcsoportok szintjén történő reflexív megoldása, és szükség esetén az eredeti terv rugalmas módosítása.

Felülvizsgálat:

Az elkészült alkotás – és az elkészítés folyamatának csoportszintű értékelése

A végső eredmények: kiállítások, beszámolók, viták, bemutatók keretében történő nyilvánosság elé tárása.

Továbbfejlesztés:

Szükség szerint az értékelés eredményei – a felvetődő kérdések és további feladatok – nyomán új projektek kidolgozása és/vagy az eredmények felhasználása a különböző tantárgyak és műveltségterületek továbbfejlesztése érdekében.

Az értékelés módja, szempontjai:

Tanulócsoporthat önértékelése, egymás értékelése. Beszélgető körök.

Pedagógusok szöveges értékeléssel értékelnek.

Belső értékelés:

- Sikeres volt-e a projekt, elérte-e a célját?
- Milyen célokat ért el a projekt?
- Mi tetszett és mi nem a tanulóknak?
- Milyenek a tapasztalatok a szervezési módokkal kapcsolatban?
- Milyen körülmények nehezítették a munkát?
- Produktumok sorsa rövid és hosszú távon?
- Nyújtott-e maradandó élményt a gyerekeknek?
- A szülők visszajelzései pozitívak voltak-e?

A tanár a folyamat irányításának legfőbb felelőse marad, akinek legfontosabb feladatai: a tanácsadás, a segítségnyújtás, a koordináció, és a bátorítás.

Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások

Az erdei iskola olyan sajátos tanulásszervezési forma, amelyre jellemző, hogy az iskola tantervének integráns részét képezi; a megismerés tárgya az erdei iskola helyszínének természeti, épített és szociokulturális környezete; a program megvalósítása a tanulók aktív, cselekvő tevékenységére alapoz; az ismeretszerzés folyamatát elsősorban kooperatív tanulási technikákra, a projektmódszer alkalmazására építi; kihasználja az együttes tevékenységekben rejlő szocializációs lehetőségeket.

Az erdei iskola izgalmas játékszín is egyben. A tanításának tárgya lehet az emberi környezet, az emberek tevékenységének hatása a környezetre, illetve annak időben és térben való

változása, valamint a környezet hatása az emberek viselkedésére, érzelmeire, értékválasztására, életvitelére.

Az erdei iskolai tanulás célja szerint lehet:

- ismeretbővítő;
- képességfejlesztő.

Az erdei iskola egy pedagógiai projekt, amelynek megvalósítási ideje 1-3 nap és szorgalmi időre esik.

A tanulmányi kirándulások időtartama egy nap.

Nevelési célok, feladatok:

A tanulók ismerkedjenek meg az őket körül vevő környezettel, a természettel, a benne élő állat és növényvilággal, hagyományokkal, régmúlt idők értékeivel, kultúrákkal. A tapasztaltak épüljenek be az oktatási-nevelési folyamatokba.

Ösztönözzük diákjainkat, a lakóhely múltjának feltárására, a jelen megismerésére, az elért eredmények megbecsülésére, a tárgyi és szellemi értékek védelmére.

Költségek:

Erdei iskolák, tanulmányi kirándulások szervezése iskolánkban kizárólag a szülők egyetértésével, anyagi támogatásával történhet.

- A tanulói térítési díjak lehetőleg havonkénti bontásban kerülnek beszedésre a szülőktől,
- Igénybe kell venni költségkímélő eljárásokat (hasznosanyag-gyűjtés, természetbeni támogatások, pályázati lehetőségek stb.)
- Alapítványi támogatás

Témahetek, témanapok

A témahetek és témanapok új irányokat nyitnak meg a pénzügyi-gazdasági, valamint a digitális és a fenntarthatóságra nevelés, szemléletformálás területén. Korcsoport specifikusan, minőségbiztosított oktatási anyagok révén, élmény-szerűen, játékos feladatok által adnak át olyan mindennapokban használt gyakorlati ismereteket, amelyek a tudatos felnőtté válást, tudatos életvitelt támogatják.

Digitális Témahét, melynek fő célja a digitális pedagógia módszertanának népszerűsítése és elterjesztése a köznevelésben. A program fontos törekvése, hogy a digitális kompetenciafejlesztés az informatika órán túl kiterjedjen más tantárgyakra is.

Pénz7 rendhagyó tanórái az egyes korosztályok sajátosságait figyelembe véve, játékosan, színesen, élmény-szerűen adják át és járják körbe a felelős döntéshez szükséges ismereteket.

A Fenntarthatósági Témahét témái iskolánk alsó és felső tagozatában egyaránt a természeti- és épített környezet védelme, a tudatos vásárlás és a fogyasztóvédelem köré szerveződnek.

A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekvédelmi munka, a védelem minden gyermekre kortól, nemtől, vallástól, származástól független odafigyelést, gondoskodást jelent.

A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése a saját családjában történő nevelés során valósul meg. Ha ezt a folyamatot valamilyen gátló tényező befolyásolja, akkor az intézmény feladata ezt a helyzetet felismerni, és a gyermek fejlődését elősegítő megoldásokat megkeresni.

A gyermek szocializációjának legfontosabb feltétele, hogy tartós személyes szeretetkapcsolatban, azaz pozitív személyes kapcsolatban éljen közvetlen környezete tagjaival. Ez a kötődés teremti meg a gyermek számára a biztonságot, védelmet, tevékenységre készítést, a keresztyén minta elfogadását. A szeretetteljes kötődés színterei a család, a vele összefüggő felnőtt és kortárs csoportok, a felnőttek, és a kultúrában fellelhető értékek szereplői (mesék, bibliai történetek).

Céljaink:

- a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- az iskolánkba beíratott és járó gyermekek problémáinak korai felismerése, kezelése,
- a gyermek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozása, csökkentése, hogy hátrányos helyzetbe tartósan ne kerüljön, vagy hátrányos helyzetükből ne válják veszélyeztetetté.

Az osztályfőnökök, pedagógusok gyermekvédelmi feladatai

- biztosítani a gyermeket megillető jogok érvényesülését az iskolán belül, szükség esetén védő-óvó intézkedésekre javaslatot tenni,
- az új tanulók befogadását, beilleszkedésüket segíteni,
- a családok, minél átfogóbb megismerése,
- rendszeres tájékozódás a szülőktől a problémákról, változásokról, eredményekről,
- a problémák, a hátrányos helyzet okozta tünetek, okok felismerése, és ha szükséges, ehhez szakember segítségének igénylése,

- a feltáró munka után a hátrányok kompenzálására tervkészítés, és annak megvalósítása,
- az iskolán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködés,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részvétel, a szűrővizsgálatok szükség szerinti javaslása,
- a rendszeres iskolába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése az illetékesek felé,
- a szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása,
- jó kapcsolat kiépítése a helyi gyermekvédelmi szervekkel, személyekkel.

Az osztályfőnök mint gyermekvédelmi felelős feladatai

- összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az iskolában dolgozó pedagógusok között,
- a tanév év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramját az adott évre,
- nyilvántartja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket,
- feljegyzi a nyilvántartásába a gyermekekkel és a családdal kapcsolatos intézkedéseket és azok eredményességét,
- az osztályában tanító pedagógusok tájékoztatása a gyermekvédelmi tevékenységéről,
- a tanítási év elején tájékoztatja a szülőket, a gyermekvédelmi tevékenységről, arról, hogy probléma esetén, milyen iskolán kívüli gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményeket kereshetnek fel,
- helyi szintű szakmai rendezvényeken való részvétel,
- évente egyeztetés a gyermekjóléti szolgálattal,
- munkájáról évente beszámolót készít,
- amennyiben előfordul, folyamatosan ellenőrzi a nyilvántartásba vétel, illetve a megszüntetés okait,
- szükség esetén családlátogatást végez a helyi/területi családsegítő munkatárssal,
- a gyermekvédelmi munkát segítő partnerkapcsolatok folyamatos ápolása.

Az igazgatóhelyettes gyermekvédelmi feladatai

- a problémák, tünetek felismerése,
- kapcsolattartás az osztályfőnökökkel
- szakember, szakszolgálati segítség igénylése,
- a rendszeres iskolába járás figyelemmel kísérése, jelzőrendszer működtetése,
- a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyermekvédelmi rendszer szakembereivel való kapcsolattartás, együttműködés,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi változások figyelemmel kísérése.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A szülőkkel való közvetlen kapcsolat kialakításával őszintén kommunikálunk a nehézségekről. Igyekszünk a gyermek személyét szem előtt tartva, a számára legjobb megoldást megkeresni, melyet a szülővel együtt valósítunk meg.

Célok

- mintaadás a felnőttek és iskolatársak részéről,
- egyéni bánásmód alkalmazásával a hátrányok enyhítése,
- előítéletek kezelése.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeink

- a tanulók érzelmi biztonságának megteremtése, bizalmi kapcsolat kialakítás a gyermekkel,
- a megszokott cselekvések, mindennapi események, a rendszeresen használt szimbólumok, melyek az állandóság, biztonság, elfogadottság érzését közvetítik a tanulók felé,
- az egyéni problémák hatékony kezelése, lelkipásztor bevonása,
- partnerkapcsolatok fenntartása a szülőkkel, munkánkat segítő szakemberekkel, intézményekkel,
- differenciált pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a játék személyiségfejlesztő hatásának kihasználása a gyermekek önismeretének, énképének, kommunikációjának, társas viszonyulásainak fejlesztése,
- mozgásfejlesztés a testi képességek, akarati tulajdonságok, sikerorientáltság elősegítésére,
- környezettudatosságra, helyes életvezetésre, egészségmegőrzésre nevelés az iskolai tevékenységek rendszerében,
- tehetségazonosítás és fejlesztés,
- népi kultúránk megismertetése, érzelmi kötődés alakítása,
- népmeséink, Bibliai történeteink nevelő hatású, önerősítő példáján keresztül, erkölcsi érzelmek, és magatartás orientálása,
- közös rendezvények, délutánok szervezése a szülők számára,
- tájékoztató, felvilágosító, prevenciós programok szervezése,
- beiskolázási tennivalók elvégzése, a szülők rendszeres tájékoztatása,
- természetben nyújtott segítség (ruha, élelmezés, tanszer stb.),
- szabadidős programok biztosítás a gyermekek számára,
- pszichés segítségnyújtás – nevelési tanácsok iskolalelkész, Református EGYMI bevonásával
- tanulást segítő korszerű módszerek alkalmazása (pl. szituációs játékok, kooperatív technikák, projektmódszer),
- fejlesztést segítő eszközök beszerzése,
- konfliktusmegoldó technikák alkalmazása.

HELYI TANTERV

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

Kerettantervek

Helyi tantervünk alapját képezi az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.

A központilag kiadott kerettantervben lévő, két évre szóló követelményeket megtartjuk, változatlanul átvesszük.

Helyi tantervek

Iskolánk minden évfolyamra vonatkozó átfogó helyi tantervet használ.

Helyi tantervünk alapját képezi az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról alapján átdolgozott és 2020. szeptember 1. napjától érvényes helyi tanterv kerül alkalmazásra minden évfolyamon.

A kötelező tantárgyak részletes helyi tanterve a pedagógiai programunk 3. sz. mellékletében található.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK (NAT 2020)

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyamán

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és tovább fejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést.

A pedagógus ebben az életszakaszban mintákat ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociáliskulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és egyéni bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8.

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelőoktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is.

Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív, képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

A pedagógus nevelési-oktatási tevékenységével fejleszti a tanulók érzelmi, szociális és kognitív képességeit, kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetencia-területek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az

életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeret-szerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, valamint alkalmazza az újszerű nevelési- oktatási tanulásszervezési eljárásokat, módszereket, eszközöket.

Kompetencia alapú oktatás

A kompetencia alapú oktatás célja az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik. Kompetencia alapú fejlesztésen a készségek, képességek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Kulcskompetenciák

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők. Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését.

Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát. Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről.

A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése.

A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése.

A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények és érzelmek kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez.

Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelviileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását.

Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése.

A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttére, igényei és érdeklődése szerint.

A Nat mellékletének II.3.2.1 alfejezetében: „a tanuló a tanult első idegen nyelvből a 6. évfolyam végére érje el a Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet.”

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák felölelik az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A következő készségeken, tevékenységeken alapulnak: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A digitális kompetenciák az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelentik a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában.

Magába foglalják a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információmegosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén.

A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök

használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetenciák fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

Matematikai kompetenciák

A matematikaikompetenciák kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetenciák összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetenciák kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

A matematikai kompetenciák felölelik a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetenciák azt jelentik, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetenciák teszik lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Természettudományos és technikai kompetenciák

A természettudományos kompetenciák az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelölik, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük,

illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket.

A technikai kompetenciák ennek a tudásnak az alkotó alkalmazását jelentik az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetenciák magában foglalják a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terén kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve.

A természettudományos és technikai kompetenciák birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapi életben alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor.

Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

A természettudományos és technikai kompetenciák kritikus és kíváncsi attitűdöt alakítanak ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját,

amelynek révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására.

Az társas kapcsolati kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás.

Ezek a kompetenciák magában foglalják a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását.

Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása.

Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása.

Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kíváncsi a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetenciák alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái magában foglalják az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái feltételezik a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a nemzetiségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák segítik az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre.

Alapját képezik azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban.

Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során a helyi egészségnevelési programmal koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna.
- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
- Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
- Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékkörítések, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvivallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

A kompetencia alapú oktatás céljai

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése kompetencia alapú oktatás elterjesztése,
- a kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése, és megvalósítása,
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,

- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése,
- az esélyegyenlőség érvényesítése,
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása,
- egyéni fejlesztési tervek készítése,
- digitális írástudás elterjesztése.

A KERETTANTERV ÁLTAL MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁMOK, TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK RENDJE

Tantárgyi rendszer és óraterv

Az óraterv alapvető fogalmai

Kötelező: minimális tantárgyi óraszám

Kötelező: szabadon tervezhető órakeret

Választható: maximális többletórakeret, mely az osztály számára engedélyezett és a tanulói kötelező óraszám differenciájának része, s magába foglalja az emelt szintű oktatás többletidőkeretét is

A **rendelkezésre álló órakeret** a tanuló számára kötelező és választható tanórai időkeret törvényileg meghatározott minimum küszöbe, mely magába foglalja a szabadon tervezhető időkeretet is. Az **osztály számára engedélyezett foglalkozási időkeret** a törvényben meghatározottak szerint a kötelező és a választható tanórai foglalkozásokon (rendelkezésre álló órakeret) felül tartalmazza a további tanórákra, osztálybontásra és egyéb foglalkozásra (pl. korrepetálás, szakkör, napközi, sportkör stb.) tervezhető időkeretet. Ez utóbbi komponens az engedélyezett heti időkeret és a tanulói kötelező órakeret differenciája.

Az iskola keresztyén jellegéből adódó tantárgyak oktatása

- A Hit- és erkölcstan tantárgy oktatása 1. osztálytól 8. osztályig heti 2 órában történik. A református és más felekezetű tanulók hitoktatásban részesülnek órarendbe épített tanítási órákon. (1995. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE 31. §.)
- Egyházi ének tantárgy oktatása az 4. és 6. évfolyamon heti 1-1 órában, értékelése önálló érdemjeggyel történik. (1995. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNYE 31. §.)

A tantárgyak részletes helyi tanterveit a pedagógiai program 3. (alsós) és 4. számú (felsős) melléklete tartalmazza. A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületünk döntése és a Szülői Szervezet egyetértése alapján az évfolyamonkénti órakeret 10%-át (szabad órakeretet) egyrészt néhány tantárgy (magyar nyelv és irodalom, angol nyelv, matematika, digitális kultúra) óraszámának megemelésére, másrészt egyes tantárgyak (angol, nyelv)

korábban történő bevezetésére fordítottuk. A tantárgyi órakeret 20%-ának felhasználásáról a tantestület úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

Műveltségterületek szerinti tantárgyak és ajánlott óraszámok a
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	Magyar nyelv és irodalom								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
5	Matematika								
6	matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
7	Történelem és állampolgári ismeretek								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Természettudomány és földrajz								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	Idegen nyelv								
20	első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
21	második idegen nyelv								
22	Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	Technológia								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	Testnevelés és egészségfejlesztés								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Óraháló 2025/2026-tól

Alsó tagozat

Évfolyamok	1.évfolyam				2.évfolyam				3.évfolyam				4.évfolyam			
tantárgyak	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen
magyar nyelv és irodalom	7			7	7			7	5			5	5	1		6
matematika	4			4	4			4	4			4	4			4
etika/hit-és erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
környezetismeret				0				0	1			1	1			1
első élő idegen nyelv (angol)		2		2		2		2		2		2	2	1		3
éneke-zene	2			2	2			2	2			2	2			2
vizuális kultúra	2			2	2			2	2			2	1			1
technika és tervezés	1			1	1			1	1			1	1			1
digitális kultúra				0				0	1			1	1			1
testnevelés	5			5	5			5	5			5	5			5
összesen (kötelező alapóraszám):	22	2		24	22	2		24	22	2		24	23	2		25
egyházi ének egyházi intézményben													1			
hittan egyházi intézményben	1				1				1				1			
Maximális órakeret	23	2		25	23	2		25	23	2		25	25	2		27
Maximális órakeret túllépése (hittan, egyházi ének)	1				1				1				2			
Összes tervezett óraszám	23	2		25	23	2		25	23	2		25	25	2		27

Óraháló 2025/2026-tól

Felső tagozat

Évfolyamok	5.évfolyam				6.évfolyam				7.évfolyam				8.évfolyam			
tantárgyak	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen	Kötelező óra	Szabadon tervezhető	Emelt szintű órakeret	Összesen
magyar nyelv és irodalom	4			4	4			4	3	1		4	3	1		4
matematika	4			4	4			4	3			3	3	1		4
történelem	2			2	2			2	2			2	2			2
állampolgári ismeretek				0				0				0	1			1
hon-és népismeret				0	1			1				0				0
etika/hit-és erkölcstan	1			1	1			1	1			1	1			1
természettudomány	2			2	2			2				0				0
kémia				0				0	1			1	2			2
fizika				0				0	1			1	2			2
biológia				0				0	2			2	1			1
földrajz				0				0	2			2	1			1
első élő idegen nyelv (angol)	3		2	5	3		2	5	3		2	5	3		2	5
ének-zene	2			2	1			1	1			1	1			1
vizuális kultúra	1			1	1			1	1			1	1			1
dráma és színház				0				0	1			1				0
technika és tervezés	1			1	1			1	1			1				0
digitális kultúra	1	1		2	1	1		2	1			1	1			1
testnevelés	5			5	5			5	5			5	5			5
közösségi nevelés	1			1	1			1	1			1	1			1
összesen (kötelező alapóraszám):	27	1	2	30	27	1	2	30	29	1	2	32	28	2	2	32
egyházi ének egyházi intézményben						1										
hittan egyházi intézményben	1				1				1				1			
Maximális órakeret	28	1	2	31	28	2	2	32	30	1	2	33	29	2	2	33
Maximális órakeret túllépése (hittan, egyházi ének)	1				1	1			1				1			
Összes tervezett óraszám	28	1	2	31	28	1	2	31	30	1	2	33	29	2	2	33

A kerettanterv alkalmazásának helyi sajátosságai (NAT 2020)

103

Általános tantervű osztályok

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása

Évfolyam	Tantárgy megnevezése	Óraszám
1.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
2.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
3.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
4.	Idegen nyelv - Angol nyelv	1
	Magyar nyelv és irodalom	1
5.	Digitális kultúra	1
6.	Digitális kultúra	1
7.	Magyar nyelv és irodalom	1
8.	Matematika	1
	Magyar nyelv és irodalom	1

A választható órakeret felhasználása emelt szintű oktatáshoz

Évfolyam	Tantárgy megnevezése	Óraszám
5.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
6.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
7.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2
8.	Idegen nyelv - Angol nyelv	2

Egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgy

Évfolyam	Tantárgy megnevezése	Óraszám
4.	Egyházi ének	1
6.	Egyházi ének	1

Évfolyam	Tantárgy megnevezése	Óraszám
1.	Hittan egyházi intézményben	1
2.	Hittan egyházi intézményben	1
3.	Hittan egyházi intézményben	1
3.	Hittan egyházi intézményben	1
5.	Hittan egyházi intézményben	1
6.	Hittan egyházi intézményben	1
7.	Hittan egyházi intézményben	1
8.	Hittan egyházi intézményben	1

Óraszámok a kötelező órák alapján (NAT 2020)

Évfolyamok	1		2		3		4		5		6		7		8	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	5	180	5	180	4	144	4	144	3	108	3	108
matematika	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	3	108	3	108
történelem									2	72	2	72	2	72	2	72
állampolgári ismeretek															1	36
hon- és népismeret											1	36				
hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
környezetismeret					1	36	1	36								
természettudomány									2	72	2	72				
kémia													1	36	2	72
fizika													1	36	2	72
biológia													2	72	1	36
földrajz													2	72	1	36
első élő idegen nyelv (Angol)							2	72	3	108	3	108	3	108	3	108
ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36
vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
dráma és színház													1	36		
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36		
digitális kultúra					1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180
közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1	36	1	36	1	36	1	36
Kötelező órák összesen:	22	792	22	792	22	792	23	828	27	972	27	972	29	1044	28	1008

Óraszámok a szabadon tervezhető órákkal együtt (NAT 2020)

106

Évfolyam	1		2		3		4		5		6		7		8	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	5	180	6	216	4	144	4	144	4	144	4	144
matematika	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	3	108	4	144
történelem									2	72	2	72	2	72	2	72
állampolgári ismeretek															1	36
hon- és népismeret											1	36				
hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
természettudomány									2	72	2	72				
környezetismeret					1	36	1	36								
kémia													1	36	2	72
fizika													1	36	2	72
biológia													2	72	1	36
földrajz													2	72	1	36
első élő idegen nyelv (Angol)	2	72	2	72	2	72	3	108	3	108	3	108	3	108	3	108
ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36
vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
dráma és színház													1	36		
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36		
digitális kultúra					1	36	1	36	2	72	2	72	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180
közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1	36	1	36	1	36	1	36
Kötelező és szabadon tervezhető órák összesen:	24	864	24	864	24	864	25	900	28	1008	28	1008	30	1080	30	1080

Óraszámok a szabadon tervezhető órák és az emelt szintű órák felhasználásával
(NAT 2020)

Évfolyamok	1		2		3		4		5		6		7		8	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	5	180	6	216	4	144	4	144	4	144	4	144
matematika	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	3	108	4	144
történelem									2	72	2	72	2	72	2	72
állampolgári ismeretek															1	36
hon- és népismeret											1	36				
hit- és erkölcstan	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
környezetismeret					1	36	1	36								
természettudomány									2	72	2	72				
kémia													1	36	2	72
fizika													1	36	2	72
biológia													2	72	1	36
földrajz													2	72	1	36
első élő idegen nyelv (Angol)	2	72	2	72	2	72	3	108	5	180	5	180	5	180	5	180
ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36
vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
dráma és színház													1	36		
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36		
digitális kultúra					1	36	1	36	2	72	2	72	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180
közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1	36	1	36	1	36	1	36
Kötelező, a szabadon tervezhető és az emelt szintű oktatás óraszámjai összesen:	24	864	24	864	24	864	25	900	30	1080	30	1080	32	1152	32	1152

Óraszámok a szabadon tervezhető órák, az emelt szintű órák és az egyházi köznevelési intézményben szervezett hitéleti oktatásra vonatkozó tantárgyak felhasználásával összesen (NAT 2020)

Évfolyamok	1		2		3		4		5		6		7		8	
	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves	heti	éves
magyar nyelv és irodalom	7	252	7	252	5	180	6	216	4	144	4	144	4	144	4	144
matematika	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	4	144	3	108	4	144
történelem									2	72	2	72	2	72	2	72
állampolgári ismeretek															1	36
hon- és népismeret											1	36				
hit- és erkölcsstan	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
hit- és erkölcsstan egyházi intézményben	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
egyházi ének egyházi intézményben							1	36			1	36				
környezetismeret					1	36	1	36								
természettudomány									2	72	2	72				
kémia													1	36	2	72
fizika													1	36	2	72
biológia													2	72	1	36
földrajz													2	72	1	36
első élő idegen nyelv (Angol)	2	72	2	72	2	72	3	108	5	180	5	180	5	180	5	180
ének-zene	2	72	2	72	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36
vizuális kultúra	2	72	2	72	2	72	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
dráma és színház													1	36		
technika és tervezés	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36		
digitális kultúra					1	36	1	36	2	72	2	72	1	36	1	36
testnevelés	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180	5	180
közösségi nevelés (osztályfőnöki)									1	36	1	36	1	36	1	36
Kötelező, a szabadon tervezhető és az emelt szintű oktatás óraszámjai összesen:	25	900	25	900	25	900	27	972	31	1116	32	1152	33	1188	33	1188

A TANTÁRGYI RENDSZER ÉS AZ ÓRATERV TARTALMI SAJÁTOSSÁGAI ISKOLÁNK HELYI TANTERVÉBEN

A szabadon tervezhető órákat készségfejlesztésre, képességfejlesztésre és gyakorlásra kell használni.

A szabadon tervezhető órákkal megemelt óraszámú tantárgyak esetében az új anyag feldolgozása és a gyakorlás a tanítási órákon kell, hogy megvalósuljon. Minimális otthoni felkészülés várható el a tanulótól

A választott kerettanterv a tantárgyak tartalmát és követelményét két évfolyamra adja meg. A szaktanárok az Oktatási Hivatal honlapján közzétett köznevelési tankönyvjegyzéken szereplő tankönyveket vették alapul, meghatározták tanévekre lebontva a tananyagot és a követelményeket

Iskolánk a NAT 2020 kerettantervben ötödik – nyolcadik évfolyamon kötelezően választható hon- és népismeret tantárgyat hatodik évfolyamon, dráma és színház tantárgyat hetedik évfolyamon tanítja.

Iskolánkban idegen nyelv keretében angol nyelvet tanulhatnak a gyerekek.

A választható órák felhasználásával az idegen nyelv oktatásának 1-3. évfolyamon történő tanítása, valamint 4-8. évfolyamon az emelt óraszámú oktatás megvalósítása volt a célunk.

2020. szeptember 01-től felmenő rendszerben a választható órák felhasználásával az idegen nyelv oktatásának 5-8. évfolyamon történő tanítása az emelt óraszámú oktatás megvalósítása volt a célunk, figyelembe véve az új kerettanterv előírásait.

A szabadon tervezhető órák felhasználásával célunk volt az informatika tantárgy erősítése ötödik és hatodik évfolyamon, hiszen a gyerekek digitális korszakba születtek bele. Ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni.

A szabadon tervezhető órakeret felhasználása azon tantárgyak esetében, ahol az óraszámot emeltük meg vele, a tananyag elmélyítését szolgálja, nem bővítjük a tartalmi részeket, hanem képességet fejlesztünk.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra.

A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámban részt kell vennie.

A választható órák választásának szabályai

Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló

- milyen szabadon választott tanítási órán, továbbá
- melyik egyház által szervezett hit- és erkölcsstan órán kíván részt venni.

Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. Erről a tényről - a szabadon választott tanítási órára történő jelentkezés előtt - a tanulót és a tizennyolc év alatti, továbbá a gondnokság alatt álló tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. A tanulónak - kiskorú tanuló esetén a szülőnek - írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését.

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri - ha a gyermek nem cselekvőképtelen -, gyermekével közösen gyakorolja.

Egyéb foglalkozásokon való részvétel szabályai

Az iskolában a tanítási órákat és egyéb tanórán kívüli foglalkozásokat 8 és 16 óra között kell megszervezni. A tanuló kötelessége, hogy ezeken a foglalkozásokon részt vegyen.

Iskolánk tanulói érdeklődésük és igényeik szerint részt vehetnek a különböző tanórán kívüli foglalkozásokon:

- napközi
- tanulószoba
- szakkör
- énekkar
- sportkör

A foglalkozásokra való jelentkezés önkéntes.

A napközibe és tanulószobára történő jelentkezést az előző tanév végén fel kell mérni, de lehetőség van a tanév elején. illetve elegendő férőhely esetén tanév közben is a felvételt kérni. A felvételt a tanuló szülője írásban kéri. A tanulót a szülő kérésére az igazgató mentesítheti a tanórán kívüli foglalkozások részt vétele alól.

A pedagógusválasztás szabályai

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az osztályba sorolás elsődleges kritériuma beiratkozáskor a szülői igény.

Iskolánkban az oktatási-nevelési feladatok megvalósítása a Hit- és erkölcsan felekezeti formában történő ellátásán kívül, normál osztálycsoportokban történik.

A nagy létszámú osztályokban felső tagozatban (25 fő fölött), **amennyiben az órakeret** engedi csoportbontásra kell törekedni a lemorzsolódás csökkentése érdekében az angol nyelv tantárgy vonatkozásában. A csoportba sorolás a szaktanárok feladata. A besorolás történhet képességek, illetve névsor szerint, vagy egyéb szakmailag indokolható szempont alapján, de törekedni kell a hátrányos helyzetű tanulók arányos elosztására.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képesség alapú csoportalakítást alkalmazunk, az objektív lehetőségek figyelembevételével.

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozáshoz, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

A tankönyveket az állam biztosítja, térítésmentesen.

Néhány tantárgynál a tanulónak egyéb eszközökre is szükségük van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Segítse az évfolyamok közötti tananyagok egymásra épülését.
- Megvalósuljon a digitális oktatási tartalmak integrálása a kompetenciafejlesztő oktatás alkalmazása során.
- Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztéséhez szükséges, egyenlő hozzáférést biztosító IKT infrastruktúra megteremtése.
- Segítse a képességfejlesztő, egyéni differenciálást figyelembe vevő tanítási-tanulási folyamatot.
- Feleljen meg a kompetencia alapú oktatás kritériumainak.
- Fontos, hogy bármilyen tantárgyhoz kapcsolódik is, a tankönyv megfeleljen az iskola szellemiségének, ha ez lehetséges, keresztyén szemléletet tükrözzön.

A tankönyvellátás helyi rendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. A Tankönyvtári szabályzatot a könyvtári SZMSZ tartalmazza.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- Egyénre szabott helyes tanulási módszerek kialakítása.
- Az iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet, magáért másokért valófelelősség kialakítása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Tanulásszervezési technikák kialakítása a teljesítmények növelése érdekében.
- Tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez

szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Kulcskompetenciák megalapozása együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Felkészítés pályaválasztásra, pályaaorientációra.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását is kívánjuk megvalósítani.
- Ennél a korosztálynál fontos az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban, ezért erre az oktatás-nevelés során nagy hangsúlyt fektetünk.

Fejlesztési területek – nevelési célok (NAT) helyi megvalósulása

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen van az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatása is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válnak;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

Alapvető feladatunk a keresztyén erkölcsi értékrend megismertetése és betartatása. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink meg tudjanak felelni a kor kihívásainak, ugyanakkor az értékvesztett világunkban legyen kapaszkodójuk. Személyes példaadással igyekszünk elősegíteni és támogatni, hogy diákjaink maguk is hitüket gyakorló keresztyének legyenek.

Az iskolánk közösségi élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás. Ezek az értékek áthatják a nevelés és oktatás teljes folyamatát a mindennapokban.

Iskolánk egyházi fenntartású intézmény, így tanulóink hittanoktatásban vesznek részt. Minden évfolyamon heti két órában zajlik a hitoktatás, a református felekezet szerint. 4. és 6. évfolyamon heti egy órában minden tanuló egyházi ének oktatásban részesül.

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók életét, munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Nyertes pályázat esetén a Határtalanul! program keretein belül felső tagozatos diákjaink osztálykirándulásokon vehetnek részt a szomszédos országok magyarlakta területeire, így személyes tapasztalásokat szerezzenek a külhoni magyarságról. Fűzzék minél szorosabbra a magyarországi és határon túli diákok kapcsolatát.

Célunk, hogy tanulóink érezzenek késztetést a határon átnyúló magyar-magyar kapcsolatok építéséhez, személyes kapcsolatok kialakításához, elmélyítéséhez.

Fontos számunkra, hogy tanulóink megismerjék nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Pedagógusaink, osztályfőnökök igyekeznek kialakítani bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését.

Az irodalom- és történelemórákon, valamint a hon- és népismeret órákon kiemelt területként kezeljük, hogy a tanulók megismerjék nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. A honismereti foglalkozásokon elsajátítják azokat az ismereteket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Európa a magyarság tágabb hazája, ezért elengedhetetlennek tartjuk, hogy tanítványaink magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg a környező népek történelmét, sokszínű kultúráját. Ennek érdekében történelmi témájú vetélkedőkön, versenyeken vesznek részt tanulóink.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon, lelki alkalmakon, valamint a jól megtervezett tanítási órákon, kooperatív technikák alkalmazásával, csoportmunkákban igyekeznek pedagógusaink segíteni tanítványaikat, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra, ön- és egymás értékelésére, akár egészséges vitahelyzetek teremtésével is.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

Iskolánk kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

Hitoktatóink és a pedagógusaink segíthetik az osztályfőnökök munkáját a családi életre való nevelésben. A mindennapi áhítatok, az osztályfőnöki órák lehetőséget, megfelelő alkalmat nyújtanak a harmonikus családi életre való nevelésre, külön kiemelve a szexuális kultúra kérdéseit. Iskolánk református egyházi intézményként a pedagógusok példáján keresztül is igyekszik közvetíteni a család jelentőségét.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Osztályfőnöki órán, valamint egyéb a témához szorosan kapcsolódó tanítási órákon ösztönözzük a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására, legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

A technika, valamint a testnevelésórákon kiemelten foglalkoznak pedagógusaink az egészséges életmódra neveléssel. A helyes táplálkozás iránti igény kialakítása illetve a rendszeres

testmozgás, sportolás egészségjavító hatásainak bemutatása fontos feladat. Az egészséges lelki nevelésben a reggeli áhítatok is nagy szerepet kapnak.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Ezek gyakorlásának színtere a csoportmunkák alkalmazása a tanítási órákon, ahol egymás elfogadása, a különböző képességek fejlesztése, egymás segítése kerül előtérbe.

Iskolánkban istentiszteleteken, reggeli áhítatokon, tanítási órákon, iskolai rendezvényeken figyelemfelhívással, oktatással és személyes példaadással neveljük tanulóinkat úgy, hogy érezzék együtt az idősekkel, a fogyatékkal élőkkel, minden arra rászorulóval. Igyekezzenek tőlük telhetően segíteni. Ezért, amikor lehetőségünk nyílik rá, műsort adunk öregotthonban, óvodákban, gyülekezetek előtt. Részt vállalunk adományainkkal a rászoruló karácsonyi ajándékozásában. Ha rendelkezünk anyagi forrással pénzadománnyal segítjük a kárpát-medencei református iskolákat. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink tanuljanak meg fáradozni családtagjaikért, osztálytársaikért. Az adakozás, az ajándékozás öröme kísérje életüket.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnővekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Az osztályfőnökök, szaktanárok felkészítik tanulóinkat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekednek arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő. Fontosnak tartják, hogy tanulóink bekapcsolódjanak közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Ennek érdekében akadályverseny, kerékpáros- és gyalogtúrák, osztálykirándulások, erdei iskolák szervezésével neveljük tanítványainkat környezettudatosságra.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Szakkörök látogatása, tehetségek ápolása, versenyeztetése a továbbtanulás, a felvételik megfelelő szintű előkészítése egyaránt hozzájárul a pályaválasztás segítéséhez. Lehetőségektől függően szorgalmazzuk minél több munkaterület (pékség, cukrászat, ipari telep, stb.), vállalkozás, valamint több szakközépiskola nyílt napjának meglátogatását, vendégeket hívunk különféle szakterületekről. Emellett a pályaorientációban szerepet vállal a pályaválasztási szaktanácsadó is, ezáltal a diákok segítséget kaphatnak megtalálni leendő hivatásukat.

A 7. osztályosaink minden évben bekapcsolódnak a város által szervezett pályaorientációs nap programjába.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Célul tűztük ki, hogy a tanulóink ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

A közösségi nevelés (osztályfőnöki) órák, a digitális kultúra (informatika) órák alkalmával célzott előadások, oktatási folyamatok keretében felhívjuk tanítványaink figyelmét a hatékony, értő médiahasználatra, hogy hogyan kell kritikusan kezelni, elemezni a média által közvetített üzeneteket, eligazodni az internet világában, értelmesen használni az új kommunikációs technikákat, kreatív tartalmakat létrehozni, felismerni a kockázatokat és veszélyeket, megvédeni magukat a káros vagy sértő médiatartalmaktól. Több tantárgy ismeretanyagába beépítetten jelenik meg a médiaismeret.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Felhívjuk tanulóink figyelmét, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást igyekszünk kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás tanítása az iskolánk alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.

Valamennyi pedagógus igyekszik a tanulók teljesítményének javítására, az egyéni képességek felszínre hozására és hasznosítására, páros munka, csoportmunka alkalmazásával, egyéb kooperatív tanítási módszerek előtérbe helyezésével.

A tanítási órákon megjelennek a differenciált tanulásszervezés, a kooperatív technikák alkalmazása. Fontos a tanulás hatékonyságának, valamint az otthoni tanulás segítségének érdekében a tanulási rutin elsajátíttatása, a szövegfeldolgozás, szövegértés, elemzés, összefüggések keresése.

Kiemelt feladat a tanítási órák kellő figyelemmel történő tervezése, a módszertani sokszínűség, az IKT alkalmazása, gyakorláshoz, ismeretek bővítéséhez, kutatáshoz internetes elérhetőségek ajánlása. Elengedhetetlen a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás.

A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A tanulók ellenőrzésének, mérésének, értékelésének egységes alapelvei

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az értékelés-ellenőrzés csak előzményeivel és következményeivel együtt válik a nevelési folyamat értelmezhető részévé.

Az értékelés lényege: viszonyítás cél és hatás között. A diák a tudásáról, teljesítményéről, igyekezetéről kapjon reális képet, visszajelzést. Közös vonása az ellenőrzésnek, értékelésnek a kritikai szerep. Iskolai értékelésünkben a következő szempontok dominálnak:

- A helyi tanterv előírásaihoz képest hol tart a tanuló.
- Önmagához viszonyítva fejlődött vagy hanyatlott a tanuló.

Az értékelés kiterjed az iskolai élet minden területére, ezért az értékelésnél figyelembe veendők a szóbeli, írásbeli ellenőrzés, felmérés, órai aktivitás, versenyeken való szereplés, tanórán kívüli tevékenységek, stb.

Tanulóink ellenőrzése, értékelése egységes elvek alapján történik. Jellemzői:

- Az intézmény pedagógiai programjára, helyi tantervére épül.
- Folyamatos és motiváló hatású, a tanuló állapotának megfelelően differenciált.
- Egyénre szabott, konkrét és az egész személyiséget figyeli.
- A személyiség alakulására, az attitűd fejlődésére is irányul.
- Pontosan feltárja a pozitívumokat és a hiányosságokat a tanulási képességek területén.
- Megoldási módokat ad a javításra.
- A szóbeli és írásbeli értékelés, ellenőrzés komplex egységet alkot, esetenként más tevékenységi formákat preferál – összhangban van a köznevelési törvény szabályozásaival.
- A tanulás-tanítás egész folyamatát végig kíséri a diagnosztizálás és ennek dokumentálása.

Az ellenőrzési rendszerünk az alábbi területeket öleli fel:

- az adott tantárgyhoz, tanulmányi munkához kapcsolódó ismeretek, tevékenységek és képességek fejlődésének ellenőrzését,
- a tanulók személyiségfejlődésének, szocializációs mutatóinak, attitűdjének folyamatos alakulását nyomon követő ellenőrzés.

A tanulók értékelése

Az értékelés formái és rendszeressége

- A tanítási órákon rendszeres és folyamatos szóbeli ellenőrzés történik. Így a tanulók állandó visszajelzést kapnak tanulmányi munkájukról.
- A második évfolyam félévéig az értékelés nem érdemjeggyel, hanem szöveges értékeléssel történik.
- A második osztály félévétől **a tanulók teljesítményét év közben rendszeresen – legalább havonta egyszer – érdemjeggyel értékeljük.**
- Tanév közben a témazáró és félévi felmérők alapján is értékelünk.
- Tanév végén minden évfolyamon szummatív értékelést alkalmazunk.

Az értékelés típusai

A szaktárgyi értékelés alkalmával általában a diákok szóbeli vagy írásbeli teljesítményét vizsgáljuk; a képességek értékelésénél bonyolultabb magatartásokat is figyelembe veszünk.

A pedagógiai értékelés funkciói meglehetősen sokrétűek. Az értékelés funkciója alapján az értékelési eljárások alapvető típusait alkalmazzuk:

- diagnosztikus értékelés,
- formatív értékelés,
- szummatív értékelés.
- fejlesztő értékelés

A diagnosztikus értékelés

A helyzetfeltárás eszköze, az „induló” tudás megállapítására szolgál. Diagnosztikus értékelésre kerül sor, amikor például új tanárként elkezdünk egy osztályt tanítani, vagy egy új anyagrész tanításának megkezdésekor bizonytalan, hogy a diákok birtokában vannak-e az elsajátítandó anyagrészt megalapozó ismereteknek. Ilyen módon tanárként információkat szerzünk arra vonatkozóan, hogy diákjaink hol tartanak. A diagnózis alapján dönthetünk arról, hogy munkánkat hogyan kezdjük, illetve folytassuk a vizsgált tanulócsoportban. Így lehet érdemben megalapozni a stratégiát.

Az értékelés e típusa tehát egyértelműen a pedagógus tájékozódását szolgálja, így szerezhetők meg a további munka megtervezéséhez szükséges információk. Ebből következik, hogy ilyen jellegű felmérésre nem adható érdemjegy, de a következtetéseket a diákokkal érdemes megosztani, mivel ettől az együttműködési hajlandóság növekedése várható.

A diagnosztikus értékelés lényege célzott kérdések, illetve feladatok megfogalmazása. A kérdéseket tervszerűen, a további céljaink ismeretében kell adni, hogy a válaszokból számunkra világos legyen az alapozó ismeretek szintje.

Formatív (formáló, folyamatos) értékelés

A formatív értékelés a tanítás során, osztálytermi szituációban gyakran és interaktívan alkalmazott értékelési mód. A tanulási folyamat szervezésére helyezi a hangsúlyt, azaz a formatív értékelés arra szolgál, hogy a tanár megállapítsa a tanuló fejlődését és tanulási szükségleteit, és ehhez igazítsa a tanítást.

A formatív értékelést igen találóan formáló-segítő értékelésnek is nevezik, mivel a tananyag feldolgozása közben zajló segítségnyújtást tűzi ki célul. A diákok munkájának —helyesen tervezett és lebonyolított — szaktárgyi értékelése visszajelez

- a tanuló felé arról, hogy teljesítménye mennyire felel meg a tanár igényének;
- a tanárnak arról, hogy munkája mennyire eredményes, következtetést enged arra, hogy mely tevékenysége korrigálandó vagy hibás,
- a szülő felé arról, hogy gyermeke teljesítménye az elvárásunknak mennyire felel meg.

A jelzések révén szabályozza egyfelől a tanulás, másfelől a tanítás folyamatát. A gyakran megnyilvánuló nézeteltérés szemben a formatív értékelés során adott érdemjegy nem minősíti a diákot. A témakörök feldolgozása közbeni (formatív) értékelés nem ítélkezik, hanem segít, irányít.

A szummatív értékelés

Összegző minősítést ad arról, hogy valamely tanulmányi szakasz, pl. tanév vagy iskola végén a diák hogyan tett eleget a tanulmányi követelményeknek. A szummatív értékelés leggyakoribb formája a félévi és év végi osztályzat, valamint a vizsga.

	Diagnosztikus	Formatív	Szummatív
Az értékelés funkciója	Csoportba sorolás esetén az előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása	Visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, a hibák azonosítása a megoldási módok kialakítása céljából	A tanulók minősítése, kategorizálása, az eredmények megállapítása, összevetése a kitűzött célokkal.
Az értékelés időpontja	Csoportba sorolás esetén a szakasz elején, tanulási problémáknál a probléma felmerülésekor	Az oktatás során folyamatosan	Egy szakasz végén (téma zárásakor, félév és tanév végén).
Az értékelés tárgya	Kognitív, affektív és pszichomotoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők	Kognitív területek	Általában kognitív, a tantárgytól függően pszichomotoros vagy affektív területek

Fejlesztő értékelés:

Pedagógusaink egyre többen és egyre gyakrabban alkalmazzák a fejlesztő értékelést, amely során olyan helyzeteket teremtünk, amelyben a tanuló érdekeltté válik saját hibáinak, hiányosságainak a feltárásában, és abban, hogy ezekkel maga is szembenézzon. Így a fejlesztő értékelésnek fontos szerepe van a tanulók önértékelésének fejlesztésében is. Célja, hogy a diák eredményesebb tanulását segítse, ezáltal több sikerélményhez juttassa.

A visszacsatolás révén valamennyi értékelési típus elősegíti a pedagógiai tervezést. A szummatív értékelés esetén persze ennek következménye már esetleg az értékelt diákokat nem érinti, hiszen például a vizsgán nyújtott teljesítmények alapján eldönthetjük, hogy valamely anyagrészt a továbbiakban az addigitól eltérő módon tanítunk majd, de ez a következtetés már csak a következő évfolyamok munkájának tervezését segíti.

A tanulmányi eredmények értékelése érdemjeggyel:

- **Jeles (5):** Tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív, az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul.

A folyamatosan kiemelkedő eredményt félévkor és tanév végén dicsérettel (D) egészíthetjük ki.

- **Jó (4):** A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.
- **Közepes (3):** Kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb tanári segítséggel képes csak alkalmazni.
- **Elégséges (2):** A tantervi minimumot teljesíti. Ismereteit csak rendszeres tanári segítséggel tudja alkalmazni. Szóbeli és írásbeli kifejezőképessége gyenge, nehézkes.
- **Elégtelen (1):** Nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %	elégtelen (1)
30-49 %	elégséges (2)
50-69 %	közepes (3)
70-89 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

Az elektronikus naplóban többféle jegy adható, amelyek súlyozása eltérő. A táblázat a 100%-tól eltérő súlyozást mutatja.

Számonkérés típusa	Súlyozás
Írásbeli témazáró dolgozat	200%
Beszámoló	50%
Házi feladat	50%

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

A szöveges értékelés célja, hogy

- segítse a gyermeki személyiség eltérő ütemű fejlődését,
- feszültségmentes iskolai légkört teremtsen,
- irányt, távlatokat mutasson a tanulónak a továbblépéshez, és erősítse meg benne azt, amit jól végez.
- tájékoztassa a szülőt és a gyermeket a tanuló fejlődéséről, teljesítményéről, értékeiről és hiányosságairól.

A szöveges értékelés alapelvei

- A tanító értékelő véleménye legyen megalapozott, tükrözze a gyermek alapos ismeretét.
- Érthető legyen a gyermek és a szülő számára.
- Mennyisége legyen optimális, szerkezete jól tagolt, könnyen áttekinthető.
- Megfogalmazása ne legyen bántó a gyermek és szülője számára.
- Az esetleges gyengébb teljesítmény esetén tárja fel a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, határozza meg a fejlesztés lehetőségeit, irányát, megfelelő biztatást nyújtson a fejlődéshez.

A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A Köznevelési törvény értelmében „a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével.” Ez

a véleménykérés iskolánkban egyaránt történhet szóbeli és írásbeli egyeztetés alapján. Vitás esetben az osztályban tanító tanárok többségi szavazással döntenek az osztályzatról.

- Az értékelést és a minősítést az osztályfőnök és a nevelőtestület a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végzi, amelynek legfőbb szempontja, hogy mi szolgálja leginkább a nevelőmunka eredményességét, a tanuló fejlődését és motivációjának erősítését, de figyelembe vesszük a tanuló, illetve az osztály egyéni sajátosságait is.
- Az év végi minősítésnél az első félév fegyelmező intézkedéseit, az igazolatlan órákat és a késéseket nem számítjuk be, ha a tanuló magatartása tartósan pozitív irányú változást mutat.
- Iskolánkban a magatartás és a szorgalom értékelése és minősítése egymástól függetlenül, külön szempontok alapján történik.

A magatartás értékelésének szempontjai:

- a tanuló iskolai viselkedése, a viselkedési normák és az együttélés szabályainak betartása,
- tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz, társaihoz való kapcsolatában, kommunikációjának módja,
- az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének formálásában betöltött szerepe,
- a házirend rendelkezéseinek betartása,
- jelenléti fegyelme, a mulasztások igazolása,
- a hetesi és az ügyeletesi feladatok elvégzése,
- az önként vállalt feladatok teljesítése (diakónia),
- a sport- és a kulturális versenyeken, egyéb iskolai rendezvényeken való részvétele,
- közösségi, diákönkormányzati munkája, amely a példás magatartásnak nem feltétele, de pozitív irányban befolyásolhatja a minősítést.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

- motiváltság, a tudás megszerzésének igénye,
- egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény,
- kötelességtudó, megbízható munkavégzés,
- fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység,
- házi feladatok, szorgalmi feladatok elvégzése,
- plusz tevékenység (felelősi tevékenység, versenyek).

A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartás

- **Példás** a tanuló magatartása, ha magaviselete kifogástalan, fegyelmezett, udvarias, szépen beszél társaival, tanáraival tisztelettudó. A tanórákról nem késik, igazolatlanul nem hiányzik. Ügyel saját és társai testi épségére. Elmarasztaló fegyelmező büntetést

nem kapott. A rábízott vagy önként vállalt feladatokat lelkiismeretesen és pontosan teljesíti, vagy ötleteivel segíti a feladatok megoldását.

- **Jó** a tanuló magatartása, ha fegyelmezett. Igazolatlanul nem hiányzik, nem késik. Maga és társai testi épségét nem veszélyezteti, de időnként egy-két kisebb vétséget elkövet (pl. órán beszélget, közbeszól). A rábízott feladatokat, megbízatásokat elvégzi.
- **Változó** a tanuló magatartása, ha viselkedése sokszor a hangulata függvénye. A tanórákon folyó munkát időnként zavarja meggondolatlan közbeszólásokkal. Az adott hónapban a magatartásra vonatkozó elmarasztaló bejegyzés is szerepel az e-naplóban, illetve szigorú figyelmeztetést kapott. A rábízott feladatokat nem, vagy felületesen oldja meg. Előfordul igazolatlan hiányzás.
- **Rossz** a tanuló magatartása, ha a tanulói munkát zavarják. Figyelmeztetések ellenére is közbeszól, a tanároknak nem fogad szót, tiszteletlen, udvariatlan. Felelőtlen, durva, ezzel veszélyezteti társai épségét. A rábízott feladatokat nem oldja meg. Rendszeres az igazolatlan hiányzás.

Szorgalom

- **Példás** a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkáját rendszeresen és hiánytalanul elvégzi. Gyengébb képességei ellenére is jellemző rá, hogy igyekvő, a tanulásban nagy akaraterővel rendelkezik. Az órákon sokat jelentkeznek, a tantárggyal kapcsolatban külön feladatokat is vállal (gyűjtőmunka, kiselőadás stb.).
- **Jó** a tanuló szorgalma, ha rendszeresen tanul, és elvégzi a tanulással kapcsolatos feladatait. Képességei szerint dolgozik, órán azonban keveset jelentkezik, külön feladatot nem vállal, tanulmányi munkájában kisebb hiányosságok fordulnak elő.
- **Változó** a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában rendszertelen. Nem képességei, hanem hangulata szerint tanul. Felszerelése, házi feladata sokszor hiányos, emiatt tanárainak figyelmeztetniük kell a tanulásra. A figyelmeztetéseket az e-naplóban a bejegyzések is jelzik.
- **Hanyag** a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkáját a közömbösség, az érdektelenség jellemzi. Ritkán vagy egyáltalán nem tanul, a tanítási órákra nem készül. Az órákon figyelmetlen, lusta, társai munkáját is zavarja. Félévkor és év végén a tanuló annak a tanulónak a szorgalma, aki bármely tantárgyból elégtelen minősítést kapott a szorgalom értékelés csak hanyag lehet.

Belső mérési rendszerünk

Belső mérési rendszerünk

Feladat	Cél	Érintett osztály, csoport	Határidő	Felelős
DIFER-mérés	Minden elsős képességmérése alapján a fejlesztés kijelölése	elsősök	október-december ismétlés az OH előírásai alapján	fejlesztőpedagógus, osztályfőnökök
Hangos olvasás, helyesírás	Felkészülés a felső tagozatra	4. osztály	félév, év vége	magyar szakosok, iskolavezetés
Idegen nyelvi mérés	emelt oktatásra szűrés, nyelvi kompetenciamérés	4–8. osztály	félév, év vége	idegennyelv-szakosok
Szövegértési mérés	Az anyanyelvi kompetencia mérése	1-8. osztály	félév, év vége	magyar szakosok, iskolavezetés
Matematikai képesség mérése	A matematikai képességek mérése	1-8. osztály	félév, év vége	matematika szakosok

Az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások

A tanuló rendszeres időközönként beszámol arról, hogy tananyagot milyen mélységben sikerült az adott időszakban elsajátítania.

Az érdemjegyeket a szóbeli számonkérések esetében adott napon, írásbeli számonkérések esetén a megírást követő tíz naptári napon belül rögzíteni kell a Kréta e-naplóban. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével egy időben megjelennek az a tanuló és a szülő/gondviselő számára is a Kréta e-ellőnéző felületen. félévkor és tanítási év végén minősítések történnek, például osztályzattal.

A számonkérés formái

A szóbeli beszámoltatás formái:

- felelet,
- memoriter elmondása,
- vizsga szóbeli vizsgarésze (javító-, osztályozó-, tanulmányi vizsga).

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- írásbeli felelet (röpdolgozat) – az előző 1-2 tanóra anyagából,
- dolgozat – kettőnél több tanóra tananyagából,
- témazáró – a tanult témakör tananyagából,
- félévi/év végi felmérő dolgozat – a féléves/éves tananyagból,
- vizsga írásbeli vizsga része (javító-, osztályozó-, tanulmányi vizsga),
- fogalmazás,
- olvasónapló,

Gyakorlati beszámoltatás:

- munkadarab elkészítése (technika és tervezés),
- gyakorlat bemutatása (testnevelés),
- különböző technikával elkészített alkotás (vizuális kultúra),
- ritmusgyakorlat, kottaolvasás, kottairás, szolmizálás, daléneklés (éneke-zene).

A számonkérés módjai

Szóbeli/írásbeli feleletet a pedagógus előzetes bejelentés nélkül bármely tanítási órán tarthat.

A dolgozat, témazáró-, félévi és év végi dolgozat témáját és időpontját minden pedagógus egy héttel korábban köteles bejelenteni szóban a tanulóknak és írásban is az e-napló útján. Egy tanítási napon csak két ilyen jellegű írásbeli beszámoló tervezhető. A megírt dolgozatokat a pedagógusok kötelesek két héten belül kijavítani és megmutatni a tanulóknak. A dolgozat javítását tanórán meg kell beszélni.

Minden írásbeli számonkérést pontozni kell. Nincsen pontozás a szépírás/külsőalak, fogalmazás, olvasónapló és a füzet/munkafüzet-vezetés értékelésénél.

Az előre bejelentett írásbeli témazáró dolgozatot minden gyereknek meg kell írnia. Ha a tanuló a dolgozatírás napján hiányzik, pótló dolgozatot ír.

Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának elvei

- Az írásbeli és szóbeli házi feladatok rendszerét a pedagógiai folyamat nélkülözhetetlen részének tekintjük.
- A házi feladat mennyiségét és nehézségi fokát a tanító és a tanár a tanuló életkori sajátosságainak, képességének és tantervi követelményeknek figyelembevételével határozza meg.

- A házi feladatot a nevelő óráról órára kijelöli.
- Külön házi feladatot hétvégére és szünetekre nem adunk, csak szorgalmi feladatokat, amelyek alkalmasak lehetnek a hiányok pótlására, vagy ismeretek erősítésére.
- Nem számít külön házi feladatnak a hétvége, illetve a szünet előtti utolsó tanítási órán feladatott soros házi feladat.

A házi feladatok célja:

- a tananyagtartalom minél alaposabb elmélyítése, begyakorlása
- a tanulók kötelességtudatának kialakítása, fejlesztése
- a tanórai munka előkészítése

A házi feladat, mint pedagógiai eszköz

- szolgálja azokat a nevelési-oktatási célokat, amelyeket a tanár az adott tanórára kitűzött.
- vegye figyelembe a tanuló képességét, felkészültségét, munkatempóját.
- mennyisége alkalmazkodjon a tanuló életkori sajátosságaihoz, vegye figyelembe a tanuló egyéb elfoglaltságait.
- A túlterhelés elkerülése érdekében törekedjünk arra, hogy a kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat elvégzésére szánt idő tantárgyi összességben ne haladja meg:
 - 1-2. évfolyamon a 45 percet,
 - 3-4. évfolyamon a 60 percet,
 - 5-6. évfolyamon a 90 percet,
 - 7-8. évfolyamon a 120 percet.

Napközis vagy tanulószobai oktatásban részesülő tanulók a házi feladataikat az iskolai oktatás keretében kötelesek megoldani.

A házi feladat elkészítését a gyermekeket tanító (illetve a gyermekek felügyeletét ellátó) pedagógus ellenőrizheti.

Az írásbeli házi feladat el nem készítéséért a pedagógus a tanulót figyelmeztetésben részesítheti, osztályzattal azonban nem büntetheti – ám a házi feladat tartalma (szóbeli vagy írásbeli) felelet formájában számon kérhető.

A tanítási szünetek idejére csak a közismereti tárgyakból, illetve a kötelező olvasmányokból adható szóbeli házi feladat.

A memoriterek megtanulására, gyakorlati feladatok (rajzok) elkészítésére, könyvtári feladatok megoldására legalább 1 hét álljon a tanuló rendelkezésére.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testmozgás céljai és megvalósításának formái

A mindennapos testnevelés célja az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérése, megtartása.

- A tanulók szeressék meg és szokják meg, hogy minden nap sportoljanak, mozogjanak.
- Javuljon fizikai és egészségi állapotuk.
- A hiányzási statisztikában javulás következzen be, kevesebb legyen a beteges gyerek, mert ellenállóbbá válik a szervezetük.
- Emelkedjen a testnevelés órák szakmai színvonala.
- Változatos mozgásformák mellett engedjen teret a játéknak is.
- Minden diák, minden nap bekapcsolódhasson valamilyen sportprogramba.

Az iskolánk a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében.

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített- vagy gyógytestnevelés-óra kell beosztani.

A könnyített testnevelést a testnevelésóra keretében kell biztosítani úgy, hogy a mindennapos testnevelés megvalósuljon. Az iskolaorvosi/szakorvosi javaslat alapján előírt gyógytestnevelés órák megszervezése megtörténik, az azokhoz való hozzáférés minden érintett tanuló számára biztosított.

Három minőségileg is jól körülhatárolt részterület együttesen képes hozzájárulni a testmozgás a tanulók testi, lelki, szociális és társadalmi fejlesztéséhez.

- Iskolai testnevelés óra, sportszakkörök: Prioritás a tanulók fizikai aktivitáshoz kapcsolódó motivációjának magas szinten tartása, Az élethosszig tartó rendszeres testmozgás, sportolási igény kialakítása, melyet élményközpontú és sikerélmény lehetőségét biztosító tanítási módszerek alkalmazásával igyekszünk megvalósítani.
- Testnevelés tanórán kívüli, tantárgyközi kapcsolódási pontok: Mozgásos tanulás beépítését segítő eljárások beágyazása a tanulási folyamatba osztálytermi, és azon kívüli környezetben egyaránt. A fő cél az osztályteremi tanulás monotonitásának ellensúlyozása és ezáltal a tanulási motiváció és eredményesség magas szinten tartása.

- Iskolai szabadidő, szünetek, stb.: Önkéntes alapra épülő inkluzív jellegű testmozgás-alapú igény támogatása iskolai környezetben. Az alapvető napi fizikai aktivitási szükséglet kielégítésének patronálása, melyek főleg mozgásos tevékenységekkel valósuljanak meg. Ezek az iskolai szabadidőben jelenjenek meg önkéntes módon szerveződve a konstruktívitás alapjaira építve.

A mindennapos testmozgás lehetőségei a tanítási órákon kívül

- Délutáni sportfoglalkozások.
- Sportszerek használata délutánonként, képességfejlesztő játékok.
- Házibajnokságok.
- Asztalitenisz állandó lehetőségének biztosítása (aulai/udvari lehetőség).
- Versenyszerű sporttevékenységek sportszervezeti tagsággal, vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján, az ott folyó munka figyelemmel kísérése.
- Gyógytestnevelés órák iskolánkban.

A tanítási órakereten kívül a tanulóknak lehetőségük van délutáni sportfoglalkozásokra, sportkörre járni. A szülő tanév elején nyilatkozatban közli igényét.

Annak érdekében, hogy, az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- Minden gyermek minden nap vegyen részt a testmozgás-programban.
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő terhelése.
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna.
- A testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályinak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire.
- Minden testnevelés óra és minden egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulónak is.
- A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgási programban.
- A testmozgás program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportok, melyeket egy életen át lehet folytatni, az életminőség javítása érdekében).

A fenti szempontok együtt és egyformán fontosak és jelentősek.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése.

Iskolánk tanévenként, a felső tagozatos évfolyamára kiterjedően megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt a

NETFIT® fittségmérési rendszer segítségével. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa végzi. A tanulók mérési eredményeit a testnevelést tanító pedagógusnak a mérési időszakon belül kell rögzítenie, a NETFIT® informatikai rendszer pedagógus felhasználói felületén. A hivatalos felület elérhető a www.netfitweb.hu oldalon.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusok közösen elemzik és meghatározzák a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Alapelveink az egészségnevelésben

- Az iskolai egészségnevelés komplex feladat: minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését.
- Olyan állampolgárokat kell nevelnünk, akik számára az emberi élet tisztelete és méltósága a legfontosabb.
- Olyan széles látókörű, hatásos önismeretre támaszkodó fiatalokat neveljünk, akik az egészséget, mint értéket közvetíthessék az utánuk következő generációnak is.
- A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Célunk, hogy

- az iskolai környezet biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést,
- felkészítsük tanulóinkat az örömteli, szolgáló életre, felelős párkapcsolatokra és a családi életre,
- foglalkozzunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel,
- fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékkal élő embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- felkészítsük tanulóinkat a veszélyhelyzetek megelőzésére és kezelésére (egyéni és közösségi szintű veszélyhelyzetek kezelése),
- megismertessük a környezet (háztartás, iskola, közlekedés, veszélyes anyagok) leggyakoribb, testi épséget veszélyeztető tényezőit,
- felkészítsük tanulóinkat az önálló közlekedésre, balesetek elkerülésének módjaira: támogatjuk a prevenciós programokat, figyelmet fordítunk a megelőző tevékenységekre a káros szenvedélyek, függőségek, szokások és életmódok kialakulásában, (dohányzás, alkohol, drog, helytelen táplálkozás)
- megtanítsuk, hogyan kell sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megelőzése érdekében, (bőjt)
- tanulóink megtanulják, hogy az Istentől kapott forrásokat hogyan tudják gyakorlati módon, kreatívan felhasználni, mint Isten teremtett világának hűséges gondviselői.

Feladatunk, hogy

- gondoskodjunk a ránk bízott gyermekek, tanulók felügyeletéről,
- a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről,
- a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez.

- A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására.
- Tanulóink legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.
- Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket.
- Egészség- és környezettudatos magatartás kialakítása a hétköznapi élet minden területén, bekapcsolódás környezetvédelmi tevékenységekbe.

Környezeti nevelési programunk

„És látta Isten, hogy minden amit alkotott, igen jó.” (1Móz. 1,31)

Helyi irányelvek a környezeti nevelési programhoz

Alapelvek:

- Bibliai alapok – Isten teremtette a világot. Mózes első könyve: A teremtésről.
- A környezetvédelem szemlélet, gondolkodás- és életmód, nem tudomány, és nem pusztán egy önálló program.
- A környezetvédelem szemléletjellegeből adódóan kritikus, az új és jobb megoldások keresésére irányul.
- A környezeti nevelésnek hitelesnek kell lennie, az iskolában látott és tanult dolgok nem állhatnak ellentétben egymással!
- A környezetvédelem összhangban van az egészség-, a munka- és a természetvédelemmel, továbbá az etikával és az anyanyelv védelmével.
- A bibliai integráció megvalósulása a tantárgyakban segíti a környezeti nevelést is.

További alapelvek, értékek, szemlélet:

- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- Fenntarthatóságra nevelés.
- A környezetetika hatékony fejlesztése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód.
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése.

- Az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggései.
- Helyzetfelismerés, ok- okozati összefüggések.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség.
- Globális összefüggések megértése.
- Létfminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

Célkitűzés:

- Isten ránk bízta a Földet, óvjuk!
- A tanulók környezettudatosságának fejlesztése.
- A környezettudatos szemlélet, és az ehhez szükséges ismeretek átadása.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztésének összehangolása a környezeti nevelési programmal.

Stratégia:

- Az iskolában környezettudatos légkört kell kialakítani, a lehetőségekhez mérten a gyakorlatban is meg kell jeleníteni a környezetvédelmet. A legnagyobb nevelő hatása a látott dolgoknak, példának van.
- A környezettudatos légkörre lehet építeni célzott környezeti nevelési programjainkat: versenyek, pályázatok, osztálykirándulások stb.

A környezeti nevelés feladata:

- Az Isten által teremtett világ értékeinek felismerése, és felelősségteljes megóvása.
- A gyermekek felkészítése környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.
- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolat megalapozása és megerősítése az élő és az élettelen környezettel.
- A környezeti megismerése szándékának és képességének kifejlesztése.
- Az igény felkeltése a tanulóban és képessé tételük: a környezet változásainak, jelzéseinek a felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére, a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére, az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben, a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

- Az iskolában a tantestület nagy része foglalkozik valamilyen szempontból környezeti nevelési kérdésekkel a tanulási órákon és azokon kívül.

- Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az iskolai életnek azon területe, ahol minden iskolában dolgozó pedagógus és nem pedagógus munkatársunk tevékenységére szükség van a siker eléréséhez (pl. takarítók, karbantartó, tevékenysége)

A környezeti nevelés tervezésekor és megvalósításánál figyelembe vett szempontok:

- Részt veszünk a különböző környezet-, természet-, és egészségvédelmi versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon.
- Az osztálykirándulásokat felhasználjuk a környezeti nevelésre.
- Az iskolában kitett reklámok mind a környezeti nevelés, mind a reklámtörvény kívánalmainak feleljenek meg.
- A papírgyűjtések mellett lehetőség szerint a szelektív hulladékgyűjtési akciókat is megszervezzük.
- Az iskolai környezettudatosságot be kell mutatni, ki kell hangsúlyozni, modellként kell felhasználni a környezeti nevelésben.
- Lehetőség szerint környezetvédelmi előadásokat szervezünk a tanári kar, a szülők részére, aktuális témához kötődően.
- Gazdag eszköztár, játékosság, sokszínű tevékenységrendszer biztosítása.

A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk napi működésében érvényesülnek az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény előírásai.

Ez a jogszabály valamennyi államigazgatási szektorra érvényes, ám egyes előírásai közvetlenül az oktatásügyre irányulnak (diszkrimináció- és szegregációmentesség, a HH-s és HHH-s tanulók oktatási és társadalmi integrációja)

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartókkal, a családdal, a gondviselőkkel, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- kulcskompetenciák megalapozása az 1-4. évfolyamokon, megszilárdítása az 5-6. évfolyamokon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása; egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Céljaink, feladataink az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

Feladatunk a rászoruló tanulók megkülönböztetett segítése, fejlesztése, a szegregációmentesség biztosítása, az egyenlő bánásmód teljes körű érvényesülése. Ezért szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl, célunk az esélyteremtés, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása nevelő-oktató munka minden területén:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- a tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlásában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a pályaaorientációban, a pályaválasztásban
- a humán erőforrás-fejlesztésben
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban (szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel).

Folyamatos feladataink

- A megkülönböztetett bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű (SNI) hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók pontos nyilvántartásának létrehozása, vezetése.
- Gondoskodunk a képesség-kibontakoztató felkészítés lehetőségeiről.
- Intézményi integrációs pedagógiai rendszer működtetése, ha az intézményi tanulólétszám 10%-át meghaladja a HH és HHH tanulók létszáma.
- Pedagógusaink differenciált képzés és értékelés révén biztosítják, hogy minden tanuló egyéni képességei szerint haladhasson.
- A lemaradókat, nehézségekkel küszködőket tanulószobával, korrepetálással, egyéni képességeik szerinti fejlesztéssel segítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkentése érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a tanulókkal, a családsegítő szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A kompetencia-alapú oktatás szélesítésével, hatékonyságának növelésével is segítjük a tanulók felzárkózását, illetve sikeres tovább haladását, pályaválasztását. Arra is törekszünk, hogy a kompetenciamérés eredményeiben csökkenjen a szülők iskolázottságának, illetve a gyermek szociokulturális környezetének meghatározó szerepe.
- Minden évfolyamon alkalmazzuk a differenciált oktatás módszereit is a hátrányok ellensúlyozására, a rászoruló tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatására.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drogprevenciót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.

Célkitűzéseink:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében az érettségig adó középiskolában történő továbbtanulási arány növelése,
- nevelőtestületek módszertani felkészítése a korszerű oktatási módszerek alkalmazására,
- új tartalomfejlesztések bevezetése,
- korszerű módszertani kultúra elsajátítása,
- tartalomfejlesztések, tanulószervezési eljárások bevezetése,
- infokommunikációs eszközök napi használata,
- tanulói informatikai eszközrendszer bővítése,
- az intézmény eszközrendszerének bővítése.

Pedagógus által ellátandó tevékenységek:

- együttműködés a gyermekvédelem, a családvédelem, a szociális gondoskodás, az egészségügyi ellátórendszer szakembereivel,
- az érintett tanulók nevelésének-oktatásának egyéni fejlesztési terv szerinti végzése, ennek keretei között a tanuló teljesítményének rendszeres értékelése,
- az érintett tanulók középfokú iskolai tovább haladásának segítése.

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNY TÍPUSAI SZERINTI ISKOLAI FEJLESZTÉS

A beszéd fogyatékos gyermek

A beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság, mely tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Az iskolai oktatás, logopédiai ellátás a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Az első évfolyam anyagának két tanévre történő elosztása indokolt lehet.

Alapelvek, célok, feladatok:

Az együttnevelés a beszédfejlődést szolgálja. Meghatározó a sokoldalú percepció fejlesztés, fontos a transzferhatások tudatos kihasználása.

- a fejlesztés legyen tudatos, tervszerű, valósuljon meg a folyamatkövetés,
- jelentsen segítséget a szülők támogató együttműködése,
- motiválás a beszédhiba leküzdésére,
- felkészítés az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére,
- az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő, különösen az írás- és olvasási
- nehézséggel küzdő tanulók esetében.

A pedagógiai rehabilitáció:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia.

Egészségügyi rehabilitáció formái:

- gyermekneurológiai vizsgálat és ellátás, pszichológiai vizsgálat és ellátás, gyógytorna, úszás.

A pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók

Részképesség zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia), hiperkinetikus- és figyelemzavar, a pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége áll sok esetben a súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási problémák háttérében.

Általános jellegzetességek:

- általában érzékenyebbek az időjárási változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál

- nehezen tűrik a zajokat
- nehezen viselik el a várakozás feszültségét,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

Alapelvek, célok, feladatok:

Fejlesztésük gyógypedagógiai tanár és/vagy pszichológus közreműködését igényli, rehabilitációs célú órakeretben, egyéni terápiás terv alapján.

Indokolt esetben mentesítés a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Kiemelt feladatok:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarcűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a helyi tantervben rögzítettektől, de indokolt lehet az első évfolyam két tanév időtartamra történő elosztása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A helyi tantervben leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek, azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció:

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába. Ebből a szempontból fontos a tanuló gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálata, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás. A gyógypedagógiai tanár által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

Diszlexia, diszgráfia

A diszlexia az intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, gyenge a verbális emlékezet, probléma van a vizuális és akusztikus érzékelés területén. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzítja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat.

Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése nagy nehézségeket okoz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, s mind ezek következtében gyenge a szövegértés.

A súlyos olvasás-írászavar irreverzibilis, maradványtünetei a közép- és felsőfokú oktatásban, illetve a felnőttkorban is feltűnnek és fennmaradnak.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző lehet a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előre haladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata. Gyakran sok helyesírási hibával írnak. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért is fáradékonyabbak a diszgráfiás tanulók.

Másodlagos tünetként a fentiek miatt minden tantárgyban gyengébb lehet a teljesítményük jó értelmi képességeik ellenére, s az elszenvedett kudarcuk miatt magatartási problémák is jelentkezhetnek, ha nem megfelelően elfogadó a környezetük.

A fejlesztés legfőbb céljai:

- alakítsuk ki a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget,
- fejlesszük a kifejező készségét,
- segítsük az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében, a későbbi kudarcok elkerülése érdekében

Fejlesztési feladatok:

- vizuális és akusztikus érzékelés fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri, síkbeli és időbeli relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén-gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- hallás és olvasás utáni szövegértés fejlesztése,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,

- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A diszkalkuliás tanulóknál gyakran hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság érzékelése, számok megfelelő lejegyzése, sorba rendezések. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv fogalmainak használatában (helyi érték...), a matematikai relációk kifejezésében.

Fejlesztési feladatok:

- az észlelés-érzékelés, a vizuális és akusztikus figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri, síkbeli, idői tájékozódás fejlesztése, relációk gyakorlása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás (sorrendiség) erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése,
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök folyamatos használata, képi megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Hiperkinetikus- és figyelemzavarok

Már az első életévekben, az óvodás korban tapasztalható tünet együttes, melyet a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság, a társakkal való gyakori konfrontálódás jellemez.

Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és mozgáskoordinációs képességek fejlődésének késése. Másodlagos tünet az aszociális viselkedés és csökkent önértékelés.

Fejlesztési feladatok:

- Figyelemkoncentráció fejlesztése,
- Időkeret és hely biztosítása a fokozott mozgásigény kielégítésére,
- Feszültség levezetése, helyes mederbe terelése,

- Pozitív önértékelés kialakítása.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés jelentősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja a gyermek. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Érzékelhető még nagyfokú heveség, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

Fejlesztési feladatok:

- A tanuló optimális helyének megválasztása az osztályteremben, hogy a pedagógus jelzéseit megfelelően érzékelhesse.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének figyelembevételével.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, rejtett szorongásának...) megismerése siker vagy kudarc esetén.
- A fentiek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel (pl. pszichológus).
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélményhez juttatással.

Dokumentáció

A rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában tarthatók egyéni fejlesztési terv alapján a megfelelő gyógypedagógiai szakember vezetésével. A dokumentálás egyéni fejlődési lapon történik

Záró rendelkezések

A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

LEGITIMÁCIÓ

A Komlóstetői Református Általános Iskola pedagógiai programja az igazgató irányításával a szakmai munkaközösségek és a nevelőtestület szakmai részvételével került kidolgozásra.

Miskolc, 2025. február 03.

Pecsétné Répás Andrea
alsós munkaközösség-vezető

Nagy Mónika
felsős munkaközösség-vezető

Az intézmény vezetője ezúton nyilatkozik, hogy a Pedagógiai Program megvalósításával a fenntartóra többletköltség nem hárul.

Miskolc, 2025. február 03.

Oroszné Kvaszta Noémi, igazgató

A Komlóstetői Református Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület a 2025. év február 03. napján tartott félévi értekezletén megismerte, véleményezte és elfogadta.

Miskolc, 2025. február 03.

**Oroszné Kvaszta Noémi
igazgató**

**A nevelőtestület nevében: Nagyné Ferencz Judit
igazgatóhelyettes**

A Komlóstetői Református Általános Iskola Pedagógiai Programját a Fenntartó, a Tiszaninnyi Református Egyházkerület nevében jóváhagyom.

Kelt: Miskolc, 2025.....

.....

a Fenntartó képviselőjében

Mellékletek

1. számú melléklet: A KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓINAK INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉGBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉSÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ISKOLAI PEDAGÓGIAI RENDSZERE: INTEGRÁCIÓS PEDAGÓGIAI RENDSZER
2. számú melléklet: INTÉZMÉNYI TEHETTSÉGGONDOZÓ PROGRAM
3. számú melléklet: HELYI TANTERVEK

Záró rendelkezések

A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

LEGITIMÁCIÓ

A Komlóstetői Református Általános Iskola pedagógiai programja az igazgató irányításával a szakmai munkaközösségek és a nevelőtestület szakmai részvételével került kidolgozásra.

Miskolc, 2025. július 01.

Pecse'tné Répás Andrea
Pecse'tné Répás Andrea

Nagy Mónika
Nagy Mónika

alsós munkaközösség-vezető

felső munkaközösség-vezető

Az intézmény vezetője ezúton nyilatkozik, hogy a Pedagógiai Program megvalósításával a fenntartóra többletköltség nem hárul.

Miskolc, 2025. július 01.

Oroszné Kvaszta Noémi
Oroszné Kvaszta Noémi, igazgató



A Komlóstetői Református Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület a 2025. év július 01. napján tartott rendkívüli nevelőtestületi értekezletén megismerte, véleményezte és elfogadta.

Miskolc, 2025. július 01.

Oroszné Kvaszta Noémi
Oroszné Kvaszta Noémi
igazgató



A nevelőtestület nevében: Nagyné Ferencz Judit

igazgatóhelyettes

A Komlóstetői Református Általános Iskola Pedagógiai Programját a Fenntartó, a Tiszáninneni Református Egyházkerület nevében jóváhagyom.

Kelt: Miskolc, 2025. július 15.

Bernáth István

a Fenntartó képviselőjében



Fejlesztési feladatok:

- Figyelemkoncentráció fejlesztése,
- Időkezelés és helyi biztonság, a fokozott mozgásigény
- Feszültség levezetése, helyes mederbe terelése.

TISZÁNINNENI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET



A KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA
HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ
TANULÓINAK
INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉGKIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉSÉRE
VONATKOZÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLAI PEDAGÓGIAI RENDSZERE:
INTEGRÁCIÓS PEDAGÓGIAI RENDSZER



KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA

Miskolc, 2024. november 21.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés.....	3
2. Helyzetelemzés	5
3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység a Komlóstetői Református Általános Iskolában.....	6
3.1.A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	6
3.2.A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok.....	7
3.3.A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése	8
3.4.Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	10
4. Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének rendszere – IPR program alkalmazása.....	11
Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének ütemterve	13
MELLÉKLETEK:	18
Szöveges Értékelés	18
Szemponstör a tanulói önértékeléshez.....	18
Szemponstör a szülői vélemény kialakításához	20
Szemponstör az egyes tantárgyak értékeléséhez alsó tagozat	23
Szemponstör az egyes tantárgyak értékeléséhez felső tagozat	24
Jegyzőkönyv	26
Pedagógiai jellemzés - IPR	27
Egyéni fejlesztési terv - IPR.....	32
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	33

1. Bevezetés

Egy integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együtt nevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztik az interperszonális és csoport szociális készségeket),
- amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze.

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása,

- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

Az integrációs (együtt nevelő) program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia.

A fenti kritériumoknak az alábbi területeken szükséges érvényt szerezni egy valóban hatékony integrációs program megvalósítása érdekében:

- az iskolába való bekerülés: kapcsolattartás az óvodával,
- az osztályba sorolás módjai, szempontjai (heterogenitás megtartása),
- képességfejlesztő programok, képesség kibontakoztatás, egyéni fejlesztés, fejlesztési tervek,
- tanulási-tanítási módszerek: differenciáló, kooperatív technikák,
- tanórán kívüli szabadidős tevékenység: tanulást segítő kiegészítő programok,
- együttműködés (szülői házzal, gyermekjóléti szolgálat, egyéb civil szervezet),
- együttműködésen alapuló értékelési rendszer a nevelésben érintettek együttműködése,
- műhelymunka: nevelésben érintettek együtt gondolkodása.

Iskolai specifikumok

- Az integrációs oktatás elfogadott forma intézményünkben.
- Az alsó tagozatban kiemelt szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése.
- A felső tagozaton a képességeknek megfelelő fejlesztéseket szorgalmazunk.
- Jelentős órakeret biztosított az alsó és felső tagozatos fejlesztésekre.
- A „Viselkedés Támogató Tanulása” program működtetése.
- A 2023/2024. tanévtől működik iskolánkban a HEKS Inkluzív Iskolaprogram.
- A pedagógus továbbképzések tekintetében kiemelt szerepe van a tanulási és kognitív képességeket fejlesztő képzések elvégzésének.
- Az iskola nyílt, cél a szülőkkel való jó a kapcsolat.
- A pedagógusok alkalmazzák a differenciálás általuk ismert módszereit és fogékonyak újabbak elsajátítására
- A szakmai munka fejlesztésének legfontosabb színterei a munkaközösségek és célfeladatokra létrejött munkacsoportok.
- A tevékenységi területünk szélesítésével arra törekszünk, hogy minden tanuló megtalálja azt a területet, amely számára sikerélményt jelent.
- Iskolánkban a jó szándékúság, segítőkészség, egymás megbecsülése kerül előtérbe, mind tanár-diák, diák-diák, tanár-tanár között
- Fontosnak tartjuk, hogy testileg, lelkileg egészséges, becsületes gyerekek hagyják el intézményünket.
- Szervezeti struktúrában az IPR (Integrációs Pedagógiai Rendszer) koordinálója az intézmény vezetősége: igazgató, igazgatóhelyettes, munkaközösség vezetők, iskolalelkész.

2. Helyzetelemzés

A Komlóstetői Református Általános Iskola a 2020/2021-es tanévtől kezdődően református iskolaként végzi oktató-nevelő munkáját, és a fenntartója a Tiszáninneri Református Egyházkerület. Az iskola célja, hogy ne csak alapműveltséget nyújtson, hanem keresztyén értékrendet és szemléletet is közvetítsen a diákok felé. A nevelőmunka a gyermekek Isten teremtményeként való tiszteletéből és szeretetéből indul ki. Az iskola a Magyarországi Református Egyház és a Református Pedagógiai Intézet irányelveit követi, és korszerű, minőségi oktatással neveli a diákokat az evangéliumi hit és erkölcs szellemében. **A cél**, hogy a tanulók a saját adottságaiknak és képességeiknek megfelelően boldoguljanak a felnőttek világában. A Komlóstetői Református Általános Iskola nagy hangsúlyt fektet a tanulók egyéni fejlődésére, és együttműködik a szakemberekkel és a családokkal. Az iskola elkötelezett a tehetséggondozásban és a hátrányos helyzetű tanulók támogatásában is. A Diósgyőr-Vasgyári Református Gyülekezettel való kapcsolatot is fontosnak tartják, és a tanulóknak lehetőséget kínál saját vallási hovatartozásuk megismerésére. A diákokat arra ösztönzi, hogy keresztyén értékeket tiszteljenek és szolgálják az egész életük során. Az iskola harmonikus és tiszta környezetet biztosít a tanulók és dolgozók számára, és a munkát küldetésnek és szolgálatnak tekinti. A cél, hogy a diákok boldoguljanak a felnőttvilágban, értéket tulajdonítsanak a megszerzett tudásnak, és szolgálják családjukat, a nemzetüket és az emberiséget a keresztyén értékek szerint. Az iskola célja, hogy ápolja és tovább vigye a hagyományokat és a felelősségtudatot, és olyan felnőttekké nevelje a diákokat, akik mindig törekednek a fejlődésre és a jobbításra.

Az elmúlt három tanév beiskolázási időszakai az intézményben a vártnál rosszabb eredményt hoztak. Megvizsgálva a körülményeket érezzük, hogy kevesebb gyermeket engednek el az óvodákból, késleltetik a beiskolázást. Mivel intézményünk kötelező beiskolázási körzettel rendelkező egyházi intézmény, ezért kötelezően magára kell vállalnia a körzet HH-s és HHH-s tanulóinak oktatását és nevelését is.

Figyelünk a tehetségekre és a hátránykompenzációra egyaránt. Tehetséges gyermekeinket versenyeztetjük, lehetőséget biztosítunk számukra, hogy tehetségüket más módon is megmutathassák (műsorok, kiállítások, kiselőadások) emelt óraszámú oktatást biztosítunk számukra idegen nyelvből, digitális kultúrából. Az intézményben a pedagógusok közötti együttműködés az alapja annak, hogy a bármilyen okból hátrányba került gyermekek

látótérbe kerülhessenek, így nagyobb odafigyelést, tantárgyi megsegítést, felzárkóztatást kaphatnak. A hátrány kompenzációban elsősorban a korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, napközis és tanulószobai foglalkozások, szervezett programok, tanulmányi kirándulások és a tanórai differenciált oktatás nyújthat eredményt.

3. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység a Komlóstetői Református Általános Iskolában

Mivel a tanulók szociális helyzetét sok esetben kíséri egyéb kiemelt figyelmet kívánó tulajdonság, ezért integrációs pedagógiai rendszerünkben részletesen kitérünk a BTMN-s, SNI-s tanulókhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenységre, valamint az intézményi tehetséggondozó programra is.

3.1.A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési, magatartási nehézség megállapítása a pedagógiai szakszolgálat feladata. Az általuk elkészített szakvélemény alapján folyik a tanulók fejlesztő foglalkoztatása. A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár/tanító végzi.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- Fejlesztőpedagógiai támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás.
- Átmenet – óvoda- iskola, alsó- felső tagozat- nehézségeinek könnyítése.
- Az alapozó időszak elnyújtása, fejlesztő értékelés.
- Egyéni bánásmód, differenciált foglalkoztatás. Individuális tanulás előtérbe helyezése, kooperatív technikák, projektmódszer alkalmazása.
- Fejlesztő értékelés alkalmazása.
- Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások.
- Szakmai kapcsolat a helyi pedagógiai szakszolgálattal, gyermekjóléti szolgálattal, Református EGYMI-vel. Segítségük igénybevétele.
- Logopédiai tevékenység.
- A védőnő felvilágosító tevékenysége.
- Az Református EGYMI pszichológusának szakmai segítsége.
- Az egy osztályban tanító nevelők folyamatos kapcsolattartása.

- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai, együttérző, toleráns ugyanakkor következetes pedagógus magatartás.
- A szülői kérésre egyéni tanulói munkarendes tanulók számára konzultációk biztosítása.
- A szülők és a családok nevelési gondjai megoldásának segítése, bizalomra épülő kapcsolattartás.
- Iskolalelkész támogatása.

3.2.A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásával kapcsolatos feladatok

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján

- Testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- Egyéb pszichés fejlődés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar) küzd.

Az integrált sajátos nevelési igényű tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A sajátos nevelési igény enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- támogatjuk pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken,
- felkészítjük a pedagógusokat, a dolgozókat, a gyermek-és szülői közösséget a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására,
- érvényesítjük a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemléletet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazását, valamint
- támogatjuk a tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló olyan tevékenységeket, melyek lehetővé teszik az egyes gyermek igényeitől függő módszerek, terápiák, speciális eszközök alkalmazását.

A gyerekek gyógypedagógiai megsegítéséhez igénybe vehető **egyéb szolgáltatások:**

- az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény (Református EGYMI),
- a pedagógiai szakszolgálati, a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásai,
- az utazó gyógypedagógiai hálózat segítsége.

3.3.A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése

Fontos feladatunknak tekintjük a tehetségfelismerő és fejlesztő-gondozó munkát. Tanórai, tanórán kívüli tehetséggondozó tevékenységünk a gyermekek egyéni képességeinek hatékony kibontakoztatására irányul.

A **felkészülés** a tantestületben a tehetséggondozó munkára folyamatos feladatunk. Szakirodalom olvasásával (önképzés), belső továbbképzésekkel (előadó meghívása a témában), kollégák közötti tapasztalatcsere-beszélgetésekkel, illetve továbbképzéseken való részvétellel bővítjük, tartjuk karban ismereteinket, gazdagítjuk módszertani kultúránkat. A Komlóstetői Református Általános Iskola Regisztrált Tehetségpontként működik.

Feladatunk:

- a tehetségkutatás
- a tehetségek azonosítása, kiválasztása
- kapcsolattartás a háttérintézményekkel, szakemberekkel, szülőkkel, pedagógusokkal
- a program monitorizálása
- hatásvizsgálatok
- a programban résztvevő tanulók nyomon követése

A tehetséggondozás célja:

A tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése a leghatékonyabb eszközökkel. Kiemelt feladatunk a tanulók személyiségfejlesztése is, hiszen fejlett személyiség nélkül nehezen képzelhető el a tehetség kibontakoztatása. A komplex tehetségfejlesztéshez szükség van a tehetséggel lazábban összefüggő területek fejlesztésére is, mint motiváció, tanulási stílus, tanulási stratégiák szorongás. Akkor hatékony és sikeres, ha a tanulók intellektuális képességeit párhuzamosan fejlesztjük a személyiségükkel.

A tehetséggondozás területei:

- matematika
- természetismeret
- magyar nyelv és irodalom
- idegen nyelv
- digitális kultúra
- interperszonális
- intraperszonális.

A tehetség azonosításába, kiválasztásába a Református EGYMI-t is bevonjuk, melynek mérőeszközei:

- általános intellektuális képességek (lényeglátás, emlékezet, figyelem, kreativitás) színvonalát mérő tesztek
- szaktárgyi teljesítménymérés

A tehetségfejlesztés rendszere:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
1. A tehetség felismerése	megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök	folyamatosan
	speciális képességeket mérő tesztek	pedagógusok	tanév eleje
	a tehetség felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata	tanítók, szaktanárok	folyamatosan
	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus, szaktanár	folyamatosan
	differentiált tanóravezetés	minden pedagógus	folyamatosan
	speciális feladatok	adott szaktanár, osztályfőnök, szakkörvezető	folyamatosan
2. Tehetség képesség fejlesztés (iskolán belül)	lehetőség szerint csoportbontásban történő oktatás, differentiált tanulásszervezés	igazgató	folyamatosan
	tehetséggondozó foglalkozás	tanítók, szaktanárok	folyamatosan
	változatos munkaformák alkalmazása	adott szaktanár, osztályfőnök, szakkörvezető	folyamatosan
	szakkör	szakkörvezetők	folyamatosan
	versenyeztetés, a tehetség kibontakoztatását elősegítő iskolai, körzeti, kistérségi versenyeken	szaktanár, szakkörvezető	folyamatosan
	kapcsolatok kialakítása különböző szakmai szervezetekkel, szakiskolákkal, sportegyesületekkel, javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlődésére	minden pedagógus	folyamatosan
	speciális előadások, szakmai programok, kirándulások szervezése a tehetséges tanulók számára	adott szaktanár, szakkörvezetők	folyamatosan
	versenyeredmények összegzése, értékelése	iskolavezetés, munkaközösségvezetők	félévkor és év végén

	felvételi eredmények értékelése	szaktanárok, osztályfőnökök	félévkor és évvégén
3. Tehetség, képesség fejlesztés (iskolán kívül)	kapcsolatok kialakítása közép fokú oktatási intézményekkel	minden pedagógus	folyamatos
	sportegyesületekkel, javaslattétel a tehetséges tanulók további fejlődésére	adott szaktanár, szakkörvezető	
4. A fejlesztés hatékonyasága, értékelése	versenyeredmények összegzése, értékelése továbbtanulási eredmények, értékelése	iskolavezetés, munka- közösségvezetők, szaktanárok, osztályfőnökök	félévkor és év végén

3.4.Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Amennyiben az érvényes jogszabályi előírások értelmében jogosultak vagyunk, a hátrányos helyzetű tanulók nevelése **az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítés pedagógiai rendszere (IPR) módszertani elemeinek adaptációja** alapján folyik az iskolában.

Az eredményes fejlesztéshez ismernünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakításához.

Illyenek:

- a családi mikrokörnyezet (gazdasági, kulturális, szociális helyzet, nevelési módszerek),
- a családi házon kívüli környezet (lakókörnyezet, gyerekcsoportok),
- iskolai környezet (bejárás, rossz tanár-diák viszony, közösségek).

Célunk:

- Segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretsajátítását és egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek.
- Az esélyteremtés megvalósítása érdekében a pozitív diszkrimináció elvének érvényesítése.

Feladat:

- Tájékozódás a hátrányos helyzetű tanulók számáról, a hátrány meghatározása.
- A tevékenységi formák megtervezése, ütemezése.
- A tevékenységi formák megvalósítása.
- Eredmények számbavétele.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Egyéni képességekhez, életkori sajátosságukhoz igazodó tanórai foglalkozások.
- Felzárkóztató, ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- IPR alkalmazása-működtetése.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.
- Mentálhigiénés programok.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon.
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése.
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis, tanulószobai ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel (Gyermekjóléti Szolgálat, Református EGYMI-vel, stb.).
- Napköziben a tanulók higiénés, étkezési és viselkedéskultúrájának fokozott figyelemmel kísérése.
- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Alapítványi támogatás.

4. Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének rendszere – IPR program alkalmazása

Cél:

- Az eltérő családi háttérrel, különböző képességgel és fejlettséggel rendelkező gyerekek együttnevelésének hatékony megvalósítása.
- Az IPR feltételrendszerének kiépítése, az esélyegyenlőség érvényesítése.
- Az IPR-ben elvárt módszerek beépülése a mindennapi gyakorlatba.

A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés alapelve:

- méltányos oktatás megerősítése,
- sikerességének elősegítése,
- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység,
- a tanulói közösségfejlesztés,
- a család bevonása és támogatása,
- az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás

A tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer:

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezés,
- az önálló tanulási képesség kialakítása,
- a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozások,
- a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek,
- a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programok,
- az átmenetek segítése, a tanulói előrehaladás segítése,
- az intézményi szintű teljesítmény rendszeres értékelése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

Képességkibontakoztatásban vesznek részt azok a tanulók, akik a Gyvt. 67/A. §-a alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q.§-ában foglaltakra, hátrányos vagy halmozottan helyzetűnek minősül.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében biztosítani kell:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata a pedagógiai rendszernek megfeleltethető tevékenységek megvalósítása.

Tevékenységek:

- egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő kompetenciafejlesztés,
- az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel,
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás,
- a képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik,
- a képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékeli,
- az értékelésre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, a indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság képviselőjét.

Eredmény:

- hozzájárulunk tanulóink esélyegyenlőségének megteremtéséhez,
- megteremtjük a versenyképes, innovatív munkaerőképzés alapjait,
- nő az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma,

- nő a továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma, ezen belül a szakmát/az érettségit adó továbbtanulási irányt választók aránya.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének ütemterve

TEVÉKENYSÉG	ALKALMAZÁS	EREDMÉNY	2 ÉVENTE
I. Az alkalmazás feltételei			
1. Az integrációs stratégia elkészítése			
Helyzetelemzés az integráció szempontjai elvárható eredményei alapján	Helyzetelemzés elkészül.		Felülvizsgálat
Célrendszer megfogalmazása	Elkészül az általános célok intézményi szintű megfogalmazása — a helyi sajátosságok figyelembe vételével.		A célok felülvizsgálata
Beiskolázási terv	Beiskolázási terv készült óvodával való egyeztetés után	Tanulók szüleinek informálása megtörtént.	Beiskolázási körzethatárok az integrációs feltételeknek megfelelően módosultak.
Szervezetfejlesztési terv	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek, módszertani feltételek és pedagógus készségek listája elkészült.		A szervezetfejlesztési terv teljesítésének áttekintése, szükséges korrekciók elkészítése.
Erőforrás terv, továbbképzési terv... stb.	Az intézmény rendelkezésére álló humán és eszköz erőforrások feltérképezése. Beiskolázási terv aktualizálása.		Továbbképzési program ötéves ciklusokban, beiskolázási terv tanévente.
2. Az iskolába való bekerülés előkészítése			

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése	Iskolaelőkészítő foglalkozás szervezése	Egyéni fejlesztési tervek készítése	Összegző értékelés készítése.
Heterogén osztályok kialakítása jogszabályoknak megfelelően	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek kialakítottak.	Jogszabálynak megfelelő integrációs feltételrendszer jött létre.	A integrációs feltételrendszer létrejött.

3. Együttműködések — partnerségi kapcsolatok kiépítése

Szülői házzal	Kommunikációs terv készült a szülőkkel való kapcsolattartás formájára és tartalmára.	A pedagógusok a szülőkkel egyéni kapcsolattartási rendet alakítottak ki (alkalom, rendszeresség, tartalom dokumentálása)	A kapcsolatrendszer működtetése beépült az intézményi munkatervbe.
Gyermejjóléti szolgálattal	Együttműködési terv készül a konkrét feladatokat, ütemezést, várható eredményeket felsorolva.	Az iskolába kerülő tanulók és családjuk komplex segítői terve elkészült.	A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
Középfokú oktatási intézménnyel	Az együttműködési területek azonosítása – partnerségi kapcsolatok tervezése.	Együttműködési megállapodás a Lévy József Református Gimnáziummal	A kapcsolatrendszer működtetése beépült az intézményi munkatervbe.

II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

1. Kompetenciafejlesztő programok és programelemek (Önálló tanulást segítő fejlesztés, eszközjellegű kompetenciák fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése)

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek	Döntés születik a fejlesztését szolgáló programokról: mely programok adaptálandók, és melyeket kell kidolgozni, továbbfejleszteni.	Programadaptáció és/vagy fejlesztés. Programelemek kipróbálása.	A programelemek beépültek a pedagógiai programba.
--	--	---	---

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek	A tanórán kívüli programokról döntés született.	Dokumentáltan működnek a kiegészítő programok.	Éves szinten a munkatervben rögzítettek ezek a tevékenységek.
Mentori rendszer működtetése	Döntés született a patrónusi rendszer működtetéséről. Személyi feltételek biztosítása megtörtént.		A mentori rendszer működik.
HEKS Inkluzív Iskolaprogram (2023-tól)	Az iskola bekapcsolódott a HEKS Inkluzív Iskolaprogramba, amely szakmai és anyagi támogatást nyújt a hátrányos helyzetű gyermekek eredményes iskolai részvételéhez.	Dokumentáltan működnek a vállalt programok.	Éves szinten az inklúziós tevékenységek, programok rögzítettek az éves munkatervekben.

3. Az integrációt segítő módszertani elemek

Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés	A módszer helye és szerepe pontosan meghatározott.	Differenciálás beépítése a tanmenetekbe.	A pedagógusok alkalmazzák a differenciálást.
Kooperativitás	A módszer helye és szerepe pontosan meghatározott.		A pedagógusok alkalmazzák a kooperációs technikákat. A pedagógiai programban a módszerek helye és szerepe pontosan meghatározott.

4. Műhelymunka — a tanári együttműködés formái

Értékelő esetmegbeszélések	Iskolaszervezési intézkedések – értékelő szempontrendszer kidolgozott.	Rögzítettek azok a szempontok, amelyek alapján a pedagógusok elvégzik az értékelő esetmegbeszélést.	Az értékelő esetmegbeszélések dokumentáltak.
Problémamegoldó fórumok	Vezetőségi, munkatársi, munkaközösségi értekezletek.	Rögzített és dokumentált a kapcsolattartás formája, gyakorisága, módszere és eredményei.	A pedagógus együttműködési technikák dokumentáltak a rendszer részei.
Hospitálásra épülő együttműködés	Belső tudásmegosztás működtetése.	Rögzített és dokumentált tudásmegosztás.	A pedagógus együttműködési technikák dokumentáltak a rendszer részei.

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

A szöveges értékelés	A tanulók szöveges értékelésének szempontjai elkészültek.	Rögzítettek azok a szempontok, amelyek alapján a pedagógusok értékelnek.	A pedagógusok alkalmazzák azt
Egyéni fejlődési terv/napló	Az egyéni fejlesztés nyomon követésének módjáról döntés született.		A tanulói egyéni fejlődés dokumentált, nyomon követhető.

6. Multikulturális tartalmak

Multikulturális tartalmak megjelenítése	A multikulturális tartalmak integráltak a tantárgyakban.	Tananyagok/segédletek a közösségi nevelés és hon- és népismeret tantárgyakhoz.	Tananyagok beépültek a tanmenetekbe.
---	---	---	--

7. A tovább haladás feltételeinek biztosítása

Pályaorientáció	Döntés született a pályaorientációs program helyéről a munkatervben	Pályaorientációs program elkészült.	Nő a továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
-----------------	---	--	---

Továbbtanulásra felkészítő program	A továbbtanulásra felkészítő feladatok megjelennek a munkatervben, tanmenetekben.		Nő a továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
------------------------------------	---	--	---

MELLÉKLETEK:**Szöveges Értékelés**

Tanuló neve:

Osztálya:

Mentora:

Szemponstör a tanulói önértékeléshez**1. Milyen vagyok én most?**

- Szorgalmas vagyok
- Feladataimat rendszeresen nem készítem el
- Tisztelettudó vagyok a felnőttekkel
- Néha tiszteletlen vagyok a felnőttekkel
- Fegyelmezett vagyok
- Néha fegyelmezetlen vagyok
- Aktív vagyok, sok plusz feladatot vállalok
- Lusta vagyok
- Tanulmányi eredményem képességeimnek megfelelő
- Tanulmányi eredményem gyengébb, mint amire képes lennék
- Társaimmal jól kijövök
- Társaimmal sok a konfliktusom
- A külsőmmel elégedett vagyok
- Külsőmmel elégedetlen vagyok
- Szüleimmel jó a kapcsolatom
- Szüleimmel nem túl jó a kapcsolatom

Egyéb: _____

2. Mivel szeretek foglalkozni a szabadidőmben?_____

3. Milyen vagyok az iskolában?

Tanórán:

- Szorgalmas vagyok, sokat jelentkezem, aktívan részt veszek a munkában
- Nem mindig figyelek órán

Szünetben:

- Készülök a következő órára
- Beszélgetek, játszom a társaimmal
- Sokszor vitába keveredek társaimmal

Egyéb:

4. Kedvenc tantárgyaim- miért szeretem éppen azokat?

5. Miben vagyok nagyon ügyes? Miért?

6. Miben vagyok kevésbé ügyes? Miért?

7. Miben szeretnél változni a következő 3 hónapban?

- Magatartásomon szeretnék javítani
- Igyekszem javítani a jegyeimen
- Többet segítek otthon
- Szeretnék csinosabb, divatosabb lenni
- Semmin nem akarok változtatni

Egyéb:

8. Kitől kérnél segítséget az iskolában? Miben tudna neked segíteni?

9. Kinek segítenél az iskolában?

Szemponstör a szülői vélemény kialakításához

1. Milyennek látja gyermekét a kortársaihoz viszonyítva?

(Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- szorgalmas,
- tanulmányi munkája ingadozó,
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is,
- feladatait többnyire nem végzi el,
- tisztelettudó – néha tiszteletlen - tiszteletlen,
- fegyelmezett – néha nehezen fegyelmezhető – kezelhetetlen,
- családtagokkal szemben barátságos - időnként durva,
- rendetlen, hanyag,
- segítőkész - nem segítőkész,
- visszahúzódozó – nyitott, könnyen barátkozik,
- házi feladatait önállóan végzi – kevés segítséggel – sok segítséggel végzi,
- törekszik hibái kijavítására – hibái felett átsiklik,
- rendbontásban nem hangadó – rendbontó, verekedik,

Egyéb :

2. Mivel foglalkozik gyermeke a szabadidejében?

(Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- Olvasás
- Számítógépezés
- Tv-videó-dvd –t néz
- Sportol
- Sokat mozog
- Társasjátékozik, kártyázik, sakkozik (stb.) a testvérével (testvéreivel)/szülőkkel
- Rajzolás, festés, gyöngyfűzés,
- Természetjárás, kirándulás
- Saját háziállatát gondozza
- Táncol /néptánc, stb./

Egyéb /pl. hobbi/:

3. Milyennek látja gyermeke viselkedését otthon? (Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- nyugodt – nyugtalan,
- kiegyensúlyozott – zaklatott,
- türelmes – türelmetlen,
- önálló – néha ösztönözni kell – önállótlan,
- szófogadó – szófogadatlan,
- segítőkész – elutasító,
- szorgalmas – lusta,
- udvarias – udvariatlan,
- fegyelmezett – fegyelmezetlen,
- figyelmes – figyelmetlen,
- kitartó – nincs kitartása,
- pontos – pontatlan,
- megbízható – megbízhatatlan, egyéb:

Egyéb:

4. Miben látja nagyon ügyesnek gyermekét?

(Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- kézműves tevékenységekben (rajzolás, festés, egyéb)
- mozgásában (tánc, sport)
- szerepjátékokban (szavalás, színjátszás)
- számítógép kezelése
- fizikai munka
- szorgalmi és gyűjtőmunkák
- szóbeli felelet
- írásbeli felelet
- versenyeken való részvétel
- témazáró dolgozat, összefoglaló felelés

Egyéb:

5. Ön szerint miben kevésbé ügyes gyermeke?

(Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- írás-helyesírás
- olvasás-szövegértés
- logikai feladatok megoldása (szöveges feladatok megértése)

- memoriterek megtanulása (verstanulás, szabálytanulás)
- kommunikáció (kapcsolatteremtés)
- mozgásos játékokban,
- a szabályok betartásában,
- csapatjátékokban
- összefüggések felismerésében
- tájékozottságban
- eszközhasználatban
- problémamegoldásban (mindennapi élettel kapcsolatban)

Egyéb:

6. Mit vár el gyermekétől a következő 3 hónapban? (Kérjük, húzza alá a gyermekére jellemző válaszokat!)

- folyamatos fejlődést
- felzárkózást
- legyen képes önállóbb munkára
- legyen kezdeményező
- vegyen részt több közösségi munkában, vállaljon plusz feladatokat
- készítse el a házi feladatait
- szókincse gazdagodjon
- pontosan, értőn, kifejezően olvasson
- helyesírási hibáit legyen képes javítani

Egyéb:

Szemponstör az egyes tantárgyak értékeléséhez alsó tagozat

1-4 évfolyamon az intézményi pedagógiai program alapján történik. (Kréta e-napló kivonat mellékelendő)

Egyéb eredmények:

Kulcskompetenciák fejlesztése – a fejlesztésben elért eredmények

a. Önálló tanulás kialakítása:

- Önállóan tanul,
- Csak segítséggel tanul,
- Egyéni foglalkozást igényel,
- Nem képes önállóan tanulni

b. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése:

Tantárgyi képességfejlesztő programok

Gondolkodási képesség

- Nem látja az összefüggéseket, csak segítséggel,
- Nem képes következtetni,
- Segítséggel tud feladatokat megoldani,
- Javulás látható,
- Nagyon gyenge változatlanul *Nyelvi képesség*
- Az idegen szavakat, kifejezéseket könnyen megjegyzi,
- Nem képes a helyes kiejtésre gyakorlás után sem,
- Beszéde érthetőbb lett,
- Nem változik

c. Szociális kompetenciák:

- Együttműködik társaival,
- Nem tud csoportban dolgozni,
- Társas kapcsolata változatlan,
- Sokat javult a többiekkel való kommunikációja

Szemponstör az egyes tantárgyak értékeléséhez felső tagozat

A felső tagozaton az értékelésen a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyat tanító kollégákat minden esetben bevonjuk, az egyéb szakos kollégák is részt vesznek az értékelésben.

Értékelés egyes tantárgyak esetében:

Magyar irodalom	önértékelés			
	Tanári értékelés			
	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	Megfelelően teljesített	Felzárkóztatásra szorul
Tárgyi tudás				
Irodalmi elemzés				
Szövegformálás szóban				
Olvasás, szövegértés				
Memoriter				

Magyar nyelv	önértékelés			
	Tanári értékelés			
	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	Megfelelően teljesített	Felzárkóztatásra szorul
Tárgyi tudás, szabályismeret				
Íráskép				
Szövegalkotás írásban				
Helyesírás				
Kommunikáció				
Nyelvi szintek szerinti elemzés				

Matematika	önértékelés			
	Tanári értékelés			
	Kiválóan teljesített	Jól teljesített	Megfelelően teljesített	Felzárkóztatásra szorul
Számfogalom				
Alapműveletek				
Mértékegységváltás				
Geometriai alapfogalmak				
Tájékozódás térben, időben				
Logikai készség				
Gondolkodási műveletek				

Egyéb eredmények:

Jegyzőkönyv

Tanuló neve:

Értékelő pedagógus (mentor):

Az értékelésen résztvevők:

A felmerült problémák leírása:

Az eddigi lépések megfogalmazása:

Javaslatok, fejlesztési folyamatok:

Értékelés helye, ideje:

Miskolc, 202_ hó nap

Aláírások:

.....

szülő

.....

mentor

.....

Pedagógiai jellemzés- IPR

Tanuló neve:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Gondviselő neve, telefonszáma:	
Lakcíme:	
Iskola megnevezése, címe:	Komlóstető Református Általános Iskola
Osztálya:	
Tanév:	
Mentor neve:	
SNI/BTMN	

A TANULÓ JELLEMZÉSE TANÉV ELEJÉN:

Előző tanév végi tanulmányi átlag: _____

1. Érzelem, akarat

Érzelmi jellemzők:

- vidám – pozitív – motivált – barátkozó – segítőkész – mások érzelmeit felismeri
- változó hangulatú – érzékeny – érzelmein keresztül befolyásolható – temperamentumos
- visszahúzó – befelé forduló – szorongó – félénk – polarizált (egyik végletből esik a másikba)

Akarati jellemzők:

- erős – kitartó – monotóniatűrő – akadályokat igyekszik leküzdeni – szabálykövető
- átlagos – befolyásolható
- gyenge – dacos – tűrőképessége alacsony

Feladatvégzés:

- Feladattudat: kialakult – alakulóban – gyenge
- Feladatmegértés: megfelelő – bizonytalan – segítségre szorul
- Munkamód: önálló – pontos – önellenőrzést végez – kis segítséget igényel – folyamatos segítséggel dolgozik – többszöri motiválással dolgozik – változó – csak analógiát követve dolgozik – állandó ellenőrzést igényel
- Munkatempó: gyors – átlagos – lassú – kapkodó – felületes

2. Szocializálódás

Viselkedés:

- kiegyensúlyozott – nyugodt – fegyelmezett – érdeklődő
- bizalmatlan – érzékeny – közömbös – változó – izgatott – félénk – szereplésre vágyik
- elutasító – gátolt – zavart – bizonytalan – nyugtalan – éretlen

Kontaktuskészség:

- udvarias – tisztelettudó – tapintatos – figyelmes – türelmes – nyílt – közlékeny – határozott – együttműködő
- tartózkodó – zárkózott – szélszavú – fecsegő – bizonytalan – félénk – feszengő

- fegyelmetlen – tiszteletlen – öntudatos – kihívó – harcias – durva – erőszakos

Tevékenységhez való viszonya:

- önként vállal – kezdeményező – segítő – szervező – együttműködő – alkalmazkodó – szabálykövető

Önmagához való viszonya:

- önbizalma: magabiztos – derülátó – önmegerősítő – bízik a képességeiben – bizonytalan – hiányos
- önértékelése: reális – megfelelő énkép – túl vagy alulértékeli önmagát – önmagát nem ismerő
- önfegyelme: stabil – megfelelő – változó – fegyelmetlen – labilis
- önérvényesítés: versengő – közös megoldást kereső – kompromisszumos – alkalmazkodó – elkerülő

3. Értelmi képességek

I. Érdeklődés

- tág – sokirányú
- beszűkült – egy vagy két területre korlátozódik

II. Megismerő folyamatok

Érzékelés, észlelés

- funkcionális – tudatos – kifinomult – jól tájékozódik – differenciálásra képes – lényeglátó – tapasztalati – irányítható – alakulóban

Figyelem

Megfigyelőképesség:

- szándékos – akaratlagos – szabályozott – feladattudatból kontrollált – alapos – pontos
- spontán – hirtelen, önkéntelenül egy új ingerre irányul – változó – felületes – pontatlan

Koncentráció:

- koncentrált – tartós – intenzív – erős
- önkéntelen – hamar fárad – változó – dekoncentrált

Tartósság:

- hosszú idejű, kitartó
- rövid idejű – könnyen elterelhető – fluktuált – szórt – felszínes

Megosztottság:

- rugalmas
- megtapad, merev

Emlékezet

- pontos – megbízható – hosszú távú – azonnali felidézés
- pontos, de szűk terjedelmű – jó – elfogadható – rövid idejű – késleltetett felidézés
- rossz – részleges – pontatlan

Gondolkodás

- megértő (lényegkiemelés, fogalomalkotás, felismerés, besorolás, összefüggések meglatása) – intuitív (ötletszerű) – asszociatív (szabad képzetek vezérlik) – gyakorlatias, cselekvő – „ráeszmélő” – problémamegoldó – rugalmas – kreatív – konkrét – lépésről lépésre haladó – rávezethető – logikai kapcsolatokat felismer – ismeretei gazdagok, átlagosak, szegények

4. Anyanyelvi jellemzők

Késztetés: átlagos – fokozott – csekély

Beszéd: alakilag ép – tartalmilag ép – pontos – világos – választékos – beszédhiba – logopédushoz jár vagy nem jár

Szókincs: aktív szókészlet – választékos – gyorsan bővül – megfelelő – passzív szókincs – szegényes

Véleményalkotás:

- gyors, azonnal reagál – tárgyilagos – meggondolt – körültekintő
- elhamarkodott – vontatott – egyoldalú – elfogult
- lassú – felszínes

A TANULÓ JELLEMZÉSE TANÉV ELEJÉN:

Aktuális tanév végi tanulmányi átlag: _____

2. Érzelem, akarat

Érzelmi jellemzők:

- vidám – pozitív – motivált – barátkozó – segítőkész – mások érzelmeit felismeri
- változó hangulatú – érzékeny – érzelmein keresztül befolyásolható – temperamentumos
- visszahúzódó – befelé forduló – szorongó – félénk – polarizált (egyik végletből esik a másikba)

Akarati jellemzők:

- erős – kitartó – monotoniatűrő – akadályokat igyekszik leküzdeni – szabálykövető
- átlagos – befolyásolható
- gyenge – dacos – tűrőképessége alacsony

Feladatvégzés:

- Feladattudat: kialakult – alakulóban – gyenge
- Feladatmegértés: megfelelő – bizonytalan – segítségre szorul
- Munkamód: önálló – pontos – önellenőrzést végez – kis segítséget igényel – folyamatos segítséggel dolgozik – többszöri motiválással dolgozik – változó – csak analógiát követve dolgozik – állandó ellenőrzést igényel
- Munkatempó: gyors – átlagos – lassú – kapkodó – felületes

2. Szocializálódás

Viselkedés:

- kiegyensúlyozott – nyugodt – fegyelmezett – érdeklődő
- bizalmatlan – érzékeny – közömbös – változó – izgatott – félénk – szereplésre vágyik
- elutasító – gátolt – zavart – bizonytalan – nyugtalan – éretlen

Kontaktuskészség:

- udvarias – tiszteletudó – tapintatos – figyelmes – türelmes – nyílt – közlékeny – határozott – együttműködő
- tartózkodó – zárkózott – szűkszavú – fecsegő – bizonytalan – félénk – feszegető
- fegyelmezetlen – tiszteletlen – öntudatos – kihívó – harcias – durva – erőszakos

Tevékenységhez való viszonya:

- önként vállal – kezdeményező – segítő – szervező – együttműködő – alkalmazkodó – szabálykövető

Önmagához való viszonya:

- önbizalma: magabiztos – derülátó – önmege erősítő – bízik a képességeiben – bizonytalan – hiányos
- önértékelése: reális – megfelelő énkép – túl vagy alulértékeli önmagát – önmagát nem ismerő
- önfegyelme: stabil – megfelelő – változó – fegyelmezetlen – labilis
- önérvényesítés: versengő – közös megoldást kereső – kompromisszumos – alkalmazkodó – elkerülő

3. Értelmi képességek**I. Érdeklődés**

- tág – sokirányú
- beszűkült – egy vagy két területre korlátozódik

II. Megismerő folyamatok**Érzékelés, észlelés**

- funkcionális – tudatos – kifinomult – jól tájékozódik – differenciálásra képes – lényeglátó – tapasztalati – irányítható – alakulóban

Figyelem**Megfigyelőképesség:**

- szándékos – akaratlagos – szabályozott – feladattudatból kontrollált – alapos – pontos
- spontán – hirtelen, önkéntelenül egy új ingerre irányul – változó – felületes – pontatlan

Koncentráció:

- koncentrált – tartós – intenzív – erős
- önkéntelen – hamar fárad – változó – dekoncentrált

Tartósság:

- hosszú idejű, kitartó
- rövid idejű – könnyen elterelhető – fluktuált – szórt – felszínes

Megosztottság:

- rugalmas
- megtapad, merev

Emlékezet

- pontos – megbízható – hosszú távú – azonnali felidézés
- pontos, de szűk terjedelmű – jó – elfogadható – rövid idejű – késleltetett felidézés
- rossz – részleges – pontatlan

Gondolkodás

- megértő (lényegkiemelés, fogalomalkotás, felismerés, besorolás, összefüggések meglátása) – intuitív (ötletszerű) – asszociatív (szabad képzetek vezérlik) – gyakorlatias, cselekvő – „ráeszmélő” – problémamegoldó – rugalmas – kreatív – konkrét – lépésről lépésre haladó – rávezethető – logikai kapcsolatokat felismer – ismeretei gazdagok, átlagosak, szegények

4. Anyanyelvi jellemzők

Késztetés: átlagos – fokozott – csekély

Beszéd: alakilag ép – tartalmilag ép – pontos – világos – választékos – beszédhiba – logopédushoz jár vagy nem jár

Szókincs: aktív szókészlet – választékos – gyorsan bővül – megfelelő – passzív szókincs – szegényes

Véleményalkotás:

- gyors, azonnal reagál – tárgyilagos – meggondolt – körültekintő
- elhamarkodott – vontatott – egyoldalú – elfogult
- lassú – felszínes

Aláírás: _____, mentor _____, osztályfőnök

Egyéni fejlesztési terv- IPR

Tanuló neve:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Gondviselő neve, telefonszáma:	
Lakcíme:	
Iskola megnevezése, címe:	Komlóstető Református Általános Iskola
Osztálya:	
Tanév:	
Mentor neve:	
SNI/BTMN	

EGYÉNI FEJLESZTÉSI TERV													
A fejlesztés területei:	A fejlesztés időbeli tervezése:												
	hónapok				hónapok				hónapok				
	9	10	11	ÉRT	12	01	02	ÉRT	03	04	05	06	ÉRT
	.	.	.	.	.	.	.	:	.	.	.	.	.
Tanórai fejlesztés (minden tantárgy)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SNI/BTMN:													
Tehetséggondozás:													
Tehetséggondozás:													
Tantárgyi fejlesztés:													
Tantárgyi fejlesztés:													
Sportkör													
Énekkar													
Egyéb foglalkozás/fejlesztés:													
Egyéb foglalkozás/fejlesztés :													
Előkészítő terület jelölése: O													
Fő fejlesztési terület jelölése: X													

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK:

„A Komlóstetői Református Általános Iskola hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak integrációs és képességkibontakoztató felkészítésére vonatkozó általános iskolai pedagógiai rendszere: integrációs pedagógiai rendszer” című dokumentum 2024. november 21. napján megvitatásra került a nevelőtestület célfókusszal összehívott munkatársi értekezletén. A dokumentum tartalmát a nevelőtestület minden tagja megismerte, véleményével támogatta és egyhangúlag elfogadta.

Miskolc, 2024. november 21.

alsó tagozat szakmai munkaközössége képviselőjében

Pecsétné Répás Andrea, munkaközösség-vezető

felső tagozat szakmai munkaközössége képviselőjében

Nagy Mónika, munkaközösség-vezető

Nagyné Ferencz Judit, igazgatóhelyettes

Oroszné Kvaszta Noémi, igazgató

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK:

„A Komlóstetői Református Általános Iskola hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinak integrációs és képességkibontakoztató felkészítésére vonatkozó általános iskolai pedagógiai rendszere: integrációs pedagógiai rendszer” című dokumentum 2024. november 21. napján megvitatásra került a nevelőtestület célfókusszal összehívott munkatársi értekezletén. A dokumentum tartalmát a nevelőtestület minden tagja megismerte, véleményével támogatta és egyhangúlag elfogadta.

Miskolc, 2024. november 21.



Pecsné Répás Andrea
alsó tagozat szakmai munkaközössége képviselőjében

Pecsné Répás Andrea, munkaközösség-vezető

Nagy Mónika
felső tagozat szakmai munkaközössége képviselőjében
Nagy Mónika, munkaközösség-vezető

Nagyné Ferencz Judit
Nagyné Ferencz Judit, igazgatóhelyettes

Oroszné Kvaszta Noémi
Oroszné Kvaszta Noémi, igazgató

INTÉZMÉNYI TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM

TISZÁNINENI REFORMÁTUS
EGYHÁZKERÜLET



A KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA KOMPLEX TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMJA (KOM – REFI Tehetséggondozó Program)



KOMLÓSTETŐI REFORMÁTUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA

MISKOLC, 2024

A Komlóstetői Református Általános Iskola Komplex Tehetséggondozó Programja (KOM – REFI Tehetséggondozó Program)

Tehetséggondozó Program Struktúrája														
Évf.	1. Real		2. Humán		3. Szakkörök, készség tárgyak, területek					4. Tanórán kívüli				
	1.1. Matematika	1.2. Könyvtár- és természetismeret	2.1. Magyar	2.2. Idegen nyelv (angol)	2.3. Keresztény értékek közvetítése	3.1. Szakkörök			3.2. Zene (Csomasi – Toth ÁM)	3.3. Sport		Gárdagító 30 óras programok		
1	Keresztény program	X	X	X	Keresztény értékek átadása	vizuális kultúra	robotika	stúdió	énekkar	Zongora – Gítár – Furulya Szolfézs	asztalitenisz	tömegsport a település lakosainak k	kézilabda	
2		X	X	X										X
3		X (csoport-bontás)		X (csoport-bontás)										X
4		X (csoport-bontás)		X (csoport-bontás)										X
5	Általános tehetség szűrés (Református EGYMI)													
6	X	X		X										
7	X		X											
8	„Visszamerés” a hatásvizsgálat és a pályorientáció érdekében									vizsgák fellelések	versenyek			



Református keresztény egyházi nevelés

Komplex személyiségfejlesztés



NAT Kompetenciák fejlesztése

A program alappillérei

Összeállították:

Oroszné Kvaszta Noémi igazgató

Nagyné Ferencz Judit igazgatóhelyettes

Sarka Ferenc a Magyar Tehetséggondozó Társaság alelnöke, címzetes egyetemi docens

2024.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek (Tehetséggondozás az iskolában, a tehetség és képesség kibontakoztatása.)	4
3. A tehetséggondozó program megnevezése: Komlóstetői Református Általános Iskola Komplex Tehetséggondozó Programja.....	5
3.1. Névmagyarázat:	5
3.2. A program szabályi háttere:.....	6
4. A program célja	6
5. A program létrejöttének körülményei.....	7
6. A program személyi jellemzői.....	8
7. A program alkalmazott tehetségkonceptiója, tehetségfogalmunk	8
8. Tantestületen belüli munkamegosztás a tehetséggondozás terén:	9
9. A tehetséges tanuló fejlesztésének elemei, elemei:	9
10. Szervezeti keretek:	9
11. A pedagógus és más szakemberek szerepe a programokban (a tantestületen belüli munkamegosztás).....	10
12. A program tehetségdiagnosztikai koncepciója	10
13. A tehetséggondozó program főbb tartalmi elemei	11
13.1. Képzés jellegű tehetségsegítés:	11
13.2. Nem képzés jellegű tehetségsegítés:.....	11
13.3. A szociális kompetenciák fejlesztése:	12
14. A Tehetséggondozó program struktúrája	13
15. A program helyszíni jellemzője	14
16. A program finanszírozása	14
17. A program kidolgozását meghatározó dokumentumok	14
17.1. Dokumentumok	14
17.2. A program megvalósítása során működtetett szakmai kapcsolatok	15
18. Tehetséggondozó iskola kívánunk lenni, mert:	16
Felhasznált irodalom	17
Legitimációs záradék	18
A program mellékletei:	19

1. Bevezetés

Komlóstető Miskolc városnak a Bükk hegységgel határos egyik városrésze, ahol a lakótelep és a kertesi lakóövezetek alkotnak egy közös egységet. Komlóstető a Vargahegygel együtt a kohászok számára épített lakóhely volt, amely egyben a lakosság összetételéből adódóan meghatározta fejlődésének irányát is. Később Miskolc - Tapolca irányába a hétvégi telkek is megszorodtak, majd a fejlődés következtében e hétvégi házak lakóházakká alakultak át. A város peremén épült iskola, igazi „lakótelepi iskola” iskola lett, mind elhelyezkedését, mind formáját tekintve ahol a gyerekek nevelése, oktatása. egy sajátos, kissé zárt városrész egyetlen központi létesítményében valósult/valósul meg.

Az intézmény Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának iskolájaként kezdte meg működését, majd 2013. január 01-jétől került a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásába. A 2020-2021-es tanévtől az iskola fenntartója a Tiszáninneni Református Egyházkerület lett, és mint református iskola folytatja oktató-nevelő munkáját, ahol nemcsak alapműveltséget, de keresztyén értékrendet, szemléletet is közvetíti.

Nevelőmunkánk a gyermekeknek mint Isten teremtményének tiszteletéből és szeretetéből indul ki.

Célunk: a Magyarországi Református Egyház irányelveit, küldetését követve, az iskola sajátos hagyományait folytatva, a ránk bízott gyermekeket korszerű, minőségi oktatással, de az evangéliumi hit és erkölcs szellemében neveljük. Tudjuk, hogy a gyermek és adottságai Isten ajándéka. Nevelési - oktatási feladatainkat a gyerekek életkori sajátosságaihoz és egyéni adottságaikhoz illesztett korszerű ismeretanyag közlésével, magyar és református egyház örök értékeinek tanításával szándékozunk megvalósítani. Ezt egyrészt alkalmazható és fejleszthető tudás nyújtásával, illetve a hátránnyal és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásával, és a tehetséggondozással szeretnénk elérni. Azoknak a képességeknek a kibontakoztatására törekszünk, melyeket egyedül ő maga kapott meg a Teremtőtől. Fontos számunkra, hogy tanítványaink —adottságaiknak és képességüknek megfelelően— a felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké váljanak. Saját helyzetünkből adódóan nagy figyelmet fordítunk a különleges, egyéni bánásmódot igénylő, lassabban haladó tanulóink fejlesztésére is. Ennek érdekében saját gyógypedagógussal rendelkezünk, együttműködünk a Református EGYMI szakembereivel és a gyermekek családjával. Felkészítjük őket a továbbtanulásra tehetségüknek és képességüknek megfelelően. Fontosnak tartjuk, hogy a direkt tanári irányítás mellett előtérbe helyezzük a tevékenységközpontú tanulásszervezést, ösztönözzük az önálló gondolkodás kialakulását, a kezdeményezőkézséget, de tudatosítani kívánjuk tanulóinkban az elkötelezettséget is. A nem református gyermekeknek lehetővé tesszük saját felekezetük, vallásuk hitvallásának megismerését, ugyanakkor elvárjuk tőlük a református értékek tiszteletét.

Szeretnénk ráébreszteni őket arra, hogy egész életükkel, minden helyzetben Isten dicsőségét szolgálják. Tanulóink és dolgozóink is intézményünkben egészséges, tiszta és rendezett körülmények között tölthetik mindennapjaikat. Arra törekszünk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbitva. Igyekszünk ápolni és tovább vinni hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, és a munka szeretetét.

Jövőképünk hogy a Komlóstetői Református Általános Iskola nyolc évfolyamos, évfolyamonként két osztállyal működő tehetséggondozó iskola legyen, melynek épületében bölcsőde működik, és óvodával kiegészülve, válna a városrész kulturális-, művelődési-, sport- és értékközvetítő központjává.

2. A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek (Tehetséggondozás az iskolában, a tehetség és képesség kibontakoztatása.)

3. A Köznevelési törvény 4. §-a kiemelt figyelmet igénylő tanulók körébe sorolja „ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló” -t.
4. *A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása* a képességek szerinti differenciálással, egyéni és kiscsoportos tehetséggondozással történik, kihasználva mind a formális, mind az informális tanulási tereket.

- A képességek szerinti differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.
- Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével felszínre hozzák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, a kognitív és affektív szférájukat.

3. Az iskola feladatai a tehetséggondozás terén:

- A tehetségek felismerése, azonosítása, keresése
- egyéni és csoportos tehetséggondozó program kidolgozása és megvalósítása
- a képességek szerinti differenciálás a tanítási órákon,
- a közösségi nevelés és az egyéni bánásmód komplex alkalmazása,
- egyéni feladatok adása a tanuló képességének megfelelően,
- a tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelő szakkörök/tevékenységi körök, tehetséggondozó foglalkozások szervezése,
- eredmények mérése/hatásvizsgálat,
- tanácsadás pedagógusnak gyerekeknek, családnak,
- együttműködés a családdal, tehetséggondozó szervezetekkel.

4. A szakkörök/tevékenységi körök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra kell törekedni. A tehetséggondozó foglalkozások két pillérre épüljenek az évszázados keresztyén egyházi nevelésre és a NAT alapkompenciák fejlesztésére.

- a Református keresztyén erkölcsi nevelés mely a gyermeket helyezi a középpontba „a gyermek a fontos” jelmonddal, a keresztyén értékek erősítése (megbocsátás, szeretet, bizalom és a következetesség) amelyek megvalósulnak az imákban, a lelki gyakorlatokban, az Istentiszteletek, az áhítatok alkalmával, a családokkal szervezett programokban és a mindennapjainkban,
- a NAT kompetenciák fejlesztése, amelynek a területei lehetnek: tanulásmódszertan; konfliktuskezelés; tanulási zavar felismerése és kezelése; szociális kompetenciafejlesztés; szociális és kulturális hátrányok csökkentésének lehetőségei; a mentálhigiéné, mint módszer bevezetése a mindennapi osztályfőnöki munkába; a zeneművészet adta lehetőségek alkalmazása; az egészségnevelés; a társas – és táblajátékok alkalmazása a tanítási órákon, stb.

Továbbá:

- Folyamatosan részt veszünk a református iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül szervezett tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetők iskolai kötelezettségeikkel.
- A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárban végzett kutatómunka)
- Diákönkormányzati tevékenység, iskolai rendezvények szervezése.

3. A tehetséggondozó program megnevezése: Komlóstetői Református Általános Iskola Komplex Tehetséggondozó Programja

A program rövidített neve: KOM - REFI Tehetséggondozó Program

3.1. Névmagyarázat:

KOM - REFI: kifejezés egyrészt a KOM a programot megvalósító iskola Miskolc város területi elhelyezésére a Komlóstetőre, a „REFI” kifejezés pedig az intézményt fenntartó - *Tiszaninnen Református Egyházkerület* - református jellegére utaló névrészlet. Másrészt a program által képviselt és a tanulók felé közvetített főbb értékekre, valamint a program hatására megvalósuló lehetséges tanulói produktumokra is utaló – ennél fogva többértelmű – mozaikszó (vö.: 1. táblázat).

Betű	Milyen értékre utal a betű?	Milyen lehetséges tanulói teljesítményekre és produktumokra utal a betű?
K	Komplex Nevelés Komlóstetőn	Komplex: (Család + Iskola + Társadalom + Kortárs csoport) Cselekedet: - olyan célirányos tevékenységek összessége, amelyek a gyermek fizikai, erkölcsi, értelmi erőinek fejlesztésére irányulnak, - olyan érték közvetítő folyamat, amely a nevelés mind a személyiség, mind a társadalom létrejöttének, fennmaradásának és fejlődésének egyik alapvető feltétele és eszköze.
O	Otthon, otthonos légkör	Az iskola otthonos légkörére, támogató attitűdjére utal. „Együtt a családi otthonnal!”
M	Motiváció	Tisztelet, tudás, teljesítmény, tehetség, természet, hazaszeretet, társas készségek.
R	Református, remek, rekreáció, remény, rend	Olyan társas, játékos, kultúr- és sporttevékenység, amely a fáradtság, a feszültség feloldására, a testi-lelki-szellemi teljesítőképeség helyreállítására és fokozása érdekében végzett többnyire örömszerző tevékenységre utal.
E	Eredmény, eredményesség, egyedi, elv, egyensúly, egyéni fejlesztés	- Kiegyensúlyozottság, eredeti (originális) gondolkodásra való képesség, empátia. - Hatékonyság (a célhoz vezető utat az erőforrásaink pazarlása nélkül járjuk végig) - Eredményesség (melyben fontos szerepet játszik a hozzáadott pedagógiai érték).
F	Fiatalos, fegyelem, funkció, felkészült, fantasztikus, fantázia, figyelem, figyelmesség,	Valamely szellemi tevékenységhez, alkotáshoz szükséges képzettség, tudás. Fluencia (ötletgazdag), flow-élmény
I	Ismeretgazdagság, ismeretszerzés, intellektualitás, innovatív gondolkodás	Informatikai hardver/szoftver (interaktív tananyag, játék, szakértői program stb.) fejlesztés

1. táblázat: a „KOM - REFI” kifejezés mozaikszóként értékekre, produktumokra utal

Komplex: „összetett” jelleget a program összetettsége, az 1-8. évfolyamon átívelő többféle (tantárgyakon belüli/kívüli, személyiségbeli) fejlesztési területet átfogó, változatos tehetségsegítést megvalósító jelleg adja, melyek megvalósulása mind a formális mind az informális tanulási tereken valósul meg.

Tehetséggondozó: a program a tanulók számára (tehetségdiagnosztikával minőségbiztosított) képzés jellegű tehetséggondozást, illetve nem képzés jellegű tehetségsegítést (tehetség tanácsadást) biztosít.

Program: a tehetséggondozás programterv(ek)ben 1-8. évfolyamon keresztül, szisztematikusan (rendszerbe foglaltan) történik. Ebben megtalálható az azonosítás, a gondozás/fejlesztés, az eredménymérés, (hatásvizsgálat) a tanácsadás és az együttműködés.

3.2. A program szabályi háttere:

- A 2011. évi CXC törvény a Nemzeti Köznevelésről
- A 126/2008 (XII.4) OGY határozat
- A Magyarországi Református Egyház Tehetséggondozó Stratégiája.
- Az iskola Pedagógiai Nevelési Programja.
- Az iskola pedagógusai és a szülők által megfogalmazott elvárások az iskolával szemben.

4. A program célja

A Komlóstetői Református Általános Iskola tanulói számára komplex tehetséggondozás biztosítása, mely a tanulókat átlag feletti teljesítményekre ösztönzi, melyek révén a református értékeknek megfelelő, kiegyensúlyozott, boldog, önmagát sikeresnek érző személyiségfejlődés alapjait is biztosítja.

Megjegyzés: a Teljesítményközpontú és a Személyiségközpontú tehetséggondozás közötti látszólagos ellentmondást e program azzal oldja fel, hogy gyermekképe szerint az önmagát (kiemelkedő teljesítményei révén) sikeresnek érző gyermek válik magabiztos, érzelmileg kiegyensúlyozott, önmagát reálsan és pozitívan értékelő „társas lényé”. Ennélfogva, ha a tanulók számára biztosítjuk, hogy kiemelkedő teljesítményeket érhesse el (akár tantárgyon belüli, akár azon kívüli területen), akkor esetükben e teljesítmények elősegítik a fent jelzett személyiségjellemzők kialakulását, megerősödését. A programban preferált teljesítmények így nem célként, inkább hatékony nevelési-oktatási (egyben tehetségdiagnosztikai) eszközként szolgálnak.

Célunk egyrészt:

- a tanuló erős oldalának fejlesztése,
- időben felismerni a gyermek tehetségét/gyengéit,
- a gyenge oldal kompenzálása,
- a megfelelő légkör megteremtése,
- szabadidős lazító programok szervezése,
- a gyermekek kreativitásának megőrzése,
- abban fejleszteni a gyereket, amiben jó, amiben tehetséges,
- a tanulók megfigyelő képességének fejlesztése,
- versenyeken való eredményes szereplés.

másrészt:

- a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése, keresve a fejlesztéshez szükséges hatékony pedagógiai eszközöket. (Ebben az általános intellektuális képességek és a speciális képességek párhuzamos fejlesztése valósulna meg.)
- személyiségfejlesztés (motiváció, kommunikáció, konfliktuskezelés, önismeret, alkalmazkodás, moralitás, viselkedéskultúra, stb.)
- HH és HHH gyerekek integráltan történő bevonása az indított programokba, különös tekintettel a sport, a zene és a képzőművészet terén.

Kiemelt cél és feladat:

- A tehetséges tanulók időben történő felismerése és tervszerű fejlesztése a református egyház évszázados hagyományaira építve a jelen kor kihívásainak megfelelően.
- A komplex személyiségfejlesztés az egyes pszichikus folyamatok és tulajdonságok komplex fejlesztésével, a tanulók képességeinek feltárásával, fejlesztésével kívánjuk megvalósítani,

Programunkat azzal a céllal állítottuk össze, hogy a Komlóstetői Református Általános Iskola tanulóit, - benne az egyes területen tehetségígéreteket, vagy már tehetséges fiatalokat - programszerűen támogassuk és az iskolában eddig működő tehetséggondozó programok/szakkörök munkáját összehangoljuk, annak érdekében, hogy valamennyi tanulót juttassunk el a teljesítő képességük határához, hogy eredményesen fejezzék be általános iskolai tanulmányaikat és képességeiknek megfelelően válasszanak maguknak középfokú intézményt. Programunk a tehetséggondozás kiteljesedése mellett legyen egyben egy hátránykompenzációs és esélyjavító program is a gyerekek számára.

5. A program létrejöttének körülményei

A KOM – REFI komplex program kidolgozását az iskola nevelőtestülete a 2023/24 tanévben kezdte meg református köznevelési intézményként a Tiszáninnen Református Egyházkerület fenntartásában. Mint minden köznevelési intézményben, itt is megjelent a kezdetektől fogva a tehetséges gyermekekkel történő foglalkozás igénye, a velük való egymásra épülő rendszerszerű tevékenységek. Jelentősebb változást az iskola életében a 2011. év hozott: a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltakra reflektálva Pedagógiai Programunk A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje című fejezetében foglaltuk össze a kiemelt figyelmet igénylő, azon belül a különleges bánásmódot igénylő, és a tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységeket.

A tehetséggondozó program kidolgozását közvetlenül előkészítő tevékenységeket az intézmény pedagógusai végezték el.

„Komplex Tehetséggondozó program létrehozása a Komlóstetői Református Általános iskolában” címmel helyi pedagógus továbbképzést szerveztünk melynek előadója Sarka Ferenc a Magyar Tehetséggondozó Társaság alelnöke, a Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézet címzetes egyetemi docens oktatója volt.

Ezt követően hoztuk létre a Komlóstetői Tehetségsegítő Tanácsot az iskola, a helyi Szeder utcai óvoda, a településrészen működő civil szervezetek, (Kiemelten a Szakértők Regionális Egyesülete Miskolc) valamint vállalkozások és magán személyek csatlakozásával.

Az intézmény regisztrált tehetségpontként működik

6. A program személyi jellemzői

A program célcsoportja: A Komlóstetői Református Általános Iskola 1-8. évfolyamos tanulói.

A program megvalósítói: A Komlóstetői Református Általános Iskola pedagógusai (Eseti jelleggel, az intézmény igazgatójának engedélyével, az iskolával munkaviszonyban nem lévő személyek is bevonhatók a tehetséggondozó tevékenységbe.)

A program állandó meghívott szakértői:

- Dr. Ábrám Tibor a Komlóstetői Tehetségsegítő Tanács elnöke,
- Gergelyné Bobák Katalin a Szakértő Regionális Egyesülete Miskolc elnöke, a civil szervezetek munkáját koordináló Komlóstetői TST tagja.
- Plaszkóné Ferkovics Karolina a Felső-magyarországi Református Iskolák Tehetségsegítő Tanácsának elnöke
- Sarka Ferenc a Magyar Tehetséggondozó Társaság alelnöke, a Miskolci Egyetem BTK. Tanárképző Intézet címzetes egyetemi docense

7. A program alkalmazott tehetségkonceptiója, tehetségfogalmunk

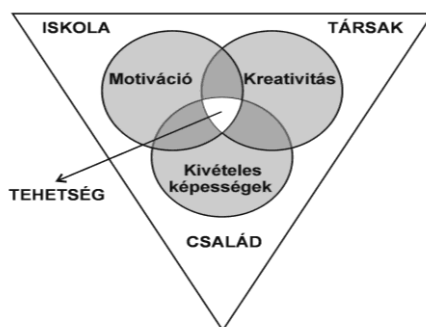
A Tehetséggondozó Program alkalmazott tehetségkonceptiója a Renzulli-féle tehetségmodell.

**tehetség = átlag feletti képesség *
kreativitás * motiváció.**
(A választás oka ez szerepel a köznevelési
törvényben.)



Renzulli – modell

A Renzulli modell kiegészítésre került azzal a környezettel, amelyben a tehetség a mindennapjait éli. Így kapjuk a Mönks – Renzulli modellt



Tehetségfogalmunk erre a modellre épül: a képességek (általános és speciális), a kreativitás, és a feladat iránti elkötelezettség egy egyénben való összegződése annak keretében, amelyben a tehetséges gyermek a mindennapjait tölti.

Tehetségesnek azon tanulóinkat tekintjük, akik kiváló adottságaik alapján - a fenti 2X3 összetevő ötvözeteként - magas szintű teljesítményre képesek az élet valamely egy adott tevékenységi területén.

8. Tantestületen belüli munkamegosztás a tehetséggondozás terén:

- **Programvezető** (igazgató által megbízott koordinátor) Feladata az általános áttekintés, bátorítás, segítség, ellenőrzés, a téma napirenden tartása.
- **Munkaközösség-vezetők.** Feladatuk: átfogó programok készítésének szakmai segítése, tanórai és tanórán kívüli gondozás, folytonosság és előrehaladás, forrásanyagok biztosítása, hatékonyság ellenőrzése.
- **Tehetséggondozó koordinátor.** Kapcsolattartás a Református EGYMI szakemberével a Komlóstetői Tehetségsegítő Tanácsal és a Tehetség Pont szakembereivel, valamint az iskolán kívüli tevékenységek koordinálása, tehetséggondozó versenyek szervezése. Feladatkörébe tartozik továbbá tanácsadás a gyerekeknek, a közreműködő pedagógusoknak, valamint a szülőknek.
- **Mentor** aki olyan szakember, aki közvetlenül és folyamatosan irányítja egy-egy tehetséges csoport/diák tevékenységét.
- **Pedagógus kollégák** kapcsolattartása, együttműködése, információcseréje a családdal, melynek tartalmi vonatkozásai lehetnek: célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása; a tanulói személyiség megismerése, tehetségének felismerése; a gyermek fejlődésének közös értékelése, a pedagógus tanácsa, módszertani segítségnyújtása, a gyerek érzelmi támogatása, elfogadása, odafigyelés, közös programok szervezése és a pályaválasztás irányítása/segitése.

9. A tehetséges tanuló fejlesztésének elemei, elemei:

- a tehetséget **keresni** kell, (kereső, fejlesztő program)
- egyoldalú képességfejlesztés helyett **komplex** tehetségfejlesztést kell megvalósítani,
- kiemelten fontos fejleszteni a tehetséges gyerek **erős oldalát**.
- a tehetségesnek látszó gyerek **gyenge oldalának kompenzálása**.
- **megfelelő légkör** biztosítása,
- **szabadidős, lazító programok** szervezése,

10. Szervezeti keretek:

Valljuk, hogy a tehetség felismerésének és fejlesztésének legfontosabb színtere a *tanóra*. (a tanórai differenciálás különféle formái, minél több kiscsoportos, kooperatív tanulás és egyénre szabott munka!); *A formális tanulási terek mellett nagy hangsúlyt fektetünk az informális területekre is mint a tanórán és iskolán kívüli szervezeti formák.* (délutáni foglalkozások: szakkör, blokk, önképzőkör stb.; alapfokú művészetoktatás, /Csomasz – Tóth Kálmán Református AMI/; hétvégi programok; nyári kurzusok; nyári napközi; mentor-program stb.

11. A pedagógus és más szakemberek szerepe a programokban (a tantestületen belüli munkamegosztás)

- **Programvezető** (igazgató által megbízott pedagógus): általános áttekintés, bátorítás, segítség, ellenőrzés, a téma napirenden tartása.
- **Munkaközösség/munkacsoport-vezetők:** átfogó programok készítésének segítése, tanórai és tanórán kívüli gondozás figyelemmel kísérése, folytonosság és előrehaladás segítése, forrásanyagok biztosítása, hatékonyság (eredménymérések) ellenőrzése.
- **Tehetséggondozó koordinátor:** azonosító, fejlesztő és eredményességet mérő programok készítésének koordinálása, órai és órán kívüli tevékenységek összehangolása, mentor-programok irányítása, versenyek szervezése.
- **Tehetség-tanácsadó** szakember a problémás helyzetekben – elsősorban egyéni és kiscsoportos formákban – konzultációs keretek között segíti a tehetségprogram megvalósítását. Munkájának fő iránya: tanácsadás a gyerekeknek, a közreműködő pedagógusoknak, valamint a szülőknek.
- **Mentor:** olyan szakember, aki közvetlenül és folyamatosan irányítja egy-egy tehetséges diák tevékenységét.
- **Szaktanárok:** Az „erős oldal” fejlesztésében van kiemelkedő szerepük: programok kidolgozása/átvétele, tehetséges tanulók azonosítása, egyéni szükségletek és érdeklődés felderítése és fejlesztése, tanórai és órán kívüli gazdagító programok kidolgozása és megvalósítása.

Egyéb:

- folyamatos képzés, továbbképzés biztosítása tehetségtémákban a pedagógusainknak,
- iskola és a család intenzív együttműködése melynek területei:
 - o célok tisztázása, egyeztetése, azonos követelményrendszer kialakítása,
 - o a tanuló megismerése, tehetségének felismerése, a fejlődés közös értékelése,
 - o a pedagógus tanácsa, módszertani segítségnyújtása,
 - o a gyerek érzelmi támogatása, elfogadása, odafigyelés,
 - o közös programok szervezése,
 - o pályaválasztás irányítása

12. A program tehetségdiagnosztikai koncepciója

Tehetségazonosítás: bizonyított teljesítményen alapuló tehetséggondozó folyamatba ágyazott tehetségazonosítás történik.

- egyrészt Dr Dávid Mária által összeállított „Tehetségszűrő megfigyelési szempontsor: A tehetség-azonosítás egyik lehetséges pedagógiai módszere” című tanulmány alapján (lásd 3. számú melléklet) a pedagógus által összeállított megfigyelési szempontsor,
- másrészt a testület által megfogalmazott saját tehetségfogalom, tehetségmodellünk,
- harmadrészt pedig – szükség esetén a Református EGYMI beválogatása/mérése alapján.

Beválogatás: a (létszámkorlát és/vagy speciális alkalmassági feltételek miatt esetleg) beválogatást igénylő programelemek saját tehetségdiagnosztikai tervvel, megfigyelési szempontrendszerrel rendelkeznek.

Hatásvizsgálat: a program önkontrollos hatásvizsgálata minden programelem, minden tagozat (alsó, illetve felső tagozat), illetve a 2. osztály végén (magyar, matematika, angol) az 5.

évfolyamon általános tehetség szűrés illetve gazdagító programok esetében képzés elején és végén történik mely a tanulók bizonyított teljesítményeinek összehasonlításán alapul.

2. táblázat: A Komplex Tehetséggondozó Program hatásvizsgálati terve.

Évfolyam:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Programok önkontrollos hatásvizsgálata	E→U	E→U	E→U	E→U	E→U	E→U	E→U	E→U
Kontroll-csoportos hatásvizsgálat a kompetencia méréseknél	U=E				U=E ált tehetség			

Rövidítések magyarázata:

E: Elővizsgálat

U: utóvizsgálat

U=E: az utóvizsgálat egyben a következő képzési szakasz elővizsgálata

13. A tehetséggondozó program főbb tartalmi elemei

A program főbb tartalmi elemei a következők:

13.1. Képzés jellegű tehetségsegítés:

a) Iskolán belüli tehetséggondozás:

- Formális tanulás keretei között történő tehetséggondozás: 8.00-14.00 óra közötti időszámban, a tanórák keretében történő tevékenység, képességek szerinti differenciálással.
- Informális tanulás keretében, tantárgyakhoz kötődő módon történő tehetséggondozás: 14.00-16.00 óra közötti időszámban történő tanórán kívüli, ám tantárgyakhoz kötődő és iskolához kapcsolódó tevékenység.
- Innovációs műhelyek keretében történő tehetséggondozás: 14.00-16.00 óra közötti időszámban történő tanórán kívüli, nem tantárgyakhoz kötődő tevékenység. (gazdagító programok; szakkörök)

b) Iskolán kívüli tehetséggondozás: alkalmi jellegű üzemlátogatások, műhelyfoglalkozások, iskolai programok, kirándulások, táborok keretében és külső partnerek bevonásával megvalósuló tehetséggondozás

13.2. Nem képzés jellegű tehetségsegítés:

- Tehetség tanácsadás: tanulók, szülők, pedagógusok számára (1-8. évfolyamon keresztül, egyéni konzultációk, fogadóórák, szülői értekezletek, osztály-, évfolyam- és iskolai fórumok formájában).
- Tehetségbank működtetése: a tanulók (pedagógusok, iskolavezetőség, teljesítményekről szóló oklevelek, emléklapok, igazolások révén) igazolt teljesítményeinek nyilvántartása, s szükség esetén a regisztrált teljesítményekről tanulói (pl. tehetség útlevelel jellegű), pedagógusi, munkaközösségi, tagozati, intézményi szintű igazolás kiállítása (pl. felvételi eljárások, ösztöndíjak, pályázatok kezdeményezése és/vagy iskolai minőségbiztosítás), valamint a bizonyított teljesítményeken alapuló tehetségszűrés érdekében.

13.3. A szociális kompetenciák fejlesztése:

A kompetenciát interperszonális vagy társas kompetenciaként értelmezzük a komplex személyiségfejlesztés keretében. Az alábbi területekre kiemelt figyelmet fordítva:

- önértékelés, önbecsülés,
- empátia,
- kommunikációs képességek,
- kooperáció,
- konfliktuskezelés
- egészséges fejlődés, egészségnevelés
- problémamegoldás,
- mentálhigiéné

A KOM -REFI Komplex Tehetséggondozó Program Struktúrája

A KOM -REFI Komplex Tehetséggondozó Program Struktúrája																												
Évf.	10. Reál			11. Humán			12. Szakkörök, készségtárgyak, egyéb területek						13. Tanórán kív															
	1.1.matematika		1.2. környezet -és természetis-meret	2.1. magyar	2.2. idegen nyelv	2.3. keresztyén értékek	3.1. Szakkörök				3.2 zene	3.3. sport			Gazdagító 30 órás programok													
1	kereső program	X	X	X	X	Keresztyén értékek közvetítésé, átadása	Vizuális kultúra	Robotika	Stúdió	Énekkar	Csomasz – Tóth Kálmán R AMI Zongora – Gitár – Furulya - Szolfézs	asztalitenisz	tömegsport (a településrész lakosainak is)	kézilabda	matematika	magyar												
2		X	X	X	X																							
3	kereső program	X		X csoportbontás	X																							
4		X		X csoportbontás	X																							
5	Általános tehetségszűrés (Református EGYMI)																											
	X		X	X	X																							
6	X			X	X																							
7	X			X	X																							
8	programok szintetizálása, eredmények számbavétele																											
„Visszamérés” a hatásvizsgálat és a pályaorientáció érdekében																	vizsgák fellépések		versenyek		tehetséggondozó tanulmányi versenyek							

14. A Tehetséggondozó program struktúrája

A komplex program alappillérei

Áttekintő szervezeti ábra a formális és informális tanulási terekre

Komlóstetői Református Általános Iskola Tehetséggondozó Programja KOM - REFI										
Évfolyamok	Alappillér		Formális tanulási terek		Képességek szerinti differenciálás, egyéni és csoportos fejlesztés tanórai és tanórán kívüli keretekben	Informális tanulási terek				Alappillér
	Református keresztyén egyházi nevelés Tanulásmódszertan Személyiségfejlesztés Önismeret		Kerettanterv			Tanórán kívül, de iskolához rendelve				NAT Kompetenciák fejlesztése a gyakorlatban
Általános Iskolai			Tantárgyi gazdagító	Egyéni mentorálás		Alapfokú művészetoktatás	Szakkörök Sportkörök			
1			Tehetségigéreték megfigyelése, keresése a pedagógusok által összeállított szempontsor szerint			1. Matematika 2. Magyar 3. Vizuális kultúra 4. Természetismeret 5. Angol nyelv 6. Szakkörök: - vizuális kultúra - német nyelv - robotika - stúdió - énekkar - tömegsport - pingpong - kézilabda - Ökoiskolai program 7. „A közös zenélés élménye” (Csomasz – Tóth)				30 órás tantárgyi/több tárgy integrálásával/ gazdagító programok Egyéni mentorálás tantárgyakból Sport a település lakosainak és külső partnerek bevonásával tömegsport; asztalitenisz; kézilabda; karate Lazító programok Külső partnerekkel megvalósuló programok 4Dance; Karate; Helen Doron; Miskolci Egyetem Szakértők Regionális Egyesülete
2										
3										
4										
5			Tehetségkeresés							
6			Gondozás							
7			Tanácsadás							
8			TEHETSÉGGONDOZÁS Változatos módszerekkel tanórai keretekben							
			- Differenciálás. - Egyéni fejlesztés. - Csoportmunka. - Divergens gondolkodási képességek és művelési intelligencia fejlesztése. - Kommunikáció. - Problémamegoldás. - Modellézés. - Ábrázolás. - Szimbólumok használata. - Eszközhasználat. - Élménypedagógia							

15. A program helyszíni jellemzője

Az iskolán belüli programelemek az iskola helyszínein az iskola tantermeiben valósulnak meg, az iskolán kívüli programelemek változó helyszíneken is megvalósulhatnak.

16. A program finanszírozása

A program megvalósítása és fenntartása részben az intézményeket megillető normatív finanszírozásból, másrészt az intézmény pedagógusainak (a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján is deklarált) munkaköri feladatai keretében történik, részben pedig pályázati, illetve szponzori támogatások révén valósul meg. A programban lehetőség van önkéntesek bevonására is.

17. A program kidolgozását meghatározó dokumentumok

17.1. Dokumentumok

- Az iskola érvényes Pedagógiai Nevelési Programja
- Az iskola Házi rendje
- Az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata
- Magyarországi Református Egyház Tehetséggondozó Stratégiája
A dokumentum figyelembevételének indoklása: intézmény fenntartója a Magyarországi Református Egyház, melynek tehetséggondozó stratégiája így ránk is vonatkozik. Kitüntetett figyelmet szenteltünk a - TÁMOP-3.1.17-15-2015-0004 pályázat keretében kidolgozásra került - Magyarországi Református Egyház Tehetséggondozó Stratégiájának, illetve az annak tervezését megalapozó kutatási eredményeknek (Ábrám és Sarka, 2016a, b). Programunk e stratégia alapelveivel, célkitűzéseivel összhangban van, azokat képes megvalósítani.
- Nemzeti Alaptanterv NAT
A dokumentum figyelembevételének indoklása: köznevelési intézményünknek a Nemzeti Alaptantervben rögzített figyelembevételével szükséges működnie. A program lehetőséget biztosít a Nemzeti Alaptanterv minden műveltségterületén történő diszciplináris jellegű tehetséggondozáshoz, a műveltségterületek közötti interdiszciplináris tehetséggondozáshoz, valamint a műveltségterületektől független tehetséggondozáshoz. A program révén továbbá lehetőség van minden (kulcs)kompetencia fejlesztésére.
- Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
A dokumentum figyelembevételének indoklása: az intézmény a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény hatálya alá tartozó intézmény. A program mindenben megfelel a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben foglaltaknak, különösen e törvény tehetséggondozásra, tehetséges tanulók ellátására vonatkozó elvárásaira.
- Nemzeti Tehetség Program (126/2008. OGY határozat)

A dokumentum figyelembevételének indoklása: magyar tehetséggondozó programként a Nemzeti Tehetség Programot irányadó dokumentumként kell kezelnünk. A program összhangban áll a Nemzeti Tehetség programban megfogalmazott alapelvekkel, a tehetséges fiatalok megtalálását, folyamatos segítését és tehetségük hasznosulását szorgalmazó átfogó és specifikus célkitűzéseivel.

- Komlóstetői Tehetséggondozó Tanács és annak ügyrendje

A megalakult tanács elfogadja és azonosul a Nemzeti Tehetség Program célrendszerével.

Elősegíti a működési területén feltalálható tehetséges fiatalok képességeinek kibontakoztatását és hozzájárul e fiatalok tehetségének társadalmi hasznosulásához.

Célja: hogy a maga eszközeivel elősegítse a településrész köznevelési intézményeiben tanuló tehetséges fiatalok képességeinek kibontakoztatását és társadalmi hasznosulását.

- Tehetségpontok működésének alapjai

(Indoklás: el kell végezni 2024/25 tanév II. félévében az iskola Tehetség Pont regisztrációját majd ezt követően az akkreditációját.) A program úgy teljesítheti a Tehetségpontok működésének alapjai dokumentumban közölt szakmai elvárásokat – hogy 30 órás tehetséggondozó programot valósít meg, tehetség tanácsadást biztosít, s együttműködik más tehetséggondozó szervezetekkel. Ezen kívül a helyi/intézményi hatókörű tehetségpontoktól elvárt személyi feltételt (min. 1 munkatárs, aki legalább 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzésen vett részt tehetség-témakörben)

17.2. A program megvalósítása során működtetett szakmai kapcsolatok

A program működtetése folyamán (nem kizáró módon) az alábbi tehetségsegítő szakmai szervezetekkel történő szakmai kapcsolatok létrehozása, ápolása szükséges:

a) Református Egyház és Református Tehetséggondozás vonatkozásában:

- Magyarországi Református Egyház Zsinata, Egyházkerületi, Egyházmegyei, Egyházközi szervezetei, Tehetségpontjai, Tehetségsegítő Tanácsai;
- Egyházkerületi Tehetségsegítő Tanácsok munkáját összefogó Országos Református Tehetségpont, Tehetségsegítő Tanács. Országos Református Értéktermő Tehetségi Központ

b) Nemzeti tehetséggondozás vonatkozásában:

- Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum
- Nemzeti Tehetségsegítő Tanács (NTT)
- Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége (MATEHETSZ)
- Nemzeti Tehetség Program (NTP)
- Magyar Tehetséggondozó Társaság (MTT)

c) Intézmények közötti tehetségsegítő aktivitások vonatkozásában:

- Tehetségpontok
- Tehetségsegítő Tanácsok
- Köznevelési intézmények
- Civil szervezetek
- Cégek, vállalkozások

18. Tehetséggondozó iskola kívánunk lenni, mert:

- *a mindennapi nevelő – oktató munkánk keretében saját magunk által összeállított (kognitív és affektív területre) megfigyelési szempontrendszer alapján keressük a tehetség ígéreteket, törekedve a rendszer jellegű azonosítás megvalósítására. Ennek alapja, hogy az azonosításban többféle módszert alkalmaznak kollegáink. (tanári jellemzés; tesztek, kérdőívek és felmérések (általánosak és szaktárgyiak); iskolapszichológus; tehetségtanácsadó (református EGYMI) véleménye; szülői jellemzés; tanulótársak jellemzése.)*
- *az egyoldalú képességfejlesztés helyett komplex tehetségfejlesztést kívánunk megvalósítani, amely sokirányú személyiségfejlesztésre és megfelelő szociális kapcsolatrendszerre épül,*
- *kiemelten kívánjuk fejleszteni a gyermek erős oldalát és nem mondunk le a gyermek gyenge oldalának kompenzálásáról sem,*
- *pedagógusaink mind a formális, mind az informális tanulási tereken, szabadidős, lazító tevékenységekben igyekeznek biztosítani a gyerekek intenzív fejlődéséhez szükséges megfelelő légkört a tehetség kibontakoztatására, nagy hangsúlyt fektetve a társas kapcsolatokra mind a pedagógusokkal és mind a tanulótársakkal egyaránt. (Megelőzés, légkörjavítás.)*

Felhasznált irodalom

A Tehetség kézikönyve MATEHETSZ 2019 A kézikönyv letölthető:

<https://tehetseg.hu/konyv/tehetseg-kezikonyve>

- Ábrám Tibor és Sarka Ferenc (2016a): Egy tehetséggondozó stratégia kidolgozását megelőző felmérés tanulságairól. *Különleges Bánásmód*, II. évf., 2016/3. szám, 81-96.
- Ábrám T. és Sarka F. (2016b): Tehetségkereső és -fejlesztő programok a Magyarországi Református Egyház nevelési és oktatási intézményeiben. *Különleges Bánásmód*, II. évf., 2016/2. szám, 89-96.

Legitimációs záradék

A Komlóstetői Református Általános Iskola Komplex Tehetséggondozó Programja című dokumentumot az iskola nevelőtestülete megvitatta, kiegészítette és elfogadta a 2024. évi augusztus 29-ei tanévnyitó nevelőtestületi ülésén.

Miskolc, 2024. szeptember 02.

alsó tagozat szakmai munkaközössége képviselőjében

Pecsétné Répás Andrea, munkaközösség-vezető

felső tagozat munkaközössége képviselőjében

Nagy Mónika, munkaközösség-vezető

Nagyné Ferencz Judit, igazgatóhelyettes

Oroszné Kvaszta Noémi, igazgató

A program mellékletei:

1. számú melléklet:

A 2024/2025 tanévtől – kísérleti jelleggel - bevezetésre kerülő majd felmenőrendszerben megvalósuló programok

2024/2025 tanév.

A, kereső program 1. osztály

A tehetségkereső és fejlesztő foglalkozások heti 1 órában kerülnek megrendezésre epochális formában, szociális kompetencia /keresztény értékek átadása/, magyar nyelv, matematika és környezetismeret területén, 4 pedagógus vezetésével.

A 20 fős osztályt 4 csoportra bontva, egy csoportban 5 tanulóval foglalkoznak a szakemberek.

A tematikus terveket 9 órára készültek el, így a teljes tanévre 36 tanítási órát ölel fel.

A megvalósítás „forgó rendszerben” történik csoportonként 9 óra leteltével.

Tematikák:

Szociális kompetencia. Célja a keresztény értékek átadása

Feldolgozásra kerülő témák Vibók Ildikó: Furi történetei alapján

1. Ki vagyok? Milyen vagyok? (Kisfiú, kislány, külső tulajdonságok)
2. Belső érzéseink (Harag, félelem, stb.)
3. Belső érzéseink 2.
4. Új dolgokat kipróbálni, új helyen lenni
5. Félelem: Segíthetsz magadnak, ha eljátszol egy-egy helyzetet (A torokfájás)
6. A köszönés
7. A köszönés 2.
8. Ha vendégek jönnek hozzánk. Játékaink megosztása
9. Ami összeköt és elválaszt bennünket.

Vezeti: Béres- Csögör Orsolya

Magyar nyelv és irodalom. Célja, hogy a tanulási élmények mélyebbek és emlékezetesebbek legyenek. Pozitív viszony alakuljon ki a tanulóknak az anyanyelv használatára.

A foglalkozások tematikája a tanulók mikrokörnyezetének ismeretéből indul ki: bemutatkozás, család, otthon, iskola, napirend, közlekedés, gondoskodás kisállatokról.

A tehetséggondozó foglalkozások jellemzői: tematikus blokkok, aktív részvétel, fokozatosság és mélység, művészeti elemek, reflexió és önállóság.

Vezeti: Oroszné Kvaszta Noémi

Matematika melynek fő irányvonala, célja: képesség- és készségfejlesztés

Fókuszai a pszichikus folyamatokra épül:

- észlelési, figyelme folyamatok,
- emlékezeti folyamatok,
- beszéd és fogalmi gondolkodás folyamatai,
- emlékezet, képzelet,
- testtudat, testkép, testséma kialakítását támogató funkciók,
- érzelmi, szociális és kapcsolati folyamatok,
- motoros koordinációs folyamatok,
- kinezetikus belső feldolgozás folyamatai,

- gondolkodási műveletek,
- logikai gondolkodás, kooperáció, rugalmas gondolkodás, problémamegoldás, kitartás.

A foglalkozások témakörei: Tájékozódás; Küldemények; Testünk; Memória; Mi változott meg? Használjunk digitális eszközöket, Számolás, mozgás, ritmus, Gondolkodjunk, Logikai játékok

Vezeti: Nagyné Ferencz Judit

Környezetismeret. Cél az évszakok-hónapok és jeles napok köré csoportosítva, interaktív és gyakorlatias-kézműves alkotásokkal kiegészítve komplex technika és környezetismeret tudásanyag átadása.

A tanulási-tanítás egység témája:

- A természet csodái, változásai, a négy évszak jellegzetességei,
- Állatok a környezetünkben, állatvédelem
- A tiszta levegő varázslói, a fák és bokrok
- Játékok a levegővel és a folyékony halmazállapotú anyagokkal
- Én és az egészségem, kisegészségőr- betegség és egészség, Egészséges táplálkozás
- Érzékszerveim, játékos kísérletek

Vezeti: Kósa-Kis Henrietta

B, Tanórán kívüli, tantárgyakhoz kapcsolódó 30 órás gazdagító programok kidolgozása és tanulói érdeklődés esetén annak megvalósítása a 2024/2025 tanévtől kezdődően

Évfolyam	Tantárgy	Foglalkozás kidolgozója és vezetője	Megjegyzés
2.	matematika	Nagyné Ferencz Judit	
	magyar	Kovács Marianna	
3.	matematika	Nagy Katalin	
	magyar	Szepesiné Hegyközi Erzsébet	
4.	matematika	Pecsétné Répás Andrea	
	magyar		
5.	természetismeret	Kardos Renáta	
	matematika		
	magyar		
6.	matematika		
	magyar		
7.	matematika	Baloghné Vancza Gabriella	
	magyar	Nagy Mónika	
8.	matematika		középfokú felvételire való előkészítés
	magyar		

C. Szakköri keretben, helyi és külső erőforrások bevonásával megvalósuló programok a 2024/2025 tanévtől

A szakkör megnevezése	Foglalkozásvezető		Kapcsolódása tantárgyhoz
	intézményből	külső partner	
vizuális kultúra	László Szilvia		Rajz
német	Baloghné Vancza Gabriella		idegen nyelv
robotika	Veres Zoltán		Informatika/digitális kultúra
stúdió	Veres Zoltán		digitális kultúra
énekar	Nagy Mónika		ének-zene
tömegsport	Kovács Gábor		testnevelés
pingpong	Kovács-Tusa Ádám		testnevelés
kézilabda	Kovács-Tusa-Ádám		testnevelés
tánc és muzikál		Vályi Rita 4Dance Tánc és Muzikál Stúdió	testnevelés ének-zene

karate (harcművészet)		Kovács Marianna	testnevelés
Helen Doron (játékos angol)		Kota Marianna	idegen nyelv
zongora		Csomasz-Tóth Kálmán Ref. AMI Mády-Tisza Csenge	ének-zene
ÖKO iskolai program			környezetvédelem

2025/2026 tanévtől belép az új 1. osztályosoknál illetve folytatódik a kereső fejlesztő program a 2. osztályban

1. osztályban az A, pontban meghatározottak szerint
2. osztályban folytatódik az 1. osztályos tapasztalatok alapján

Területei:

- keresztyén értékek átadása
- matematika
- magyar
- környezetismeret

2026/2027 tanévtől a kereső fejlesztő program alapján matematikából és magyarból csoportbontás valósul meg a tanóra keretében, majd ezt követi a délutáni tehetséggondozó foglalkozás/szakkör/ egyéni mentorálás formájában.

Tehetségűző megfigyelési szempontsor a tehetséges tanulók azonosításához

Tehetségűző megfigyelési szempontsor

A tehetség-azonosítás egyik lehetséges pedagógiai módszere

Összeállította: Dr Dávid Mária

Instrukció: Kérjük, hogy iskolai pedagógiai megfigyelései alapján a minden egyes tanulója vonatkozóan külön-külön töltse ki ezt a megfigyelési szempontsort.

A megfigyelt tanuló neve:

Életkora:.....

Osztályfoka:.....

Tanulmányi eredménye:

Versenyeredményei:.....

Szociális háttere: nagyon jó – jó – átlagos - hátrányos helyzetű – veszélyeztetett helyzetű. **Megjegyzések.**
(tehetségesnek tartják-e a tanárai, ha igen, miben?).....

Kérjük, tegyen X-et a megfelelő oszlopba attól függően, hogy az adott állítás a tanulója mennyire jellemző.

A pedagógus által megfigyelt tevékenységek:	5 Nagyon gyakran megfigyelhető	4 Gyakran megfigyelhető	3 Átlagos mértékben fordul elő	2 Ritkán figyelhető meg	1 Nagyon ritkán vagy nem figyelhető meg
Kognitív jellemzők:					
Kreativitás					
1.Érdeklődő, kíváncsi a foglalkozásokon					
2.Újszerű (szokatlan) ötletei vannak a feladatok megoldására					
3.Nincs számára megoldhatatlan helyzet, többször is próbálkozik, új utakat keres					
4.Időnként szokatlan kérdéseket tesz fel					
5.Sok ötlete van					
6.Nagy az alkotókedve, szívesen hoz létre/gondol ki új dolgokat					
7..Sokszor tesz fel ilyen kérdést: „Mi lenne, ha?”					

8.Élvezi a játékos helyzeteket					
9.Nem unatkozik / képes önmaga elszórakoztatására.					
10.Kihívás számára, ha átléphet határokat					
Számítás					
Átlag					
Képesség					
Általános intellektuális képességek					
11.Gondolkodtató feladatokban „gyorsan kapcsol”.					
12.Gazdag a szókincse					
13.Elsőként veszi észre az ellentmondásokat					
14.Az adott feladatot elemezi, / részekre tudja bontani					
15.Tartósan megjegyez dolgokat.					
16.Jó a megfigyelőképessége					
17.Könnyen megérti az írott szöveget.					
18.Gyorsan felismeri az összefüggéseket					
19.Könnyen / gyorsan megért dolgokat / tanul.					
20.Tud képekben gondolkodni					
Számítás					
Átlag					
Speciális képességek					
Verbális					
21Az életkori átlagánál gazdagabb a szókincse					
22.Beszédben könnyen és jól fejezi ki magát					
23.Szívesen ír verseket, történeteket, dalokat, vagy színdarabot					
24.Választékosan fogalmaz					
25.Idegen nyelvet, dialektusokat tájszólást könnyen utánoz					

26.Bonyolultabb mondat szerkezeteket használ, mint a korosztálya					
Számítás					
Átlag					
Logikai - matematikai					
27.Szívesen foglalkozik logikai problémákkal, rejtvényfejtéssel					
28.Fáradhatatlan, ha matematikáról van szó, bensőséges „kapcsolata” van a számokkal					
29.Felismeri a problémák mögötti szabályszerűségeket, algoritmusokat					
30.Könnyen tájékozódik a térben					
31.Elvont.problémák megoldásához vizuális képet vagy modellt készít					
32.A számítógépet alkotó módon használja (programot ír filmet készít...)					
Számítás					
Átlag					
Vizuális					
33.Nagyon jó a kézügyessége					
34.Rajzaiban újszerű elemek, ötletek mutatkoznak					
35..Füzete rajzokkal, részletes, kifejező” firkákkal” díszített.					
36.Könnyen megfejt a képrejtvényeket.					
37. Rengeteg időt tölt rajzolással, ügyesen másol					
38. Szereti, ha a ruházatában / külső megjelenésében is van valami egyedi / különleges					
Számítás					
Átlag					
Zenei					
39.Jó a ritmusérzéke					
40.Tud játszani valamilyen hangszeren esetleg többön is					

41.Könnyen megjegyzi a dallamokat, ritmusokat.					
42.Szívesen énekel, dúdol					
43.Tudja.utánozni egyes hangszerek hangját					
44. Jó hallása van, könnyen azonosít hangokat, akkordokat					
Számitás					
Átlag					
Pszicho motoros					
45.Nehezen fárad el					
46.Ügyesen végzi el a mozgásos feladatokat					
47.Gyorsan tud futni, vagy ütni					
48.Összerendezett a mozgása					
49.Ügyesen dob vagy kap el tárgyakat					
Számitás					
Átlag					
Szociális					
50.Mások szükségleteit igényeit felismeri					
51.Élvezi, ha emberek között van, nem szeret egyedül lenni					
52.Korának megfelelő szinten felelősen viselkedik					
53.Hajlamos társait befolyásolni					
54.A többiek hallgatnak rá.					
55.Általában irányítja azt a tevékenységet, amelyben részt vesz					
Számitás					
Átlag					
Affektív jellemzők					
Motiváció					
56.Nem könnyen adja fel a küzdelmet					

57.Képes tanulni a hibáiból, kudarcából is okul.					
58.Nagy benne az önálló ismeretszerzési vágy					
59.Lelkesedik az erőfeszítést igénylő feladatokért					
60.Elképzelései vannak a saját jövőjére vonatkozóan					
61.Általában többet teljesít, mint amit elvárnak tőle					
62.A munkáját odaadóan végzi					
63.Szereti próbára tenni a saját ügyességét					
64.Vállalja a kockázatot					
65.Tud egy dologra intenzíven figyelni / kitartóan koncentrálni. (ha érdekli)					
Számítás					
Átlag					
Érdeklődés					
66.Érdeklődik az újdonságok iránt					
67.Szívesen megy a környezetében „felfedező” útra.					
68.Vannak különböző gyűjteményei					
69.Kedveli a nehezen kibogozható szituációkat					
70.Lázbahozza, ha ötletelni lehet.					
71.Szívesen beszél a társainak a”találmányairól”, ”alkotásairól”					
72.Szójátékozik a társaival					
73.Nagy öröm számára, ha keresztrejtvényt fejthet					
74.Új ismeretekre fokozottan kíváncsi és nyitott					
75.Igazán lelkesíti az, ha találgathat, kísérletezhet a problémák megoldása során					
Számítás					
Átlag					

Hátrányos helyzetűeknél tehetségre utaló jelek					
76.Jó nonverbális képességére támaszkodva oldja meg azokat a helyzeteket, amelyekben hiányosak az ismeretei, illetve a szókinése					
77.Általában nincs kiemelt helyzete a gyermekcsoportban, társai mégis szívesen követik					
78.Hosszú távú céljai vannak, amelyek korán kifejlődtek és reálisaknak tűnnek.					
79. Tanulási profilját tekintve tudása hiányos, gyengén olvas, külső motivációt igényel, viszont kíváncsi, rengeteg ötlete van és jó problémamegoldó					
Számítás					
Átlag					
Megjegyzés					

Összesítő adatlap a tehetségűző megfigyelési szempontsorhoz

Instrukció az eredmények összesítéséhez: Minden kategóriában összeadjuk az elért pontszámot és az összeget elosztjuk a kérdések számával. Így minden kategóriában 1-5 közötti átlagot kapunk, melynek alapján a tanuló teljesítménye a tehetségesnek minősített tanulók átlagával összehasonlítható.

Megfigyelt személyiség-tulajdonság		Eredmény:	Tehetséges átlag	Nem tehetséges átlag
Kognitív jellemzők: 1-55. kérdés	Kreativitás:(1-10)		3,8641	3,0585
Általános és speciális képességek	Általános intellektuális képesség: (11-20)		4,0234	3,3200
	Speciális (Verbális) képességek: (21-26)		3,5598	2,7103
	Speciális (Logikai – matematikai) képességek: (matematika) (27-32)		3,4375	2,5308
	Speciális (Vizuális – ábrázolási) képességek: (rajz)(33-38)		3,2536	2,7308
	Speciális Zenei képességek: (39-44)		3,4511	2,7821

	Speciális. (Pszichomotoros) képességek: (mozgás) (45-49)		3,7924	3,2677
	Szociális képességek: (50-55)		3,7174	3,1846
Affektív jellemzők: 56-79. kérdés	Motiváció: (56-65)		4,0016	3,2785
	Érdeklődés (66-75)		3,6810	2,7646
Hátrányos helyzetű tanulók tehetségjegyei 76-79 kérdés	Megjegyzés			

Az eredmények értelmezésénél a kapott átlagokat vesszük figyelembe, valamint az átlagok alapján rangsorba állítjuk a személyiségtulajdonságokat. A rangsor elején szereplő tételek a tanuló/gyermek erősségei, ezekre támaszkodhatunk a tehetségnevelő tevékenység közben. A rangsor végén levő, esetleg elmaradó tulajdonságokra pedig kiemelt figyelmet fordítunk a fejlesztés során, amennyiben úgy látjuk, hogy erre szükség van.

30 órás gazdagító tehetséggondozó komplex programok tervezésének szempontjai/sablonja

I. A program elkészítése előtt dönteni kell az alábbiakról:

1. A gazdagítás fajtájának kiválasztása. (milyet akarok és miért?)
2. Modellválasztás. A választott modell rövid elméleti kifejtése és alkalmazásának lehetősége osztályomban/csoportomban/tanulónál.
3. Milyen gyakorlati fogást akarok alkalmazni és miért?
4. Gazdagítási lehetőségek, amit alkalmazni akarok (rövid indoklással)
 - 4.1. Képességek szerinti differenciálás.
 - 4.2. Kreativitás fejlesztése.
 - 4.3. Egyéb
5. Milyen szakirodalmakból dolgozom?
6. Hány órára tervezem a foglalkozásokat?
 - 30 óra (félév)
 - 50 óra + ráépülő 5 napos nyári tábor (egy tanévi)
 - 60 óra (egy tanévi)
 - 60.-nál több egymásra épülő, (több tanévet átölelő program.)

II. A program javasolt felépítése:

1. A program megnevezése.
2. Az érintett egyén/csoport jellemzője. Miért tarom őt/őket tehetségesnek?
3. Célok feladatok
4. Tehetségterület meghatározása (Gardner felosztását érdemes/célszerű alkalmazni)
5. Tehetségkonceptióm (modell)
6. A tehetségazonosítás/beválogatás folyamata, módszerei, a beválogatás adatai.

A beválogatás tehetségkonceptiójával kapcsolatos kritériumok:

A vizsgálat tárgya	Vizsgálati módszer/eszköz	Vizsgálati változó

7. A foglalkozások tartalma és alkalmazandó módszerek.
8. Milyen tantárgyakhoz/témákhoz kapcsolódik
9. A foglalkozások keretében feldolgozandó témák:
10. Az adott téma feldolgozására tervezett óraszám:

10.1. Tervezési javaslat (1)

S. szám	Feldolgozandó téma	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák

1		
n		

10.1. Tervezési javaslat (2)

A TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM TARTALMÁNAK BEMUTATÁSA:

Óra	Téma	Eszközök	Helyszín	Költség	Egyéb
1.	A program megnyitása				
2-5.					
30.	A program zárása				

10.2. Eszközsükséglet

10.3. Anyagszükséglet

10.4. A program költségvetése:

- bér
- járuléka
- dologi kiadások
- eszközbeszerzés

Milyen forrásból biztosítom a program megvalósításához szükséges költségeket?

11. A program megvalósításának személyi feltételei: A program megvalósításában résztvevő pedagógusok bemutatása: (végzettség, képzettség, tehetséggondozás terén szerzett eddigi gyakorlata.)
12. Sikerkritériumok meghatározása. Megfogalmazni azt, hogy mikor tartom eredményesnek a munkámat?
13. Felhasznált irodalom.

A programot összeállította:

Dátum

Aláírás

Tehetségazonosításhoz, gondozáshoz használható szakirodalmak és mérőeszközök:

Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban 2006

Balogh László: Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai, 2016

Dávid Mária által összeállított Tehetesszűrő megfigyelési szempontsor

Tóth László: Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez, 2005

- Divergens gondolkodás megismerése. A tehetség milyen?...
- Szókincsfolýékonyság vizsgálata.
- Verbális képességek, számolási készség vizsgálata.
- Memória vizsgálata (mindenki mond egy szót a következô folytatja....
- Tanulási erôsségek kérdôív
- Renzulli-Hartmann tehetségbecslô skála
- Tanulási stílusom kérdôív
- Önismereti diagram felrajzolása
- Tantárgyak iránti attitűd vizsgálata
- Iskolai motiváció vizsgálata.
- Tanulási orientáció vizsgálata.
- Nyelvi kreativitás.
- Tanulás iránti attitűd.
- Sikerkeresés, kudarcckerülés vizsgálata (Teljesítményigény).
- Projektív teszt.
- Metamorfózis.
- Kreativitás és szabadidô,
- Intellektuális képességek,

A megvalósítást segítő legfontosabb szakirodalmak jegyzéke:

TEHETSÉG kézikönyve <https://tehetseg.hu/tehetseg-kezikonyve> Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége Budapest 2019.

Balogh László – Mező Ferenc – Kormos Dénes (2010): Fogalomtár a Tehetségpontok számára (Géniusz könyvek 20.). Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest.

Dr Balogh László (2014) Komplex tehetségfejlesztő programok. Didakt Kiadó, Debrecen.

Dr Balogh László (2014) Tanulási stratégiák fejlesztésének pszichológiai alapjai Didakt Kiadó Debrecen.

Dr. Balogh László (2016): Az egyéni tehetségfejlesztő programok alapjai. Didakt Kiadó, Debrecen.

Mező Ferenc (Szerk.) (2012): Tehetségkoordinátorok kézikönyve. K+F Stúdió Kft., Debrecen.

Mező Ferenc (2012): Tanulás: diagnosztika és fejlesztés az IPOO-modell alapján. K+F Stúdió Kft., Debrecen.

Tóth László (2005): Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen.

A tehetségek azonosításának/beválogatásának módszerei, eszközei, felelősei az iskolában.

- iskolai és egyéb információk gyűjtése a pedagógusok által tehetségesnek minősített tanulókról

F: osztályfőnök

- az iskola pedagógusai által összeállított megfigyelési szempontsor alapján hogyan látják az osztályban tanítók a tanuló fejlődését, előrehaladását, lényeglátását, ismeretszerzését, tanulási stílusát, érdeklődését, elkötelezettségét? Tanári, osztályfőnöki jellemzések.

F: szaktanárok, osztályfőnökök

Koordinálja: igazgatóhelyettes

- az egyes tantárgyakban nyújtott tanulmányi eredmények, teljesítmények figyelembe vétele

F: szaktanárok

Koordinálja: osztályfőnök

- szülők, osztálytársak, csoporttársak, véleménye az adott tanulóról,

F: diákönkormányzat

Koordinálja: osztályfőnök, SZM elnök

- a tanulóknak az egyes művészeti és sport szakterületen/szakterületeken nyújtott teljesítménye,

F: szaktanárok

- a Református EGYMI által végzett pszichológiai tehetségazonosító és eredménymérő vizsgálatok eredményei

F: igazgatóhelyettes

- a tanulóval folytatott egyéni beszélgetés, a tanuló családi háttérének feltérképezése, egyéni érdeklődési körének megismerése,

F: osztályfőnök

- beválogatás, mérés a fenti megfigyelések mellett, (Pl. tanulási stílus; önismeret...)

F: szaktanárok, programvezetők

Koordinálja: osztályfőnök

Közreműködnek: Református EGYMI szakemberei

- olyan tesztek alkalmazása, amelyek felvételéhez és kiértékeléséhez nincs szükség pszichológusi végzettségre,

F: szaktanárok, programvezetők, tehetségfejlesztő tanárok

- a tanulók pszichológiai vizsgálata kreativitás, motiváció (iskolai teljesítménymotivációja) területeken

F: igazgatóhelyettes

Közreműködnek: Református EGYMI szakemberei

E tevékenységsorozatban fontos az osztályfőnök, a szaktanár, a programvezető, az iskolai tehetségkoordinátor (vagy munkaközösség vezető) és a Református EGYMI pszichológusának, tehetség koordinátorának összehangolt munkája.

Monitoring

A monitoring-ról általánosan: A monitoring olyan tevékenység, amely figyelemmel kíséri a program előrehaladását. A programban meghatározott célok megvalósulásának – az iskola tehetséggondozó programjának - nyomon követése. Annak figyelemmel kísérése, hogy a tervek szerint halad-e a program.

A monitoring alapja: folyamatos adatgyűjtés annak érdekében, hogy a program szakmai vezetése időről időre képet kapjon arról, hogy mennyire eredményes annak előrehaladása, mennyire valósul meg, vagy mennyire közelít az elvégzett tevékenység a célkitűzésekhez, hogy milyen változás következett be a programban résztvevők felkészültségében.

A belső monitoring főbb jellemzői:

Cél: Folyamatos információszerzés a program végrehajtásának folyamatáról.

A programban résztvevő tanulók fejlődési folyamatáról monitoring írásos összegző jelentés készül:

Félévenként a program előre haladásáról.

Összegző értékelés a program lezárását követően a másodév végén a tanuló összegző jellemzésének elkészítésekor.

Tevékenységek:

- Eljárásrend kialakítása;
- mérőeszköz elkészítése, folyamatos fejlesztése;
- mintavételi eljárás kidolgozása;
- adatfelvétel - kérdőív (önkitöltős);
- helyszíni tapasztalatszerzés /foglalkozások tevékenységi körök látogatása;
- interjúk készítése;
- adatrögzítés - mennyiségi értékelés;
- elemzés értékelés - minőségi elemzés;
- írásbeli összegzés - a monitoring-jelentés elkészítése;
- dokumentáció összeállítása;
- visszacsatolás.

Azonosításhoz és eredményméréshez alkalmazható kérdőívek, becslő skálák leírása.

A Renzulli – Hartman tehetségbecslő skála:

Forrás: Dr Balogh László: Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban Urbis Kiadó Budapest 2006

Ez a skála azzal a céllal készült, hogy elősegítse a tehetséges tanulók kiválasztását, illetve azonosítást bizonyos tulajdonságok és viselkedési kategóriák alapján. Eredeti neve: *Renzulli – Hartmann - skála a kiemelkedő tanulók viselkedésszerűségeinek becslésére*. A skála a Renzulli által leírt háromkörös tehetségmodellre épül, a tehetség három összetevőjére:

- az átlagon felüli intellektuális képességekre, *(a tanulási jellemzők csoportja)*
- a feladat iránti elkötelezettségre *(motivációs jellemzők csoportja)*
- és a kreativitásra.

A három kör metszete adja a modellben a tehetséget. T

Renzulli és Hartman a skála összeállításakor, némileg változtattak az elnevezéseken és még az eredeti három tényezőhöz egy negyedik területet is csatoltak.

A negyedik elem nem szerepel az eredeti modellben ez a vezetői társas jellemzők csoportja.

A skála tehát nem az eredeti elméleti modell hű képe, hanem arra támaszkodó azonosítási eszköz.

Területei egymástól függetlenül is használható. „Például, ha egy tehetségfejlesztő program a kreatív és produktív gondolkodás terén tehetségeket kívánja ellátni, a teljes skálából a kreatív jellemzők becslése javasolt, amit más, hasonló célokat szolgáló azonosítási eszközök alkalmazásával célszerű kiegészíteni.” (Balogh 2006)

Ezt a skálát minden egyes tanuló esetében külön – külön kell kitölteni. A kitöltés úgy történik, hogy **X** jelet kell tenni arra a helyre, amely a következő skálaértékeknek megfelel:

1. helyre: ha soha vagy nagyon ritkán láttuk ezt a jellemzőt,
2. helyre: ha időnként megjelenik ez a jellemző,
3. helyre: ha meglehetősen gyakran megjelent a jellemző,
4. helyre: ha a jellemző szinte mindig jelen volt.

A bejelölés elvégzése után annyiszor vesszük a súlyozott értéket, azaz 1-2-3-4-es számot az adott oszlopból, ahány **X**-t kapott ott a tanuló. Ezek összege kerül az összesen rovatba. Számíthatunk átlagot is amennyiben további számításokat (átlagtól való eltérés, szórás, szórásnégyzet, stb) is kívánunk végezni. Az átlagot úgy számoljuk ki, hogy az összesen rovatba került számértéket elosztjuk az adott területen szereplő (megszámolt) állítások számával. Így a fő területek szerint egyéni profilt is készíthetünk.

A Renzulli – Hartman skála mérőlapja

Tanulási jellemzők (T)	1	2	3	4
1. Életkorához és osztályához viszonyítva szókincse fejlett. Beszédét kifejezés-gazdagság, kidolgozottság és folyékonyság jellemzi.				
2. Különböző témákról sok ismerete van.				
3. Könnyen megjegyzi és felidézi a tényeket, adatokat				
4. Gyorsan átlátja az ok-okozati összefüggéseket, igyekszik megérteni a dolgok hogyanját, miértjét. Sok kérdése van.				
5. Gyorsan megérti az alapelveket, könnyen jut el az általánosításokhoz.				
6. Éles eszű, jó megfigyelő. Többet „lát meg” valamiben, mint a többiek.				
7. Sokat olvas. Nem kerül el a nehéz olvasmányokat				
Összesen:				

Motivációs jellemzők (M)	1	2	3	4
1. Teljesen elmerül bizonyos témákban, problémákban. Kitartóan keresi a feladatok megoldását, nehéz átvinni egyik feladatról a másikra.				
2. Könnyen megunja a rutinszerű feladatokat.				
3. Kevés külső motivációra van szüksége olyan munkánál, ami kezdettől lelkesíti.				
4. Önkritikus. A tökéletességre törekszik.				
5. Jobban szeret önállóan dolgozni, a tanár részéről kevés irányítást igényel.				
6. Sok „felnöttes” kérdés érdekli (politika, vallás) jobban, mint társait.				
7. Gyakran túlzottan kiemeli saját álláspontját (néha egyenesen agresszív, nézeteiben makacs).				
8. Szeret szervezni.				
9. Sokat foglalkoztatja a jó és rossz kérdése, gyakran értékeli az embereket, eseményeket.				
Összesen:				

A kreativitás jellemzői (K)	1	2	3	4
1. Sok ötlete vagy megoldása van különböző problémákra. Gyakran egyedi, szokatlan, meglepő válaszokat ad.				
2. Nincsenek gátlásai véleményének kifejtésével kapcsolatban. Időnként radikális ellentmondó.				
3. Szereti a kockázatot. Kalandvágyó és töprengő.				
4. Hajlama van intellektuális játékoságra. Gyakran fantáziál különböző intézmények, tárgyak, szervezetek átalakításáról. (Mi lenne ha..?) Ötleteit is átdolgozza, módosítja.				
5. Jó humorérzéke van.				
6. Nagyfokú érzelmi érzékenységet mutat.				

7. Fejlett a széperzéke. Figyelmet fordít a dolgok esztétikai jellemzőire.				
8. Nonkonformista. Elfogadja a rendetlenséget. Nem érdeklődik a részletek iránt.				
9. Konstruktívan bírál. Nem fogadja el a tekintélytől eredő kijelentéseket kritikus elemzés nélkül.				
Összesen:				

Vezetési – társas jellemzők (V)	1	2	3	4
1. Jól viseli a felelősséget. Lehet rá számítani, hogy amit megígért, jól megcsinálja.				
2. Mind a kortársaival, mind a felnőttekkel kapcsolatban nagy az önbizalma.				
3. Osztálytársai szeretik.				
4. Jól együttműködik társaival és a tanárokkal. Nem szereti a civódást, könnyű kijönni vele.				
5. Jó verbális képességei vannak, jól megértik.				
6. Könnyen alkalmazkodik új helyzetekhez. Gondolkodása, cselekvése hajlékony.				
7. Szeret másokkal együtt lenni. Szociális és nem szereti az egyedüllétet.				
8. Általában irányító szerepet játszik.				
9. Részt vesz a legtöbb iskolai társas tevékenységben.				
10. Jó sportoló, minden sportot kedvel.				
Összesen:				

A tapasztalatok szerint tehetségesnek minősíthetők azok a tanulók, akik a skála alapján az összesen rovatba magas pontértékeket értek el

Whitmore féle lista az alulteljesítő tehetségek azonosításához

Forrás: Harmatiné Dr. Olajos Tímea Tehetség alulteljesítés és tanulási zavar Didakt Kiadó Debrecen 2013

Faktor	Összetevők
Iskola	Kedvezőtlen iskolai tapasztalatok, a helyes iskolai munkaszokások kialakítására nem volt lehetőség. Kihívások hiánya a középiskolában, negatív interakciók a tanárokkal
Család	Diszfunkcionális család, feszült kapcsolat a családtagokkal, testvérproblémák, rivalizálás. Inkonzisztens szerepmodellek és családi értékek. Minimális szülői monitorozás és iránymutatás, alacsony szintű szülői elvárások.
Közösség	Kedvezőtlen iskolai környezet, barátságtalan, ellenséges városi környezet, nem megfelelő kortárs csoportok.
Személyiség	Viselkedési problémák, a strukturálatlan idő felhasználási gondjai, irreális elképzelések, nem eléd kitartó, alacsony énhatékonyság, helytelen megküzdési módok alkalmazása.

Alulteljesítőnek tartott fiataloknál alkalmazható, akik magas IQ – val rendelkeznek.(Előtte érdemes kitölteni a Renzulli – Hartmann tehetségbecslő skála „Tanulási jellemzők” táblázatát)

Feladat: Jelölje meg azokat az állításokat, amelyek jellemzik a gyermeket.

Jelölés	Állítások
	Gyenge dolgozat (teszt) eredmények.
	Az évfolyam elvárásoknak megfelelő vagy az alatti a teljesítménye az alapkészségek egy vagy több területén. (olvasás, írás, matematika, nyelv)
	A napi munka gyakran hiányos vagy rossz minőségű.
	Érdeklődés esetén a fogalmak magas színvonalú megértése és megtartása.
	A szóbeli és írásbeli munka közötti óriási minőségi különbség.
	Kiemelkedően nagy ténytudás.
	A képzelet és a kreativitás terén megnyilvánuló vitalitás.(életerő, életképesség, elevenség.)
	Az elkészült munkákkal való folyamatos elégedetlenség. (még a művészetek terén is.)
	Az új tevékenységek elkerülésére való törekvés a tökéletlen teljesítmény megakadályozására. A perfekcionizmus (a tökéletességre való törekvés) és az önkritika jelei.
	Kezdeményezőkézség a saját maga által választott feladatok kivitelezésében.
	Széles érdeklődési kör, esetleg „szakértőség” egy kutatási/vizsgálati területen.
	Alacsony önértékelés, agresszióra vagy visszahúzódásra való hajlam az osztályban.
	A konstruktivitás (építő, haladást szolgáló) és a jó közérzet hiánya a csoportban. (annak méretétől függetlenül)
	Önmaga, mások és az egész élet felé megnyilvánuló fokozott érzékenység.
	Irreális elvárások felállítása önmagával kapcsolatban. (túl alacsony/magas szintű célok)
	Nem kedveli a memorizáláshoz és az alapos ismerethez szükséges gyakorlást és ismétlést.
	Könnyen eltérül, képtelen figyelmét fókuszálni és erőfeszítéseit a feladatra összpontosítani.
	Indifferens vagy negatív attitűdök az iskola iránt.
	A tanár motiválási erőfeszítéseinek és fegyelmezésének ellenáll az osztályban.
	Nehézségei vannak a kortársakkal kapcsolatban, kevés barátságot tart fenn.
	Jelölések száma összesen

Értékelés: Alulteljesítő a tanuló amennyiben legalább 10 viselkedési jegyet mutat a fenti lista tételei közül.

Foglald össze néhány mondatban az állítások bejelölése alapján alulteljesítő-e a gyerek?

Alulteljesítő kérdőív szülők és pedagógusok számára

Forrás: Harmatiné Dr. Olajos Tímea Tehetség alulteljesítés és tanulási zavar Didakt Kiadó Debrecen 2013

Kedves Szülő/Pedagógus!

Ha kíváncsi arra, hogy az adott gyermek veszélyeztetett-e az alulteljesítés szempontjából válaszolja meg az alábbi kérdéseket. Minden igen válasz 1 pontot ér. Amennyiben Ön pedagógus a gyermekem szót helyettesítse diákom kifejezéssel.

I.	
Jelölés	Kérdések
	Gyermekem elfelejti elkészíteni a házi feladatát?
	Gyermekem könnyen feladja?
	Gyermekem elkerüli a versenyhelyzeteket, ha csak majdnem biztos a győzelemben?
	Gyermekem minden este későn lát neki a házi feladatnak?
	Gyermekem két vagy több órát tölt TV nézéssel (számítógépezéssel) hétköznapi esténként?

II.	
Jelölés	Kérdések
	Gyermekemre életének első három évében szokatlanul nagy figyelem irányult?
	Gyermekem serdülőkor előtt válást élt át?
	Gyermekemnek van olyan azonos nemű testvére, aki nála kevesebb, mint három évvel fiatalabb/idősebb?
	Gyermekem nagyon sok személyes, csak rá irányuló figyelmet igényel?

III.	
Jelölés	Kérdések
	A gyermek édesanyja vagy édesapja perfekcionista? (tökéletességre törekvő)
	A gyermek hajlamos az anya/apa vagy tanára kérdéseinek figyelmen kívül hagyására?
	A gyermek családjában az édesanyja/édesapja nem kedveli az iskolát?
	A gyermek édesanyja/édesapja boldogtalan a karrierjét illetően?
	A gyermek családjában az édesanya/édesapja életvitele rendezetlen?
	A gyermek nevelésében a szülők nagyon eltérő elveket vallanak?
	Az egyik szülő sokkal szigorúbb a fegyelmezésben?
	A nagyszülők közel élnek és túl megengedőek a gyermekkel?

IV.	
Jelölés	Kérdések
	Gyermekem unatkozik az iskolában?
	A gyermekem több tanári segítséget kér, mint a legtöbb gyerek?
	A gyermekem hajlamos arra, hogy ne fejezze be az iskolai feladatokat?
	A gyermekem bomlasztja az osztályt a túl sok beszédével?
	Gyermekem panaszkodik arra, hogy az iskolai munka túlságosan könnyű?
	Gyermekem iskolája/osztálya majdnem minden területen a versenyt hangsúlyozza?
	Gyermekem iskolája/osztálya megpróbálja a versengést teljesen kiküszöbölni?

Értékelések:

I rész: Jelölés pontszámok jelentése:

- 4-5. Gyermelem olyan jellemzőket mutat, melyek nagyon komoly alulteljesítési problémára utalnak.
- 2-3. Gyermelem olyan jellemzőket mutat, melyek meglehetősen komoly alulteljesítési problémára utalnak.
- 1. Csak kisebb alulteljesítési problémát jelző sajátosság áll fenn.
- 0. Gyermelemnek/tanítványomnak nincs alulteljesítésre utaló jellemzője.

II rész: Jelölés pontszámok jelentése:

- 4. Gyermelem nagyon komolyan veszélyeztetett.
- 2-3. Gyermelem meglehetősen veszélyeztetett.
- 1. Gyermelem csak kismértékben veszélyeztetett.
- 0. Nincs alulteljesítéshez vezető látható kockázati tényező.

III rész: Jelölés pontszámok jelentése:

- 8-5. A gyermeknek nagyon komoly problémái vannak a családi minták követésével kapcsolatban.
- 3-4. A gyermeknek meglehetősen komoly problémái vannak a családi minták követésével kapcsolatban.
- 1-2. A családi minták követéséből csak kisebb problémák származnak.
- 0. Nincs a családi minták követéséből fakadó látható probléma.

IV rész: Jelölés pontszámok jelentése:

- 4-5. Gyermelem olyan jellemzőket mutat, melyek nagyon komoly alulteljesítési problémára utalnak.
- 2-3. Gyermelem olyan jellemzőket mutat, melyek meglehetősen komoly alulteljesítési problémára utalnak.
- 1. Csak kisebb alulteljesítési problémát jelző sajátosság áll fenn.
- 0. Gyermelemnek nincs alulteljesítésre utaló jellemzője.

Sikerkeresés – kudarcckerülés

Forrás: Tóth László Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez Pedellus Tankönyvkiadó Debrecen 2004

A FELADATOT KÉT OLVASATBAN VÉGEZD EL!

Először: hogy illik e rád egy-egy kijelentés, amikor **kedvelt** tantárgyadat tanulsz, vagy valamilyen kedvelt munkát végzel. (Ha igen a válaszod, akkor a kijelentés elé egy „i” betűt kell írnod, ha nem, akkor „0”)

Másodszor: amikor a legkevésbé szeretett tantárgyat tanulsz, vagy valamilyen **nem kedvelt**, de kötelező munkát végzel. (Ha igen a válaszod, akkor a kijelentés végére egy „i” betűt kell írnod, ha nem akkor „0”)

Kedvelt		Nem kedvelt	
S. sz	Hogyan viselkedem		
1.	Ha kudarc ér ezzel a tevékenységgel kapcsolatban, akkor egészen elmegy tőle a kedvem.		
2.	Ha kudarc ér ezzel a tevékenységgel kapcsolatban akkor úgy elmegy tőle a kedvem, hogy szinte örökre feladnám a vele való foglalkozást.		
3.	Általában kitartóan csinálom, s ha úgy látom jónak, akkor taktikát, módszert változtatok.		
4.	Talán azt nem szeretem benne, hogy közben nem használhatom igazán az ügyességemet, az eszemet, az erőmet.		
5.	Azonnal belekezdek.		
6.	Tartok a sikertelenségtől, ezért alaposan felkészülök, és nagyon figyelek.		
7.	Olykor kitartó vagyok, és taktikát vagy módszert változtatni nem szoktam.		
8.	Könnyen félbehagyom, és elfelejtkezem róla.		
9.	Hamar letörök.		
10.	Szeretek közben új fogásokat (új megoldási módokat, új dolgokat) kitalálni.		
11.	Ha lehet, szívesen versenyzek ebben mással.		
12.	Nem szívesen versenyzek, mert arra figyelek, amit csinállok, és nem igazán érdekel ilyenkor a versenyzés.		
13.	Könnyen félbehagyom, de visszatérek rá és előbb utóbb befejezem.		
14.	Ha valami nem sikerül, akkor addig ügyködöm, töprengök, amíg rá nem jövök, hogy hol rontottam el.		
15.	Addig nem szoktam belekezdeni, amíg valaki nem biztat, vagy nem noszogat.		
16.	Inkább akkor szeretem csinálni, ha elsősorban rajtam múlik, hogy mi lesz belőle.		
17.	Nem szívesen versenyzek közben másokkal, mert félek a vereségtől.		
18.	Azt szeretem benne, hogy használhatom közben az eszemet, az erőmet, az ügyességemet.		
19.	Nem szoktam új dolgokat (új fogást, új módszert) kitalálni.		

	20.	Ha közben valami nem sikerül, akkor nem szoktam töprengeni azon, hogy vajon hol rontottam el, hanem még nehezebb feladatba kezdek.	
	21.	Tartok a sikertelenségtől, ezért igyekszem rá sem gondolni, amíg rá nem ég a körmömre a munka.	
	22.	Akkor szeretem inkább csinálni, ha a végeredmény előre tudható	

Sikerkeresés – kudarckerülés kérdőív értékelése

„Hogyan viselkedem”

Kódolási kulcs

Kijelentések köre	Kijelentések sorszáma
Sikerkereső kijelentések	3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18,
Kudarckerülő kijelentések	1, 2, 7, 8, 9, 15, 17, 19, 20, 21, 22,

Értékelés: Számoljuk össze az „i” betűk számát

Sikerkereső (az első olvasatban)	
Kudarckerülő (második olvasatban)	

Megoldás az „i” betűk száma szerint

- „a kedvelt tevékenységeimnél a sikernek előlegezett öröm az iránytűm”
- „a nem kedvelt tevékenységnél is a sikernek előlegezett öröm jellemzi viselkedésemet”

Teljesítményigény:

Egyes emberek sikerorientáltak, míg mások kudarckerülrők, azaz erősen aggódnak a lehetséges kudarc miatt. A sikerorientált emberek hajlamosak közepes nehézségű célt kitűzni (ahol 50% esélyük van a sikerre), míg a kudarckerülrők vagy nagyon magasra, vagy nagyon alacsonyra teszik a mércét.

A sikerre való igényt a siker valószínűsége (ami a feladat nehézségére vonatkozó szubjektív becslésből származik) és az elérendő cél vonzereje befolyásolja. A kudarc elkerülésére való igény akkor alakul ki, ha az egyén ismételt kudarcokat él át, és az általa kitűzött célok messze felette állnak annak, amit képes megvalósítani.

A különbségek részletezése

A sikerkereső	A kudarckerülő
Szívesen választja azt a feladatot	
Ahol bevetheti saját erőit	Ahol eredménye előre látható (mert a feladat nagyon könnyű és ezért biztos a siker, vagy, mert olyan nehéz, hogy biztos a kudarc)
Ahol képességeit és tudását kamatoztathatja és az új dolgokra használhatja	
Nem szívesen választja	
A túl könnyű feladatot (mert nem fejtheti ki önmagát)	Azt a feladatot, ahol gyakran össze kell mérnie magát másokkal
A túl nehéz feladatot (nem pocskol erőt, időt reménytelen helyzetekre)	
Ahol az eseményeket maga nem befolyásolhatja (pl: szerencsejáték)	
Feladatvégzés közben	
Hajlandó összemérni magát másokkal	Nem szívesen méri magát össze másokkal
Általában kitartó és nehéz elijeszteni	Könnyen elijeszthető és eltéríthető.
A változó körülményekhez alkalmazkodik	Ha nincs külső nyomás nem kezd hozzá a feladathoz.
	Nehezen változtat taktikát.
Kockázatvállalása	
Realisztikus	Nem mindig jól alkalmazkodik a tényekhez „ugrik a sötétbe”
Közepes mértékű kockázatot vállal	
Kudarok esetén	
Tart tőle ő is, de ez inkább ösztönzi, mintsem gátolná	Fél a kudarctól
Részleges kudarcnál nem változtat taktikát	Részleges kudarcnál taktikát változtat
	Részleges kudarc után képességeit és feladatait nem hangolja újból össze

Tanulás iránti attitűd

Forrás: Tóth László Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez Pedellus Tankönyvkiadó Debrecen 2004

(Milyen motívumok befolyásolják a 10-18 éves diákok tanuláshoz való viszonyát?)

Feladat: Olvasd el figyelmesen a kérdőíven szereplő mondatokat. Döntsd el, hogy az öt válasz közül melyik jellemző rád! Azt a számot írd a sor végén lévő négyzetbe.

-2: egyáltalán nem jellemző rám, egyáltalán nem értek vele egyet.

-1: általában nem jellemző rám, általában nem értek vele egyet.

0: nem tudom eldönteni

+1: gyakran jellemző rám, nagyrészt egyetértek vele

+2: szinte mindig jellemző rám, teljesen egyetértek vele.

S.sz.	Kijelentések, amelyek „jellemzőek” rám.	pont
1.	Ha tanulok, az lebeg a szemem előtt, hogy így juthatok magasabb iskolába	
2.	Ha elkezdek egy feladaton dolgozni, semmi sem tud kizökkenteni belőle.	
3.	Csak azt szoktam megtanulni, ami érdekel.	
4.	Célom a továbbtanulás, ezért alaposan tanulok.	
5.	Szégyenkezem a társaim előtt, ha rosszul felelek.	
6.	Ha nem jutalmaznák jó jegyekkel a megszerzett tudást, nem tanulnék.	
7.	Magamtól is utánanézek a dolgoknak, hogy problémáimra választ találjak.	
8.	Érdekes jól tanulni, mert otthon megjutalmaznak érte.	
9.	Néha úgy elmerülök a tanulásban, hogy elfelejtkezem egyéb teendőimről.	
10.	Ha valami érdekeset találok a tananyagban, sokszor hozzáolvasok olyat is ami nem kötelező.	
11.	Az osztályzat tudásunk mércéje ezért igyekszem minél jobbat szerezni.	
12.	Több időt fordítok a tanulásra, ha úgy érzem, hogy lemaradok társaimtól.	
13.	Azt szeretem, ha tanár az osztály előtt dicsér meg szereplésemért.	
14.	Ha rágondolok, hogy fokozottabb tanulással biztosíthatom a továbbtanulásomat, növekszik a szorgalom	
15.	Az unalmasabb tantárgyakat is megtanulom, mert nem mindegy, hogy milyen jegyet kapok.	
16.	Ha jó bizonyítványt szerzek, otthon ajándékot kapok érte.	
17.	Sokszor izgat, hogy esetleg nem tudok megfelelni a szüleim elvárásainak.	
18.	Annyira tudok koncentrálni a tanulásra, hogy semmi nem tud megzavarni.	
19.	Szeretek a dolgok mélyére ásni.	
20.	Bánt, hogy mit gondolnak rólam osztálytársaim, ha rosszul felelek.	
21.	A nagyobb ismeret biztosítja az érvényesülésemet.	
22.	Ha nem minősítenék jeggyel a feleleteimet, nem lenne olyan izgalmas számomra a tanulás.	
23.	Élvezem, ha egy bonyolult feladatot önálló kutatással oldok meg.	
24.	Ha egy problémát akarok megoldani, semmi sem tud elvonni tőle.	
25.	Kikapok otthon, ha rossz jegyet viszek haza.	
26.	Az serkent a tanulásra, hogy társaim elismerjenek.	

27.	A nagyobb tudás biztosítja, hogy magas fokú oktatásban részesüljek.	
28.	A szüleim a jó tanulmányi eredményt pénzzel, tárggyal vagy egyéb juttatással megbecsülik.	
29.	A jó jegy a legfontosabb számomra.	
30.	Nagy kitartással szoktam dolgozni, tanulni.	
31.	A jó tanulást a szüleim jutalmazzák.	

A kérdőív a következő motívumokat tartalmazza:

A, továbbtanulás, érvényesülés, magasabb iskola (1,4,14,21,27)

B, érdeklődés, kutatás (3,7,10,19,23)

C, elmélyülés, kitartó munka (2,9,18,24,30)

D, jó jegy az iskolában (6,11,15,22,29)

E, megfelelő pozíció elfoglalása az osztályban (5,12,13,20,26)

F, jutalom a családban (8,16,17,25,28,31)

Ez a kérdőíves módszer jó eligazítást nyújt abban a tekintetben, hogy milyen motívumok befolyásolják a 10 – 18 éves diákok tanuláshoz való viszonyát

Értékelés:

Motívumcsoportonként összeadjuk a pontszámokat, és átlagot számolunk. A legmagasabb átlagot elért motívum befolyásolja legjobban a tanuló tanuláshoz való viszonyát.

Feladat lehet:

Egyéni profil készítése a motívumcsoportok átlaga alapján.

4.4. Önismereti kérdőív

Forrás: Tóth László Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez Pedellus Tankönyvkiadó Debrecen 2004

Viselkedésmód

1. Barátkozó

- a) szeretek érdekes dolgokról beszélgetni
- b) nem szoktak mellettem unatkozni
- c) szívesen irányítom a társaságot
- d) szeretek másokkal együtt lenni

2. Bátor

- a) könnyen túleszem magam a csalódásokon

10. Aktív

- a) nagyobb csoportban először mindig az ismerősöknek köszönök
- b) szeretek új barátokat szerezni
- c) általában talpraesettnek tartanak
- d) kezdeményező típus vagyok

11. Barátságos

- a) mielőbb bírálatot mondok, megismerem

- b) bízom a jövőben
- c) vállalom hibáimat
- d) inkább engedek, ha ezzel elkerülhetem a vitákat

3. Elfogulatlan

- a) saját szabályaimat nem szegem meg
- b) elbírom az igazságot
- c) igazságos vagyok
- d) magam alkotok véleményyt

4. Önkritikus

- a) szeretnék továbbtanulni
- b) érdekel, hogy mások mit mondanak rólam
- c) beismerem gyengeségemet
- d) azon vagyok, hogy jobb tulajdonságaim legyenek

5. Türelmes

- a) mások miatt gyakran elfáradok
- b) igyekszem megérteni mások problémáját
- c) tudok várni
- d) néha átugrok egy-két dolgot

6. Elégedett

- a) tisztában vagyok lehetőségeimmel
- b) olyan dolgokra törekszem, ami elérhető
- c) azt gondolom, körülöttem minden rendben van
- d) vállalom a sorsom

7. Kiegyensúlyozott

- a) átgondolom cselekedeteimet
- b) azt gondolom, minden attól függ, honnan nézzük
- c) ha ügyetlen vagyok, bocsánatot kérek
- d) gyakran leperegnek rólam a dolgok (a szidás?)

8. Fesztelen

- a) szeretek szerepelni
- b) igazamért mindig kiállok
- c) mindenre van válaszom
- d) minden társaságba be tudok illeszkedni
- e)

9. Fegyelmezett

- a) többnyire odafigyelek a feladataimra
- b) képes vagyok nevetni saját hibáimon

a tényeket

- b) bírom a tréfát
- c) jókedvű vagyok

- d) nem vagyok haragtartó

12. Partnerorientált

- a) szeretek másokat megdicsérni
- b) segítőkész vagyok
- c) szeretek másokat meghallgatni
- d) előfordul, hogy lemondok kiváltságaimról mások javára

13. Toleráns (megértő)

- a) elviselem, hogy mások ellentmondanak nekem
- b) figyelembe veszem mások véleményét
- c) elfogadom mások megoldásait is
- d) nem szeretek vitatkozni

14. Vitalitás

- a) keveset vagyok beteg
- b) egyenes a testtartásom
- c) egészséges a kinézetem
- d) szívesen sportolok

15. Magabiztos

- a) igyekszem a dolgok jó oldalát meglátni
- b) igyekszem a legjobbat kihozni magamból
- c) beismerem a tévedéseimet
- d) hagyok másoknak is időt a gondolkodásra

16. Nyugodt

- a) jellemző rám a nyugodtság
- b) elfogadom az elkerülhetetlent
- c) tudok hallgatni
- d) lemondok az ellentámadásról

17. Kapcsolatképes

- a) mások gondolatait is kitalálom
- b) inkább másokat állítok középpontba
- c) meghallgatom mások magyarázatát
- d) ritkán csodálkozom rá dolgokra

18. Tapasztalt

- a) lehet velem beszélgetni
- b) tudom, hogy nem minden feladatot lehet

egyszerűen megoldani

c) bocsánatkérő típus vagyok

c) kíváncsinak tartom magam

d) megbízhatónak tartom magam

d) általában szeretnek az emberek

Értékeljük a viselkedésmódok a - b - c - d pontjaiban foglaltakat önmagunkra, illetve másokra vonatkozóan külön-külön **1-től 7-ig** páratlan számokkal az alábbiak szerint:

1 = kevésbé jellemző rám

3 = kicsit jellemző rám

5 = nagyon jellemző rám

7 = teljesen jellemző rám

Majd számítsuk ki minden viselkedésmód átlagértékét: $\frac{a+b+c+d}{4}$

4

Az átlagértékek alapján készítsünk az alábbi táblázat szerint diagramot, illetve számítsuk ki az összesített trendértéket (átlagértékek átlaga).

Pontértékek:

1.

a: b: c: d: Átlag:

10.

a: b: c: d: Átlag:

2.

a: b: c: d: Átlag:

11.

a: b: c: d: Átlag:

3.

a: b: c: d: Átlag:

12.

a: b: c: d: Átlag:

4.

a: b: c: d: Átlag:

13.

a: b: c: d: Átlag:

5.

a: b: c: d: Átlag:

14.

a: b: c: d: Átlag:

6.

a: b: c: d: Átlag:

15.

a: b: c: d: Átlag:

7.

a: b: c: d: Átlag:

16.

a: b: c: d: Átlag:

8.

a: b: c: d: Átlag:

17.

a: b: c: d: Átlag:

9.

a: b: c: d: Átlag:

18.

a: b: c: d: Átlag:

Ö N I S M E R E T I D I A G R A M F E L R A J Z O L Á S A

1 1.5 2 2.5 3 3.5 4 4.5 5 5.5 6 6.5 7

1.														barátkozó
2.														bátor
3.														elfogulatlan
4.														önkritikus
5.														türelmes
6.														elégedett
7.														kiegyensúlyozott
8.														fesztelen
9.														fegyelmezett
10.														aktív
11.														barátságos
12.														partnerorientált
13.														toleráns
14.														vitális
15.														magabiztos
16.														nyugodt
17.														kapcsolatképes
18.														tapasztalt

3. számú melléklet

Helyi tanterv az alsó tagozat számára:

https://komlostetoiskola.hu/wp-content/uploads/2025/01/Also-tagozat-helyi-tanterv_.pdf

Helyi tanterv a felső tagozat számára:

https://komlostetoiskola.hu/wp-content/uploads/2025/01/Felso-tagozat-helyi-tanterv_.pdf